

**Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian
VAKAUTUS- JA ASSOSIAATIOSOPIMUS**

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTI,

ITALIAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen, Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen sopimuspuolet,

jäljempänä 'jäsenvaltiot', ja

EUROOPAN YHTEISÖ, EUROOPAN HIILI- JA TERÄSYHTEISÖ ja EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖ,

jäljempänä 'yhteisö',

sekä

ENTINEN JUGOSLAVIAN TASAVALTA MAKEDONIA,

jäljempänä 'entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia', jotka

OTTAVAT HUOMIOON osapuolten vahvat siteet ja yhteiset arvot, niiden halun vahvistaa näitä siteitä ja luoda vastavuoroisuuteen ja yhteisiin etuihin perustuvat tiiviit ja kestävät suhteet, joiden ansiosta entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia voi vahvistaa ja laajentaa niitä suhteita, jotka on luotu aiemmin erityisesti 29 päivänä huhtikuuta 1997 kirjeenvaihtona allekirjoitetulla ja 1 päivänä tammikuuta 1998 voimaan tullella yhteistyösopimuksella,

KATSOVAT, että osapuolten välisiä suhteita sisämaaliikenteen alalla olisi edelleen säänneltävä 29 päivänä kesäkuuta 1997 allekirjoitetulla ja 28 päivänä marraskuuta 1997 voimaan tullella Euroopan yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisellä kuljetusalan sopimuksella,

KATSOVAT, että tämä sopimus on merkittävä Kaakkois-Euroopan maita koskevalle vakautus- ja assosiaatioprosessille, jonka kehittämistä jatketaan tätä aluetta koskevan EU:n yhteisen strategian avulla, sekä perustettaessa ja lujitettaessa yhteistyöhön perustuvaa vakaata eurooppalaista järjestystä, jossa Euroopan unioni on kantavana voimana; sopimus on merkittävä myös vakaussopimuksen kannalta,

OTTAVAT HUOMIOON, että osapuolet ovat sitoutuneet edistämään kaikin keinoin entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja koko alueen poliittista, taloudellista ja instituutionaalista vakautusta kansalaisyhteiskunnan, demokratian ja instituutioiden kehittämisen, julkishallinnon uudistamisen, kaupallisen ja taloudellisen yhteistyön tehostamisen, kansallisen ja alueellisen turvallisuuden vahvistamisen sekä oikeus- ja sisäasioihin liittyvän yhteistyön lisäämisen kautta,

OTTAVAT HUOMIOON, että tämän sopimuksen perustana on osapuolten sitoutuminen poliittisten ja taloudellisten vapauksien lisäämiseen sekä niiden sitoutuminen ihmisoikeuksien, myös kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamiseen sekä vapaisiin ja oikeudenmukaisiin vaaleihin ja monipuoluejärjestelmään nojautuvien demokraattisten periaatteiden noudattamiseen,

OTTAVAT HUOMIOON osapuolten sitoutumisen vapaan markkinatalouden periaatteisiin ja yhteisön halukkuuden edistää talousuudistusten toteuttamista entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa,

KATSOVAT, että osapuolet ovat sitoutuneet kaikkien Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan, ETYJ:n ja erityisesti Helsingin päätöksiäkirjan sekä Madridin ja Wienin kokousten päätöksiäkirjojen, uutta Eurooppaa koskevan Pariisin peruskirjan sekä Kölnissä tehdyn Kaakkois-Euroopan vakaussopimuksen periaatteiden ja määräysten täyteen täytäntöönpanoon edistääkseen alueellista vakautta ja alueen maiden välistä yhteistyötä,

HALUAVAT aloittaa säännöllisen poliittisen vuoropuhelun molempia osapuolia kiinnostavista kahdenvälisistä ja kansainvälisistä asioista, alueelliset näkökohdat mukaan luettuina,

OTTAVAT HUOMIOON, että osapuolet ovat sitoutuneet vapaakauppaan WTO:n säännöistä johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien mukaisesti,

OVAT VAKUUTTUNEITA siitä, että vakautus- ja assosiaatiosopimus luo uudenlaisen ilmapiirin keskinäisille taloussuhteille ja ennen kaikkea kaupan ja investointien kehitykselle, jotka kaikki ovat olennaisen tärkeitä tekijöitä talouden rakennemuutoksen ja nykyaikaistamisen kannalta,

PITÄVÄT MIELESSÄ, että entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia on sitoutunut lähentämään lainsäädäntöään yhteisön säännöstöön,

OTTAVAT HUOMIOON, että yhteisö haluaa päättäväisesti tukea uudistusten toteuttamista ja hyödyntää tätä varten kaikkia saatavilla olevia yhteistyön sekä teknisen, rahoituksellisen ja taloudellisen avun välineitä kattavan monivuotisen viiteohjelman pohjalta,

VAHVISTAVAT, että Euroopan yhteisön perustamissopimuksen kolmannen osan IV osaston soveltamisalaan kuuluvat tämän sopimuksen määräykset sitovat Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia erillisinä osapuolina eivätkä osana Euroopan yhteisöä, kunnes Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti (tapauksen mukaan) ilmoittaa entiselle Jugoslavian tasavalalle Makedonialle, että määräykset sitovat sitä osana Euroopan yhteisöä Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemaa koskevan pöytäkirjan mukaisesti; sama koskee myös Tanskaa mainittuihin sopimuksiin liitetyn, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan mukaisesti,

PALAUTTAVAT MIELEEN Euroopan unionin halun liittää entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia mahdollisimman tiiviisti Euroopan poliittiseen ja taloudelliseen valtavirtaan sekä maan aseman mahdollisena EU:n jäsenhedokkaana Euroopan unionista tehdyn sopimuksen mukaisesti sillä edellytyksellä, että se täyttää kesäkuussa 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat arviointiperusteet ja panee onnistuneesti täytäntöön tämän sopimuksen ja erityisesti sen alueellista yhteistyötä koskevat määräykset,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

— edistää alueellista yhteistyötä kaikilla tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla.

1. Perustetaan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välinen assosiaatio.

I OSASTO

2. Tämän assosiaation tavoitteena on:

YLEISET PERIAATTEET

— luoda poliittiselle vuoropuhelulle asianmukainen kehys, joka mahdollistaa tiiviiden poliittisten suhteiden kehittämisen osapuolten välille,

2 artikla

— tukea entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian pyrkiä kehittää taloudellista ja kansainvälistä yhteistyötä muun muassa lainsäädäntönsä lähentämisellä yhteisön säännöstöön,

— edistää sopusointuisia taloussuhteita ja kehittää vähitellen yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välinen vapaakauppa-alue,

Osapuolten sisä- ja ulkopolitiikan perustan ja olennaisen osan tätä sopimusta muodostavat ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ilmaistujen ja Helsingin päätöksiäkirjassa ja uutta Eurooppaa koskevassa Pariisin peruskirjassa määriteltyjen demokratian periaatteiden ja ihmisoikeuksien kunnioitus, kansainvälisen oikeuden periaatteiden ja oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen sekä taloudellista yhteistyötä käsitelleen Bonnin ETY-kokouksen päätöksiäkirjassa ilmaistut markkinatalouden periaatteet.

3 artikla

Kansainvälinen ja alueellinen rauha ja vakaus sekä hyvien naapuruussuhteiden kehittäminen ovat keskeisiä tekijöitä vakautus- ja assosiaatioprosessissa. Tämän sopimuksen tekeminen ja täytäntöönpano on osa neuvoston 29 päivänä huhtikuuta 1997 tekemissä päätelmissä määriteltyä alueellista lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon alueen yksittäisten maiden saavutukset.

4 artikla

Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia sitoutuu toimimaan yhteistyössä sekä luomaan hyvät naapuruussuhteet alueen muiden maiden kanssa, mikä tarkoittaa muun muassa asianmukaisia henkilöiden, tavaroiden, pääomien ja palvelujen liikkuvuutta koskevia keskinäisiä myönnytyksiä sekä yhteisen edun mukaisten hankkeiden kehittämistä. Tällainen sitoumus on keskeinen tekijä osapuolten suhteiden ja yhteistyön kehittämisen kannalta ja lisää siten alueellista vakautta.

5 artikla

1. Assosiaatio toteutetaan kokonaan enintään kymmenen vuoden pituisen, kahteen peräkkäiseen vaiheeseen jaetun siirtymäkauden aikana. Peräkkäisiin vaiheisiin jakamisen tarkoituksena on panna vakautus- ja assosiaatiosopimuksen määräykset täytäntöön asteittain ja keskittyä ensimmäisen vaiheen aikana jäljempänä III, V, VI ja VII osastossa esitettyihin aloihin.

2. Sopimuksen 108 artiklassa perustettu vakautus- ja assosiaationeuvosto tarkastelee säännöllisesti sopimuksen soveltamista ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian toteuttamia oikeudellisia, hallinnollisia, institutionaalisia ja taloudellisia uudistuksia johdanto-osan ja tässä sopimuksessa vahvistettujen yleisten periaatteiden pohjalta.

3. Neljän vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta vakautus- ja assosiaationeuvosto arvioi tapahtunutta edistymistä ja päättää siirtymisestä toiseen vaiheeseen ja sen kestosta sekä mahdollisista muutoksista toista vaihetta koskeviin määräyksiin. Tällöin se ottaa huomioon edellä mainitun tarkastelun tulokset.

4. Edellä 1 ja 3 kohdassa tarkoitettua kahta vaihetta ei sovelleta IV osastoon.

6 artikla

Sopimus on täysin asiaa koskevien WTO:n sääntöjen ja erityisesti GATT 1994 -sopimuksen XXIV artiklan ja GATS-sopimuksen V artiklan mukainen.

II OSASTO

POLIITTINEN VUOROPUHELU

7 artikla

Osapuolten välistä poliittista vuoropuhelua kehitetään ja tehostetaan. Vuoropuhelu tukee ja lujittaa Euroopan unionin ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lähentymistä toisiinsa ja edistää tiiviiden yhteisvastuullisuuteen perustuvien yhteyksien ja uusien yhteistyömuotojen syntymistä osapuolten välille.

Poliittisen vuoropuhelun tarkoituksena on edistää erityisesti:

- osapuolten näkökantojen lähentymistä kansainvälisissä kysymyksissä ja erityisesti kysymyksissä, joilla todennäköisesti on merkittäviä vaikutuksia osapuoliin,
- alueellista yhteistyötä ja hyvien naapuruussuhteiden kehittämistä,
- Euroopan turvallisuutta ja vakautta koskevien yhteisten näkemysten syntymistä, myös niillä aloilla, jotka kuuluvat Euroopan unionin yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan.

8 artikla

Poliittista vuoropuhelua voidaan käydä monenvälisellä tasolla ja aluetasolla, jolloin siihen osallistuvat myös alueen muut maat.

9 artikla

1. Ministeritasolla poliittista vuoropuhelua käydään vakautus- ja assosiaationeuvostossa, jolla on yleinen vastuu kaikissa niissä kysymyksissä, jotka osapuolet haluavat saattaa sen käsiteltäväksi.

2. Osapuolten pyynnöstä poliittinen vuoropuhelu voidaan toteuttaa myös seuraavissa muodoissa:

- kokoukset, joita järjestetään tarvittaessa entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa sekä Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltiota ja komissiota edustavien johtavien virkamiesten välillä,
- osapuolten välisten diplomaattisten yhteyksien täysimääräinen käyttö, mukaan lukien asianmukaiset yhteydet kolmansissa maissa, Yhdistyneissä Kansakunnissa, ETYJ:ssä ja muilla kansainvälisillä foorumeilla,
- kaikki muut keinot, joilla voidaan edistää poliittisen vuoropuhelun lujittamista, kehittämistä ja lisäämistä.

10 artikla

Parlamentaarisella tasolla poliittista vuoropuhelua käydään 114 artiklassa perustetussa parlamentaarisessa vakautus- ja assosiaatiovaliokunnassa.

III OSASTO

13 artikla

ALUEELLINEN YHTEISTYÖ

11 artikla

Osana sitoutumistaan rauhaan ja vakauteen sekä hyvien naapuruussuhteiden kehittämiseen entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia edistää aktiivisesti alueellista yhteistyötä. Myös yhteisö tukee teknisen avun ohjelmiansa avulla hankkeita, joilla on alueellinen tai rajat ylittävä ulottuvuus.

Aikoessaan lisätä yhteistyötään jäljempänä 12—14 artiklassa mainittujen maiden kanssa entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia on ilmoitettava asiasta yhteisölle ja sen jäsenvaltioille ja neuvoteltava niiden kanssa X osaston määräysten mukaisesti.

12 artikla

Yhteistyö muiden vakautus- ja assosiaatiosopimuksen allekirjoittaneiden maiden kanssa

Viimeistään silloin, kun vähintään yksi vakautus- ja assosiaatiosopimus on allekirjoitettu jonkin muun vakautus- ja assosiaatiosopimukseen kuuluvan maan kanssa, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia aloittaa neuvottelut kyseisen maan tai kyseisten maiden kanssa tehdäkseen alueellista yhteistyötä koskevan yleissopimuksen, jonka tavoitteena on laajentaa asianomaisten maiden välistä yhteistyötä.

Tämän yleissopimuksen keskeiset osat ovat seuraavat:

- poliittinen vuoropuhelu,
- osapuolten välisen vapaakauppa-alueen perustaminen asiaa koskevien WTO:n sääntöjen mukaisesti,
- työntekijöiden liikkuvuutta, sijoittautumista, palvelujen tarjoamista, maksuliikennettä ja pääomien liikkuvuutta koskevat vastavuoroiset myönnytykset, joiden taso vastaa tässä sopimuksessa vahvistettua tasoa,
- määräykset yhteistyöstä muilla aloilla ja erityisesti oikeus- ja sisäasioissa riippumatta siitä, kuuluvatko ne tämän sopimuksen soveltamisalaan.

Yleissopimuksessa annetaan tarpeen mukaan määräyksiä tarvittavien institutionaalisten mekanismien luomisesta.

Tämä alueellista yhteistyötä koskeva yleissopimus on tehtävä viimeistään kahden vuoden kuluttua toisen vakautus- ja yhteistyösopimuksen voimaantulosta. Entisen Jugoslavian tasavalta Makedonian halukkuutta tehdä tällainen yleissopimus pidetään edellytyksenä sen ja Euroopan unionin suhteiden jatkokehittämiseksi.

Yhteistyö muiden vakautus- ja assosiaatioprosessiin kuuluvien maiden kanssa

Entisen Jugoslavian tasavalta Makedonian on tehtävä yhteistyötä niiden muiden alueen maiden kanssa, joita vakautus- ja assosiaatioprosessi koskee, joillakin tai kaikilla tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla yhteistyöaloilla ja erityisesti yhteisen edun mukaisissa asioissa. Tällaisen yhteistyön olisi oltava sopusoinnussa tämän sopimuksen periaatteiden ja tavoitteiden kanssa.

14 artikla

Yhteistyö EU:n jäsenehdokkaana olevien maiden kanssa

Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia voi lisätä yhteistyötään ja tehdä alueellista yhteistyötä koskevan yleissopimuksen minkä tahansa EU:n jäsenehdokkaana olevan maan kanssa kaikilla tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla yhteistyöaloilla. Tällaisen yleissopimuksen tavoitteena olisi oltava entisen Jugoslavian tasavalta Makedonian ja kyseisen maan kahdenvälisten suhteiden asteittainen yhdenmukaistaminen Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä kyseisen maan suhteiden vastaavien osien kanssa.

IV OSASTO

TAVAROIDEN VAPAA LIIKKUVUUS

15 artikla

1. Yhteisö ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia perustavat tämän sopimuksen, GATT 1994 -sopimuksen ja WTO:n määräysten mukaisesti asteittain vapaakauppa-alueen enintään kymmenen vuoden pituiseen, tämän sopimuksen voimaantulosta alkavan ajanjakson kuluessa. Tällöin ne ottavat huomioon jäljempänä vahvistetut erityisvaatimukset.

2. Tavarat luokitellaan osapuolten välisessä kaupassa yhdistetyn tavaranimikkeistön mukaisesti.

3. Perustulli, josta tässä sopimuksessa vahvistetut peräkkäiset tullinalennukset lasketaan, on kunkin tuotteen osalta se, jota tosiasiaa yleisesti sovelletaan sopimuksen allekirjoittamista edeltävänä päivänä.

4. Jos tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen ryhdytään yleisesti soveltamaan mitä tahansa tullinalennusta ja erityisesti WTO:ssa käydyistä tariffineuvotteluista johtuvia alennuksia, nämä alennetut tullit korvaavat 3 kohdassa tarkoitettua perustullia siitä päivästä, josta alkaen kyseisiä alennuksia sovelletaan.

5. Yhteisö ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia ilmoittavat toisilleen perustullinsa.

I LUKU

TEOLLISUUSTUOTTEET

16 artikla

1. Tämän luvun määräyksiä sovelletaan yhdistetyn nimikkeistön 25—97 ryhmässä lueteltuihin yhteisöstä ja entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta peräisin oleviin tuotteisiin, lukuun ottamatta maataloutta koskevan sopimuksen (GATT 1994) liitteessä 1 olevan 1 kohdan ii alakohdassa lueteltuja tuotteita.

2. Sopimuksen 17 ja 18 artiklan määräyksiä ei 22 ja 23 artiklan mukaisesti sovelleta tekstiilituotteisiin eikä terästuotteisiin.

3. Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden kauppa osapuolten välillä tapahtuu mainitun sopimuksen määräysten mukaisesti.

17 artikla

1. Entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta peräisin oleviin tuotteisiin yhteisössä sovellettavat tuontitullit poistetaan heti tämän sopimuksen tultua voimaan.

2. Entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta peräisin oleviin tuotteisiin yhteisössä sovellettavat tuonnin määrälliset rajoitukset ja vaikutuksiltaan vastaavat toimenpiteet poistetaan tämän sopimuksen voimaantulopäivänä.

18 artikla

1. Muihin kuin liitteissä I ja II lueteltuihin yhteisöstä peräisin oleviin tuotteisiin entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa sovellettavat tuontitullit poistetaan heti tämän sopimuksen tultua voimaan.

2. Liitteessä I lueteltuihin yhteisöstä peräisin oleviin tuotteisiin entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa sovellettavia tuontitulleja alennetaan asteittain seuraavan aikataulun mukaisesti:

- ensimmäisen tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 90 prosenttiin perustullista,
- toisen tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 80 prosenttiin perustullista,
- kolmannen tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 70 prosenttiin perustullista,

— neljännen tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 60 prosenttiin perustullista,

— viidennen tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 50 prosenttiin perustullista,

— kuudennen tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 40 prosenttiin perustullista,

— seitsemännen tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 30 prosenttiin perustullista,

— kahdeksannen tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 20 prosenttiin perustullista,

— yhdeksännen tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 10 prosenttiin perustullista,

— kymmenennen tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä jäljellä olevat tullit poistetaan.

3. Liitteessä II lueteltuihin yhteisöstä peräisin oleviin tuotteisiin entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa sovellettavat tuontitullit poistetaan asteittain liitteessä esitetyn aikataulun mukaisesti.

4. Yhteisöstä peräisin oleviin tuotteisiin entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa sovellettavat tuonnin määrälliset rajoitukset ja vaikutuksiltaan vastaavat toimenpiteet poistetaan heti tämän sopimuksen tultua voimaan.

19 artikla

Yhteisö ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia poistavat heti tämän sopimuksen tultua voimaan kaikki vaikutuksiltaan tuontitulleja vastaavat maksut keskinäisestä kaupastaan.

20 artikla

1. Yhteisö ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia poistavat heti tämän sopimuksen tultua voimaan kaikki vientitullit ja vaikutuksiltaan vastaavat maksut.

2. Yhteisö ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia poistavat heti tämän sopimuksen tultua voimaan kaikki keskinäiset viennin määrälliset rajoitukset ja vaikutuksiltaan vastaavat toimenpiteet.

21 artikla

Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia ilmoittaa olevansa valmis alentamaan yhteisön kanssa käymässään kaupassa sovellettuja tulleja 18 artiklassa määrättyä nopeammin, jos sen yleinen taloudellinen tilanne ja asianomaisen toimialan tilanne tämän sallii.

Vakautus- ja assosiaationeuvosto voi antaa suosituksia tätä varten.

22 artikla

Pöytäkirjassa nro 1 määrätään siinä tarkoitettuihin tekstiilituotteisiin sovellettavasta järjestelystä.

23 artikla

Pöytäkirjassa nro 2 määrätään siinä tarkoitettuihin terästuotteisiin sovellettavasta järjestelystä.

II LUKU

MAATALOUS JA KALASTUS

24 artikla

Määritelmä

1. Tämän luvun määräyksiä sovelletaan yhteisöstä ja entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta peräisin olevien maatalous- ja kalastustuotteiden kauppaan.

2. 'Maatalous- ja kalastustuotteilla' tarkoitetaan yhdistetyn nimikkeistön 1—24 ryhmään kuuluvia tuotteita ja maataloutta koskevan sopimuksen (GATT 1994) liitteessä 1 olevan 1 kohdan ii alakohdassa lueteltuja tuotteita.

3. Tämä määritelmä sisältää 3 ryhmään, nimikkeisiin 1604 ja 1605 sekä alanimikkeisiin 0511 91, 2301 20 00 ja ex 1902 20 ⁽¹⁾ kuuluvat kalat ja kalastustuotteet.

25 artikla

Pöytäkirjassa nro 3 määrätään siinä lueteltuihin jalostettuihin maataloustuotteisiin sovellettavista kauppajärjestelyistä.

⁽¹⁾ Alanimikkeeseen ex 1902 20 kuuluvat "täytetyt makaronivalmisteet, joissa on enemmän kuin 20 painoprosenttia kalaa, äyriäisiä, nilviäisiä tai muita vedessä eläviä selkärangattomia".

26 artikla

1. Yhteisö poistaa tämän sopimuksen voimaantulopäivänä kaikki entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta peräisin olevien maatalous- ja kalastustuotteiden tuontiin sovellettavat määrälliset rajoitukset ja vaikutuksiltaan vastaavat toimenpiteet.

2. Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia poistaa tämän sopimuksen voimaantulopäivänä kaikki yhteisöstä peräisin olevien maatalous- ja kalastustuotteiden tuontiin sovellettavat määrälliset rajoitukset ja vaikutuksiltaan vastaavat toimenpiteet.

27 artikla

Maataloustuotteet

1. Yhteisö poistaa tämän sopimuksen voimaantulopäivänä tuontitullit ja vaikutuksiltaan vastaavat maksut, joita sovelletaan entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta peräisiin oleviin maataloustuotteisiin, lukuun ottamatta yhdistetyn nimikkeistön nimikkeisiin 0102, 0201, 0202 ja 2204 kuuluvia tuotteita.

Kun kyse on yhdistetyn nimikkeistön 7 ja 8 ryhmään kuuluvista tuotteista, joista yhteisessä tullitariffissa ilmoitetaan arvotulli ja paljoustulli, tullien poistaminen koskee ainoastaan arvotulliosuutta.

2. Yhteisö vahvistaa tämän sopimuksen voimaantulopäivästä liitteessä III määriteltyjen, entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta peräisin olevien "baby beef" -naudanlihatuotteiden tuontitulliksi 20 prosenttia Euroopan yhteisöjen yhteisessä tullitariffissa ilmoitetusta arvotullista ja 20 prosenttia siinä ilmoitetusta paljoustullista teuraspainona ilmaistun 1 650 tonnin vuotuisen tariffikiintiön rajoissa.

3. Tämän sopimuksen voimaantulopäivänä entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia:

- a) poistaa liitteessä IV a lueteltujen tiettyjen yhteisöstä peräisin olevien maataloustuotteiden tuontitullit;
- b) poistaa liitteessä IV b lueteltujen tiettyjen yhteisöstä peräisin olevien maataloustuotteiden tuontitullit kyseisessä liitteessä kunkin tuotteen osalta mainittujen tariffikiintiöiden rajoissa. Tariffikiintiöt ylittävien määrien osalta entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia alentaa tulleja asteittain kyseisessä liitteessä kunkin tuotteen osalta esitetyn aikataulun mukaisesti;
- c) alentaa asteittain liitteessä IV c lueteltujen tiettyjen yhteisöstä peräisin olevien maataloustuotteiden tuontitulleja kyseisessä liitteessä kunkin tuotteen osalta mainittujen tariffikiintiöiden rajoissa ja siinä esitetyn aikataulun mukaisesti.

4. Viineihin ja muihin väkeviin alkoholijuomiin sovellettavat kauppajärjestelyt vahvistetaan erillisessä viinejä ja väkeviä alkoholijuomia koskevassa sopimuksessa.

28 artikla

Kalastustuotteet

1. Tämän sopimuksen voimaan tullessa yhteisö poistaa kokonaan entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta peräisin oleviin kaloihin ja kalastustuotteisiin sovellettavat tullit. Liitteessä V a lueteltuihin tuotteisiin sovelletaan kyseisen liitteen määräyksiä.

2. Tämän sopimuksen tullessa voimaan entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia poistaa kaikki Euroopan yhteisöstä peräisin oleviin kaloihin ja kalastustuotteisiin sovellettavat, vaikutuksiltaan tulleja vastaavat maksut ja alentaa kyseisten tuotteiden tulleja 50 prosentilla suosituimmuustullista. Jäljellä olevat tullit poistetaan asteittain kuuden vuoden ajanjakson kuluessa.

Tämän kohdan määräykset eivät koske liitteessä V b lueteltuja tuotteita, joihin sovelletaan kyseisessä liitteessä määrättyjä tullinalennuksia.

29 artikla

1. Osapuolten välisen maatalous- ja kalastustuotteiden kaupan määrän, tuotteiden poikkeuksellinen arkuuden, yhteisön yhteisen maatalous- ja kalastuspolitiikan säännöt, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian maatalouspolitiikan säännöt, maatalouden merkityksen entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian taloudessa, sen perinteisten alojen ja markkinoiden tuotanto- ja vientimahdollisuudet ja WTO:ssa käytävien monenvälisten kauppaneuvottelujen vaikutukset huomioon ottaen yhteisö ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia tarkastelevat vakautus- ja assosiaationeuvostossa viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2003 tuotekohtaisesti, järjestelmällisesti ja vastavuoroisesti mahdollisuuksia myöntää toisilleen lisää myönnytyksiä maatalous- ja kalastustuotteiden kaupan vapauttamisen jatkamiseksi.

2. Tämän luvun määräykset eivät millään tavoin estä kumpakaan osapuolta soveltamasta yksipuolisesti tätä edullisempia toimenpiteitä.

30 artikla

Sen estämättä, mitä muualla tässä sopimuksessa ja erityisesti sen 37 artiklassa määrätään, jos toisen osapuolen alueelta peräisin olevien tuotteiden tuonti, johon sovelletaan 25, 27 ja 28 artiklan mukaisesti myönnettyjä myönnytyksiä, aiheuttaa

maatalous- ja kalastustuotteiden markkinoiden erityisen herkkyyden vuoksi vakavia häiriöitä toisen osapuolen markkinoilla tai sen sisäisen sääntelyjärjestelmän toiminnalle, osapuolet aloittavat välittömästi neuvottelut asianmukaisen ratkaisun löytämiseksi. Tätä ratkaisua odottaessa asianomainen osapuoli voi toteuttaa tarpeellisina pitämiään toimenpiteitä.

III LUKU

YHTEISET MÄÄRÄYKSET

31 artikla

Tämän luvun määräyksiä sovelletaan kaikkien tuotteiden kaupan osapuolten välillä, ellei tässä luvussa tai pöytäkirjoissa 1, 2 ja 3 toisin määrätä.

32 artikla

Vallitsevan tilan säilyttäminen

1. Yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisessä kaupassa ei tämän sopimuksen voimaantulopäivästä alkaen oteta käyttöön uusia tuonti- tai vientitulleja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja eikä jo käytössä olevia koroteta.

2. Yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisessä kaupassa ei tämän sopimuksen voimaantulopäivästä alkaen oteta käyttöön uusia tuonnin tai viennin määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä eikä jo käytössä olevista tehdä entistä rajoittavampia.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdan määräykset eivät millään tavoin rajoita entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja yhteisön maatalouspolitiikan harjoittamista eivätkä toimenpiteiden toteuttamista tämän politiikan osana, sikäli kuin tämä ei vaikuta liitteissä III, IV a, IV b, IV c, V a ja V b esitettyyn tuontijärjestelmään, sanotun kuitenkin rajoittamatta 26 artiklan mukaisesti myönnettyjen myönnytysten soveltamista.

33 artikla

Verosyrjinnän kieltäminen

1. Osapuolet pidättyvät kaikista sisäistä verotusta koskevista toimenpiteistä tai käytännöistä, jotka suoraan tai välillisesti saattavat osapuolen tuotteet ja vastaavat toisen osapuolen alueelta peräisin olevat tuotteet keskenään eriarvoiseen asemaan, ja poistavat tällaiset toimenpiteet tai käytännöt, jos niitä jo sovelletaan.

2. Toisen osapuolen alueelle vietyjen tuotteiden sisäisten välillisten verojen palautuksen määrä ei saa olla suurempia kuin niistä kannettujen välillisten verojen määrä.

34 artikla

Tuontitullien poistamista koskevia määräyksiä sovelletaan myös fiskaaliin tulleihin.

35 artikla

Tulliliitot, vapaakauppa-alueet ja rajaliikennejärjestelyt

1. Tämä sopimus ei ole este tulliliittojen, vapaakauppa-alueiden tai rajakauppajärjestelyjen ylläpitämiselle tai perustamiselle, sikäli kuin ne eivät muuta tässä sopimuksessa määrättyjä kauppajärjestelyjä.

2. Tämä sopimus ei edellä 17 ja 18 artiklassa yksilöityjen siirtymäkausien aikana vaikuta sellaisten tavaroiden liikkuvuutta koskevien erityisten etuuskohtelujärjestelyjen täytäntöönpanoon, joista joko määrätään yhden tai useamman jäsenvaltion ja Jugoslavian sosialistisen liittotasavallan aiemmin tekemissä, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian vastuulle siirtyneissä rajasopimuksissa tai jotka ovat seurausta entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian III osaston määräysten mukaisesti alueellisen kaupan edistämiseksi tekemistä kahdenvälisistä sopimuksista.

3. Osapuolet neuvottelevat vakautus- ja assosiaationeuvostossa tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista sopimuksista ja pyydettyä muista osapuolten kolmansiin maihin sovelta- maan kauppapolitiikkaan liittyvistä tärkeistä kysymyksistä. Näitä neuvotteluja käydään erityisesti tapauksissa, joissa jokin kolmas maa liittyy yhteisöön, sen varmistamiseksi, että tässä sopimuksessa ilmaistut yhteisön ja entisen Jugoslavian tasa- vallan Makedonian yhteiset edut otetaan huomioon.

36 artikla

Polkumyynti

1. Jos osapuoli toteaa, että sen ja toisen osapuolen välisessä kaupassa harjoitetaan GATT 1994 -sopimuksen VI artiklassa tarkoitettua polkumyyntiä, se voi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tämän polkumyynnin torjumiseksi GATT 1994 -sopimuksen VI artiklan täytäntöönpanoa koskevan sopimuksen ja oman sisäisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

2. Vakautus- ja assosiaationeuvostolle on ilmoitettava tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista polkumyynitapauksista heti, kun tuovan osapuolen viranomaiset ovat panneet vireille tutki-

muksen. Jos GATT 1994 -sopimuksen VI artiklassa tarkoitettua polkumyyntiä ei ole lopetettu tai jos muuta hyväksyttävää ratkaisua ei ole löydetty 30 päivän kuluessa asian saattamisesta vakautus- ja assosiaationeuvoston käsiteltäväksi, tuova osapuoli voi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet.

37 artikla

Yleinen suojalauseke

1. Jos tietyn toisen osapuolen tuotteen tuonti toisen osapuolen alueelle lisääntyy niin paljon ja sellaisissa olosuh- teissa, että tuonti aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa:

— vakavaa haittaa samankaltaisen tai suoraan kilpailevan tuot- teen kotimaisille tuottajille tuovan osapuolen alueella, tai

— vakavia häiriöitä jollakin talouden osa-alueella tai vaikeuksia, jotka saattavat heikentää merkittävästi taloudel- lista tilannetta jollakin tuovan osapuolen alueella,

tuova osapuoli voi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tässä artik- lassa vahvistettujen edellytysten ja menettelyjen mukaisesti.

2. Yhteisö ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia sovel- tavat ainoastaan tämän sopimuksen määräysten mukaisia suoja- toimenpiteitä keskinäisissä suhteissaan. Nämä toimenpiteet eivät saa olla ankarampia kuin on tarpeen aiheutuneen ongelman korjaamiseksi, ja niiden on tavallisesti muodostuttava tämän sopimuksen mukaisesti kyseisen tuotteen tulliin kohdis- tettavien lisälennusten lykkäämisestä tai tuotteen tullin korot- tamisesta.

Näihin toimenpiteisiin on liitettävä selkeät määräykset niiden asteittaisesta poistamisesta tietyn ennalta määrätyn ajan kuluessa. Toimenpiteiden kesto ei saa ylittää yhtä vuotta. Erittäin poikkeuksellisissa olosuhteissa voidaan toteuttaa toimenpiteitä, jotka kestävät kokonaisuudessaan enintään kolme vuotta. Tuotteeseen, jonka tuonnissa on aiemmin sovel- lettu suojatoimenpiteitä, ei saa kohdistaa suojatoimenpiteitä vähintään kolmeen vuoteen aiemman toimenpiteen voimas- saolon päättymisestä.

3. Tässä artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa ennen siinä määrättyjen toimenpiteiden toteuttamista tai mahdollisimman pian tapauksissa, joihin sovelletaan tämän artiklan 4 kohdan b alakohtaa, yhteisön tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedo- nian on toimitettava vakautus- ja assosiaatiokomitealle kaikki tarvittavat tiedot kummankin osapuolen kannalta hyväk- syttävän ratkaisun löytämiseksi.

4. Edellisten kohtien täytäntöön panemiseksi sovelletaan seuraavia määräyksiä:

a) Tässä artiklassa tarkoitetusta tilanteesta aiheutuvat ongelmat on saatettava vakautus- ja assosiaatiokomitean käsiteltäviksi, joka asiaa tarkasteltuaan voi tehdä niiden ratkaisemiseksi tarvittavat päätökset. Jos vakautus- ja assosiaatiokomitea tai vievä osapuoli ei ole tehnyt ongelman ratkaisevaa päätöstä tai mitään muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole saavutettu 30 päivän kuluessa siitä, kun asia saatettiin vakautus- ja assosiaatiokomitean käsiteltäväksi, tuova osapuoli voi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet ongelman korjaamiseksi tämän artiklan määräysten mukaisesti. Suojatoimenpiteitä valittaessa on etusijalle asetettava ne, joista on vähiten haittaa tässä sopimuksessa vahvistettujen järjestelyjen toiminnalle.

b) Kun välitöntä toimintaa edellyttävien poikkeuksellisten ja kriittisten olosuhteiden vuoksi ennakoon tapahtuva tietojen antaminen tai tarkastelu ei ole mahdollista, asianomainen osapuoli voi tässä artiklassa yksilöidyissä tilanteissa soveltaa viipymättä varotoimenpiteitä, jotka ovat välttämättömiä tilanteen korjaamiseksi, ja sen on ilmoitettava tästä välittömästi toiselle osapuolelle.

5. Suojatoimenpiteistä on ilmoitettava viipymättä vakautus- ja assosiaatiokomitealle, jossa niistä neuvotellaan säännöllisesti aikataulun laatimiseksi niiden poistamiselle heti, kun olosuhteet sen sallivat.

6. Jos yhteisö tai entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia soveltaa sellaisten tuotteiden tuontiin, jotka ovat omiaan aiheuttamaan tässä artiklassa tarkoitettuja ongelmia, hallinnollista menettelyä, jonka tarkoituksena on saada nopeasti tietoja kaupankäynnin kehityksestä, sen on ilmoitettava tästä toiselle osapuolelle.

2. Toimenpiteitä valittaessa on etusijalle asetettava ne, joista on vähiten haittaa tässä sopimuksessa vahvistettujen järjestelyjen toiminnalle. Näitä toimenpiteitä ei saa soveltaa tavalla, joka johtaisi mielivaltaiseen tai perusteettomaan syrjintään samojen edellytysten vallitessa, tai kaupan peiteltyyn rajoittamiseen, ja ne on poistettava, kun niiden ylläpitämisen edellytykset eivät enää täyty.

3. Ennen tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamista tai mahdollisimman pian tapauksissa, joihin sovelletaan tämän artiklan 4 kohtaa, yhteisön tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on toimitettava vakautus- ja assosiaatiokomitealle kaikki tarvittavat tiedot kummankin osapuolen kannalta hyväksyttävän ratkaisun löytämiseksi. Osapuolet voivat vakautus- ja assosiaatiokomiteassa sopia mistä tahansa tarvittavista keinoista ongelmien ratkaisemiseksi. Jos sopimukseen ei päästä 30 päivän kuluessa siitä, kun asia saatettiin vakautus- ja assosiaatiokomitean käsiteltäväksi, vievä osapuoli voi soveltaa tämän artiklan mukaisia toimenpiteitä asianomaisen tuotteen vientiin.

4. Kun välitöntä toimintaa edellyttävien poikkeuksellisten ja kriittisten olosuhteiden vuoksi ennakoon tapahtuva tietojen antaminen tai tarkastelu ei ole mahdollista, yhteisö tai entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia voi soveltaa viipymättä varotoimenpiteitä, jotka ovat välttämättömiä tilanteen korjaamiseksi, ja sen on ilmoitettava tästä välittömästi toiselle osapuolelle.

5. Tämän artiklan mukaisesti käyttöön otettavista toimenpiteistä on ilmoitettava viipymättä vakautus- ja assosiaatiokomitealle, jossa niistä neuvotellaan säännöllisesti tarkoituksena erityisesti aikataulun laatiminen niiden poistamiselle heti, kun olosuhteet sen sallivat.

39 artikla

38 artikla

Riittämätöntä tarjontaa koskeva lauseke

1. Jos tämän osaston määräysten noudattamisesta seuraa

a) elintarvikkeiden tai muiden vievälle osapuolelle välttämättömien tuotteiden vakava puute; tai

b) sellaisen tuotteen jälleenvienti kolmanteen maahan, johon vievä osapuoli soveltaa viennin määrällisiä rajoituksia, viennitulleja tai vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä tai maksuja, ja jos edellä esitetyt tilanteet aiheuttavat tai saattavat aiheuttaa merkittäviä vaikeuksia vievälle osapuolelle, kyseinen osapuoli voi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tässä artiklassa vahvistettujen edellytysten ja menettelyjen mukaisesti.

Valtion monopolit

Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia mukauttaa asteittain kaikki valtion kaupalliset monopolit varmistaakseen, että viidennen tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden loppuun mennessä tavaroiden hankinnan ja kaupan pitämisen edellytyksissä ei enää esiinny syrjintää jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisten välillä. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi toteutetuista toimenpiteistä on ilmoitettava vakautus- ja assosiaationeuvostolle.

40 artikla

Pöytäkirjassa nro 4 vahvistetaan alkuperäsäännöt tässä sopimuksessa määrätyn tullietuuskohdelun soveltamista varten.

41 artikla

Sallitut rajoitukset

Tämä sopimus ei estä sellaisten tuontia, vientiä tai tavaroiden kauttakuljetusta koskevien kieltojen tai rajoitusten soveltamista, jotka ovat perusteltuja julkisen moraalien, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden vuoksi, ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden ja elämän suojelemiseksi, taiteellisten, historiallisten tai arkeologisten kansallisaarteiden suojelemiseksi taikka teollis- ja tekijänoikeuksien sekä kaupallisten oikeuksien suojelemiseksi; tämä sopimus ei myöskään estä kultaa ja hopeaa koskevien sääntöjen soveltamista. Nämä kiellot tai rajoitukset eivät kuitenkaan saa olla keino mielivaltaiseen syrjintään tai osapuolten välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen.

42 artikla

Osapuolet sopivat tekensä yhteistyötä vähentääkseen petosten mahdollisuutta tämän sopimuksen kauppamääräysten soveltamisen yhteydessä.

Sen estämättä, mitä muualla tässä sopimuksessa ja erityisesti sen 30, 37 ja 88 artiklassa sekä pöytäkirjassa nro 4 määrätään, jos osapuoli katsoo, että petoksesta on riittävästi näyttöä esimerkiksi siten, että osapuolten välinen kauppa on kasvanut merkittävästi ja ylittää taloudellisia edellytyksiä kuten tavanomaista tuotanto- ja vientikapasiteettia vastaavan tason, tai jos se katsoo, että toinen osapuoli laiminlyö alkuperäselvitysten tarkastamisen edellyttämän hallinnollisen yhteistyön, osapuolet aloittavat viipymättä neuvottelut asianmukaisen ratkaisun löytämiseksi. Tätä ratkaisua odottaessa asianomainen osapuoli voi toteuttaa tarpeellisia pitämiään toimenpiteitä. Toimenpiteitä valittaessa on etusijalle asetettava ne, joista on vähiten haittaa tässä sopimuksessa vahvistettujen järjestelyjen toiminnalle.

43 artikla

Tämän sopimuksen soveltaminen ei rajoita yhteisön lainsäädännön soveltamista Kanariansaariin.

V OSASTO

TYÖNTEKIJÖIDEN LIKKUVUUS, SJOITTAUTUMINEN, PALVELUJEN TARJOAMINEN JA PÄÄOMANLIIKKEET

I LUKU

TYÖNTEKIJÖIDEN LIKKUVUUS

44 artikla

1. Jollei yksittäisissä jäsenvaltioissa sovellettavista edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä muuta johdu:

- entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisuutta olevia työntekijöitä, jotka laillisesti työskentelevät jonkin jäsenvaltion alueella, ei saa heidän kansalaisuutensa perusteella syrjiä työehtojen, palkkauksen tai irtisanomisen osalta kyseisen jäsenvaltion omiin kansalaisiin verrattuna,

- laillisesti jossakin jäsenvaltiossa työskentelevän työntekijän aviopuolisolla ja lapsilla, jotka asuvat siellä laillisesti, on pääsy tämän jäsenvaltion työmarkkinoille mainitun työntekijän työluvan voimassaolon ajan; poikkeuksen muodostavat kausityöntekijät ja 45 artiklassa tarkoitettujen kahdenvälisen sopimusten soveltamisalaan kuuluvat työntekijät, jollei mainituissa sopimuksissa toisin määrätä.

2. Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on myönnettävä 1 kohdassa tarkoitettu kohtelu alueellaan laillisesti työskenteleville työntekijöille, jotka ovat jonkin jäsenvaltion kansalaisia, sekä näiden aviopuolisolle ja lapsille, jotka asuvat sen alueella laillisesti, jollei entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa sovellettavista edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä muuta johdu.

45 artikla

1. Jäsenvaltioiden työmarkkinatilanne huomioon ottaen ja jollei jäsenvaltioiden lainsäädännöstä ja voimassa olevista työntekijöiden liikkuvuutta koskevista säännöistä muuta johdu:

- jäsenvaltioiden kahdenvälisen sopimusten mukaisesti entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta tuleville työntekijöille myöntämät työhönpääsymahdollisuudet olisi säilytettävä ja niitä olisi mahdollisuuksien mukaan parannettava,
- muut jäsenvaltiot tutkivat mahdollisuuksia vastaavien sopimusten tekemiseen.

2. Vakautus- ja assosiaationeuvosto tarkastelee muita mahdollisia parannuksia, mukaan lukien mahdollisuudet päästä ammattikoulutukseen, jäsenvaltioissa voimassa olevien sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti ja ottaen huomioon jäsenvaltioiden ja yhteisön työmarkkinatilanteen.

46 artikla

Jäsenvaltioiden alueella laillisesti työskenteleviin entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisiin ja heidän maassa laillisesti oleskeleviin perheenjäseniinsä sovellettavan sosiaaliturvajärjestelmän yhteensovittamista varten vahvistetaan säännöt. Vakautus- ja assosiaationeuvoston päätöksellä, joka ei saa vaikuttaa kahdenvälisistä sopimuksista syntyviin oikeuksiin tai velvollisuuksiin, jos kyseisissä sopimuksissa määrätään edullisemmasta kohtelusta, vahvistetaan tätä varten seuraavat määräykset:

- kyseisten työntekijöiden kaikki eri jäsenvaltioissa täyttyneet vakuutus-, työskentely- tai asumiskaudet lasketaan yhteen vanhuuden, työkyvyttömyyden ja kuolemantapauksen perusteella maksettavia eläkkeitä tai elinkorkoja varten sekä kyseisten työntekijöiden ja heidän perheenjäsentensä terveydenhoitoa varten,

- vanhuuden tai kuolemantapauksen taikka työtaturman, ammattitaudin tai niistä johtuvan työkyvyttömyyden perusteella maksettavat eläkkeet tai elinkorot ovat tuloharkintaisia etuuksia lukuun ottamatta vapaasti siirrettävissä velkojajäsenvaltion tai -valtioiden lainsäädännön mukaisesti sovellettavaan kurssiin,
- asianomaiset työntekijät saavat perheliisiä edellä yksilöidylle perheenjäsenilleen.

Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia myöntää 1 kohdan toisessa ja kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettua kohtelua vastaavan kohtelun alueellaan laillisesti työskenteleville työntekijöille, jotka ovat jonkin jäsenvaltion kansalaisia, sekä heidän siellä laillisesti asuville perheenjäsenilleen.

II LUKU

SIIJOITTAUTUMINEN

47 artikla

Tätä sopimusta sovellettaessa tarkoitetaan:

- a) 'yhteisön yhtiöllä' tai 'entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöllä' jäsenvaltion tai vastaavasti entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön mukaisesti perustettua yhtiötä, jonka sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on yhteisön tai vastaavasti entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueella.

Jos jäsenvaltion tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön mukaisesti perustetulla yhtiöllä kuitenkin on ainoastaan sääntömääräinen kotipaikka yhteisön tai vastaavasti entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueella, yhtiötä pidetään yhteisön tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiönä, jos sen toiminnalla on tosiasiallinen ja jatkuva yhteys jonkin jäsenvaltion tai vastaavasti entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian talouteen;

- b) yhtiön 'tytäryhtiöllä' yhtiötä, joka on ensin mainitun yhtiön tosiasiallisessa määräysvallassa;
- c) yhtiön 'sivuliikkeellä' toimipaikkaa, jolla ei ole oikeushenkilön asemaa mutta jonka toiminta on luonteeltaan pysyvää, esimerkiksi emoyhtiön haarautumisen kautta perustettu toimipaikka, jolla on itsenäinen johto ja aineelliset edellytykset käydä liikeneuvotteluja kolmansien osapuolten kanssa siten, että näiden kolmansien osapuolten ei tarvitse ottaa yhteyttä emoyhtiöön, vaikka ne ovatkin tietoisia tarvittaessa syntyvästä oikeussuhteesta emoyhtiöön, jonka pääkonttori on ulkomailla, vaan ne voivat harjoittaa liiketoimintaa tämän haarakonttorin muodostavan toimipaikan kanssa;

- d) 'sijoittautumisella':

- i) kansalaisten osalta oikeutta perustaa yrityksiä, erityisesti yhtiöitä, jotka ovat heidän tosiasiallisessa määräysvallassaan. Kansalaisten elinkeinon harjoittamisoikeuteen ei

kuitenkaan sisälly oikeutta etsiä tai ottaa vastaan työtä toisen osapuolen työmarkkinoilta tai oikeutta päästä toisen osapuolen työmarkkinoille;

- ii) yhteisön tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöiden osalta oikeutta ryhtyä harjoittamaan taloudellista toimintaa perustamalla tytäryhtiöitä ja sivuliikkeitä entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan tai vastavasti yhteisöön;
- e) 'toiminnalla' tarkoitetaan taloudellisen toiminnan harjoittamista;
- f) 'taloudellisella toiminnalla' tarkoitetaan periaatteessa teollista ja kaupallista toimintaa, ammatinharjoittajien toimintaa ja käsityöläistoimintaa;
- g) 'yhteisön kansalaisella' ja 'entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisella' tarkoitetaan luonnollista henkilöä, joka on jonkin jäsenvaltion tai vastaavasti entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalainen;
- h) tämän luvun ja III luvun määräyksiä sovelletaan kansainvälisessä meriliikenteessä, mukaan lukien intermodaalikuljetukset, joihin sisältyy meriosuus, myös niihin jäsenvaltioiden tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisiin, jotka ovat sijoittautuneet yhteisön tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ulkopuolelle, sekä meriliikenneyhtiöihin, jotka ovat sijoittautuneet yhteisön tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ulkopuolelle ja jotka ovat jonkin jäsenvaltion tai vastaavasti entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisten määräysvallassa, jos niille kuuluvat alukset on rekisteröity kyseisessä jäsenvaltiossa tai entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa niiden lainsäädännön mukaisesti;
- i) 'rahoituspalveluilla' liitteessä VI esitettyjä toimintoja. Vakautus- ja assosiaationeuvosto voi laajentaa tai muuttaa kyseisen liitteen soveltamisalaa.

48 artikla

1. Tämän sopimuksen voimaan tullessa entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia myöntää:

- i) yhteisön yhtiöille sijoittautumisen osalta kohtelun, joka on yhtä edullinen kuin sen omille yhtiöilleen tai kolmansien maiden yhtiöille myöntämä kohtelu, sen mukaan kumpi näistä on edullisempi; ja
- ii) entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueelle jo sijoittautuneille yhteisön yhtiöiden tytäryhtiöille ja sivuliikkeille niiden toiminnan osalta kohtelun, joka on yhtä edullinen kuin sen omille yhtiöilleen ja sivuliikkeilleen tai kolmansien maiden yhtiöiden tytäryhtiöille ja sivuliikkeille myöntämä kohtelu, sen mukaan kumpi näistä on edullisempi.

2. Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia ei anna mitään uusia säännöksiä tai toteuta mitään uusia toimenpiteitä, joilla olisi syrjivä vaikutus yhteisön yhtiöiden sijoittautumiseen sen alueelle tai niiden sijoittaututtua niiden toimintaan sen omiin yhtiöihin verrattuna.

3. Tämän sopimuksen voimaan tullessa yhteisö ja sen jäsenvaltiot myöntävät:

- i) entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöille sijoittautumisen osalta kohtelun, joka on yhtä edullinen kuin jäsenvaltioiden omille yhtiöilleen tai kolmansien maiden yhtiöille myöntämä kohtelu, sen mukaan kumpi näistä on edullisempi;
- ii) jäsenvaltioiden alueelle jo sijoittautuneiden entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöiden tytäryhtiöille ja sivuliikkeille niiden toiminnan osalta kohtelun, joka on yhtä edullinen kuin jäsenvaltioiden omille yhtiöilleen ja sivuliikkeilleen tai niiden alueelle sijoittautuneille kolmansien maiden yhtiöiden tytäryhtiöille ja sivuliikkeille myöntämä kohtelu, sen mukaan kumpi näistä on edullisempi.

4. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiaa koskevan oikeuskäytännön sekä työmarkkinoilla vallitsevan tilanteen huomioon ottaen vakautus- ja assosiaationeuvosto tarkastelee viiden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta mahdollisuutta ulottaa edellä annetut määräykset koskemaan molempien osapuolten kansalaisten oikeutta sijoittautua ryhtyäkseen itsenäisiksi ammatinharjoittajiksi.

5. Sen estämättä, mitä tässä artiklassa määrätään:

- a) yhteisön yhtiöiden tytäryhtiöillä ja sivuliikkeillä on tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen oikeus käyttää ja vuokrata kiinteää omaisuutta entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa;
- b) yhteisön yhtiöiden tytäryhtiöillä on entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöinä myös oikeus hankkia ja omistaa kiinteää omaisuutta sekä julkishyödykkeiden/yhteishyödykkeiden, myös luonnonvarojen sekä maa- ja metsätaloukseen, osalta samat oikeudet kuin entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöillä, jos nämä oikeudet ovat tarpeen harjoittaessa sitä taloudellista toimintaa, jonka vuoksi sijoittautuminen on tapahtunut;
- c) vakautus- ja assosiaationeuvosto tarkastelee siirtymäkauden ensimmäisen vaiheen loppuun mennessä mahdollisuutta ulottaa b alakohdan mukaiset oikeudet koskemaan yhteisön yhtiöiden sivuliikkeitä.

49 artikla

1. Jollei 48 artiklan määräyksistä muuta johdu ja lukuun ottamatta liitteessä VI esitettyjä rahoituspalveluja, kumpikin osapuoli voi säännellä yhtiöiden ja kansalaisten sijoittautumista

ja toimintaa alueellaan, jos tämä sääntely ei johda toisen osapuolen yhtiöiden ja kansalaisten syrjintään verrattuna osapuolen omiin yhtiöihin ja kansalaisiin.

2. Sen estämättä, mitä tässä sopimuksessa muutoin määrätään, tämä sopimus ei rahoituspalvelujen osalta estä osapuolia toteuttamasta vakautta ja luotettavuutta turvaavia toimenpiteitä, mukaan lukien toimenpiteet, joilla suojellaan sijoittajia, tallettajia, vakuutuksenottajia tai henkilöitä, joiden omaisuudenhoidosta vastaa rahoituspalvelujen tarjoaja, tai toimenpiteitä, joilla varmistetaan rahoitusjärjestelmän yhtenäisyys ja vakaus. Osapuolet eivät saa käyttää näitä toimenpiteitä keinona sopimuksen mukaisten velvoitteidensa välttämiseen.

3. Tämän sopimuksen määräyksiä ei saa tulkita siten, että osapuoli olisi velvoitettu paljastamaan yksittäisten asiakkaiden liiketoimiin ja tileihin liittyviä tietoja tai julkisten elinten hallussa olevia luottamuksellisia tai yksityisiä tietoja.

50 artikla

1. Tämän luvun määräyksiä ei sovelleta lentoliikenne-, sisävesiliikenne- ja merikabotaasiliikennepalveluihin.

2. Vakautus- ja assosiaationeuvosto voi antaa sijoittautumis- ja toimintaedellytysten parantamiseen tähtääviä suosituksia 1 kohdan soveltamisalaa kuuluvilla aloilla.

51 artikla

1. Mitä 48 ja 49 artiklassa määrätään, ei estä osapuolta soveltamasta erityisiä sääntöjä sellaisten toisen osapuolen yhtiöiden sivuliikkeiden sijoittautumiseen ja toimintaan sen alueella, joita ei ole perustettu ensiksi mainitun osapuolen alueella, jos nämä erityiset säännöt ovat perusteltuja sen vuoksi, että näissä sivuliikkeissä on oikeudellisia tai teknisiä eroja verrattuna ensiksi mainitun osapuolen alueella perustettujen yhtiöiden sivuliikkeisiin; rahoituspalveluihin erityisiä sääntöjä voidaan soveltaa vakauden ja luotettavuuden turvaamiseen liittyvistä syistä.

2. Kohtelun ero ei saa olla suurempi kuin mikä on ehdottomasti tarpeen tällaisten oikeudellisten tai teknisten erojen vuoksi tai rahoituspalvelujen osalta toiminnan vakauden ja luotettavuuden turvaamiseksi.

52 artikla

Helpottaakseen yhteisön kansalaisten ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisten pääsyä säänneltyihin ammatteihin ja näiden ammattien harjoittamista entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa ja vastaavasti yhteisössä, vakautus- ja assosiaationeuvosto selvittää, mitkä toimenpiteet ovat tarpeen tutkintotodistusten vastavuoroiseksi tunnustamiseksi. Vakautus- ja assosiaationeuvosto voi toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet tätä varten.

53 artikla

1. Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueelle sijoittautuneella yhteisön yhtiöllä tai yhteisön alueelle sijoittautuneella entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöllä on sijoittautumismaan voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti oikeus entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueella tai vastaavasti yhteisön alueella työllistää tai antaa tytäryhtiöidensä tai sivuliikkeidensä työllistää yhteisön jäsenvaltioiden ja vastaavasti entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisia, jos nämä henkilöt ovat tämän artiklan 2 kohdassa määriteltyjä keskeisissä tehtävissä toimivia henkilöitä ja ovat yksinomaan näiden yhtiöiden, tytäryhtiöiden tai sivuliikkeiden palveluksessa. Näiden työntekijöiden oleskelu- ja työlupa on voimassa ainoastaan työsuhteen keston ajan.

2. Edellä mainittujen yhtiöiden, jäljempänä 'organisaatiot', keskeisissä tehtävissä toimivia henkilöitä ovat seuraaviin ryhmiin kuuluvat, tämän kohdan c alakohdassa määritellyt "sisäisen siirron saaneet työntekijät", jos organisaatio on oikeushenkilö ja jos asianomaiset henkilöt ovat olleet sen palveluksessa tai sen osakkaita (muita kuin pääosakkaita) vähintään mainittua siirtoa välittömästi edeltävän vuoden ajan:

a) organisaatiossa johtavassa asemassa olevat henkilöt, jotka ensisijaisesti vastaavat yksikön johtamisesta ja joita valvoo tai neuvoo pääasiassa yrityksen johtokunta tai osakkeenomistajat taikka näitä vastaavat tahot ja joiden toimenkuvaan kuuluu muun muassa:

- yksikön tai sen osaston taikka jaoksen johtaminen,
- muun valvonta-, asiantuntija- tai johtotehtävissä toimivan henkilöstön työskentelyn ohjaus ja valvonta,
- henkilökohtainen toimivalta palkata tai irtisanoa työntekijöitä taikka antaa heidän palkkaamistaan tai irtisanoamistaan koskevia suosituksia sekä toteuttaa muita henkilöstöä koskevia toimenpiteitä;

b) organisaatiossa työskentelevät henkilöt, joilla on yksikön toiminnalle, tutkimusvälineistön käytölle, teknologialle tai johtamiselle välttämätöntä erityisosaamista. Tällaisen osaamisen arvioinnissa voidaan ottaa huomioon yksikölle ominaisen osaamisen lisäksi erityistä teknistä tietämystä vaativaan työhön tai ammattiin liittyvän pätevyyden korkea taso, mukaan lukien luvanvaraisten ammattien harjoittajiin kuuluminen;

c) 'sisäisen siirron saanut työntekijä' on luonnollinen henkilö, joka työskentelee organisaatiossa osapuolen alueella ja joka siirretään väliaikaisesti taloudellista toimintaa harjoitettaessa toisen osapuolen alueelle; organisaation päätoimipaikan on oltava osapuolen alueella ja siirron on tapahduttava kyseisen organisaation yksikköön (sivuliike, tytäryhtiö), joka tosiasialisesti harjoittaa vastaavaa taloudellista toimintaa toisen osapuolen alueella.

3. Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisten pääsy yhteisön alueelle ja väliaikainen oleskelu siellä ja yhteisön kansalaisten pääsy entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueelle ja väliaikainen oleskelu siellä sallitaan, jos nämä yhtiöiden edustajat ovat 2 kohdan a alakohdassa määriteltyjä johtavassa asemassa olevia henkilöitä, jotka ovat vastuussa entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiön tytäryhtiön tai sivuliikkeen perustamisesta johonkin yhteisön jäsenvaltioon tai yhteisön yhtiön tytäryhtiön tai sivuliikkeen perustamisesta entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan, kun:

- kyseiset edustajat eivät harjoita suoraa myyntiä tai tarjoa palveluja, ja
- yhtiön päätoimipaikka on yhteisön tai vastaavasti entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ulkopuolella, eikä sillä ole muita edustajia, toimistoja, sivuliikkeitä tai tytäryhtiöitä kyseisessä yhteisön jäsenvaltiossa tai vastaavasti entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa.

54 artikla

Ensimmäisten neljän vuoden aikana tämän sopimuksen voimaantulosta entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia voi toteuttaa tämän luvun määräyksistä poikkeavia toimenpiteitä yhteisön yhtiöiden ja kansalaisten sijoittautumisen osalta, jos tietyllä tuotannonalalla

- on tapahtumassa rakenneuudistus tai ilmenee vakavia vaikeuksia, erityisesti jos näistä aiheutuu vakavia yhteiskunnallisia ongelmia entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa, tai
- entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöt tai kansalaiset menettävät koko markkinaosuutensa tai huomattavan osan siitä jollakin entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian toimi- tai tuotannonalalla, tai
- alan kehitys on entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa vasta alkamassa.

Tällaisiin toimenpiteisiin liittyy seuraavaa:

- i) niitä on lakattava soveltamasta viimeistään kahden vuoden kuluttua siirtymäkauden ensimmäisen vaiheen päättymisestä;
- ii) niiden on oltava kohtuullisia ja tarpeen tilanteen korjaamiseksi, ja
- iii) ne eivät saa johtaa entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa tietyn toimenpiteen toteuttamishetkellä jo toimivien yhteisön yhtiöiden tai kansalaisten syrjintään verrattuna entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian omiin yhtiöihin tai kansalaisiin.

Suunnitellessaan ja soveltaessaan tällaisia toimenpiteitä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on mahdollisuuksien mukaan myönnettävä yhteisön yhtiöille ja kansalaisille etuuskohtelu ja joka tapauksessa vähintään yhtä edullinen kohtelu kuin kolmansien maiden yhtiöille tai kansalaisille myönnetty kohtelu. Ennen näiden toimenpiteiden toteuttamista entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on neuvoteltava asiasta vakautus- ja assosiaationeuvostossa, ja se voi soveltaa toimenpiteitä aikaisintaan yhden kuukauden kuluttua siitä, kun se on ilmoittanut suunnittelemansa konkreettiset toimenpiteet vakautus- ja assosiaationeuvostolle, paitsi jos välittömiä toimenpiteitä vaativa korvaamaton vahinko on uhkaamassa, jolloin entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on kuultava vakautus- ja assosiaationeuvostoa heti, kun se on ottanut toimenpiteet käyttöön.

Kun neljä vuotta on kulunut tämän sopimuksen voimaantulosta, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia voi ottaa käyttöön tai pitää voimassa tällaisia toimenpiteitä vain vakautus- ja assosiaationeuvoston luvalla ja sen määräämin ehdoin.

III LUKU

PALVELUJEN TARJOAMINEN

55 artikla

1. Osapuolet sitoutuvat seuraavien määräysten mukaisesti toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet salliakseen asteittain palvelut, joita tarjoavat sellaiset yhteisön tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöt tai kansalaiset, jotka ovat sijoittautuneet toisen osapuolen alueelle kuin palveluiden vastaanottaja.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun vapauttamisen yhteydessä osapuolet sallivat sellaisten luonnollisten henkilöiden tilapäisen liikkuvuuden, jotka tarjoavat palveluja tai jotka ovat palvelujen tarjoajan palveluksessa 53 artiklassa määritellyissä keskeisissä tehtävissä, mukaan lukien luonnolliset henkilöt, jotka edustavat yhteisön tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöitä tai kansalaisia ja jotka haluavat saapua tilapäisesti maahan neuvotellakseen palvelujen myymisestä tai tehdäkseen palvelujen myyntiä koskevia sopimuksia palvelujen tarjoajan puolesta, edellyttäen, että nämä edustajat eivät harjoita suoraa myyntiä suurelle yleisölle eivätkä itse henkilökohtaisesti tarjoa palveluja.

3. Vakautus- ja assosiaationeuvosto ryhtyy siirtymäkauden toisen vaiheen alkaessa toteuttamaan tarvittavia toimenpiteitä 1 kohdan määräysten asteittaiseksi täytäntöönpanemiseksi. Huomiota kiinnitetään osapuolten edistymiseen lainsäädäntönsä lähentämisessä.

56 artikla

1. Osapuolet eivät toteuta mitään sellaisia toimenpiteitä tai toimia, joiden vuoksi sellaisten yhteisön tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisten tai yhtiöiden, jotka ovat

sijoittautuneet toisen osapuolen alueelle kuin palveluiden vastaanottaja, palvelujen tarjoamisen edellytykset muuttuvat merkittävästi rajoittavammiksi kuin ne olivat tämän sopimuksen voimaantulopäivää edeltävänä päivänä.

2. Jos osapuoli katsoo, että toisen osapuolen tämän sopimuksen voimaan tultua toteuttamalla toimenpiteillä aiheutetaan tilanne, joka on merkittävästi rajoittavampi palvelujen tarjonnan osalta kuin tämän sopimuksen voimaantulopäivän tilanne, kyseinen ensin mainittu osapuoli voi esittää toiselle osapuolelle neuvottelujen aloittamista asiasta.

57 artikla

Kuljetuspalvelujen tarjoamiseen yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välillä sovelletaan seuraavia määräyksiä:

1. Osapuolten välisiä suhteita säännellään sisämaaliikenteessä 28 päivänä marraskuuta 1997 voimaan tulleella Euroopan yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisellä kuljetusalan sopimuksella. Osapuolet vahvistavat pitävänsä tärkeänä kyseisen sopimuksen asianmukaista soveltamista.

2. Kansainvälisen meriliikenteen osalta osapuolet sitoutuvat noudattamaan tosiasiallisesti periaatetta kaupallisin edellytyksin tapahtuvasta vapaasta pääsystä markkinoille ja liikenteeseen.

a) Edellä mainittu määräys ei rajoita niitä oikeuksia ja velvollisuuksia, joita jompikumpi tämän sopimuksen osapuolista soveltaa Yhdistyneiden Kansakuntien linjakonferenssien käyttäytymissääntöjen perusteella. Linjakonferenssiin kuulumattomat meriliikenneyhtiöt saavat kilpailla konferenssiin kuuluvien yhtiöiden kanssa edellyttäen, että ne noudattavat periaatetta kaupallisin edellytyksin tapahtuvasta terveestä kilpailusta.

b) Osapuolet vahvistavat sitoutuneensa vapaaseen kilpailuun, joka on kuivan ja nestemäisen irtotavaran kaupan olennainen piirre.

3. Soveltaessaan 2 alakohdan periaatteita osapuolet:

a) eivät jatkossa sisällytä kolmansien maiden kanssa tekemiinsä kahdenvälisiin sopimuksiin lastinjakoa koskevia lausekkeita, lukuun ottamatta poikkeuksellisia olosuhteita, joissa jommankumman tämän sopimuksen osapuolen linjaliikenteen meriliikenneyhtiöillä ei olisi muutoin tosiasiallista mahdollisuutta osallistua kyseiseen kolmanteen maahan suuntautuvaan liikenteeseen tai sieltä lähtevään liikenteeseen;

b) kieltävät tulevilla kahdenvälisissä sopimuksissa kuivan ja nestemäisen irtolastin kuljetuksia koskevat lastinjakojärjestelyt;

c) poistavat heti tämän sopimuksen tultua voimaan kaikki yksipuoliset toimenpiteet sekä hallinnolliset, tekniset ja muut esteet, joilla voisi olla rajoittava tai syrjivä vaikutus palvelujen vapaaseen tarjontaan kansainvälisessä meriliikenteessä.

4. Jotta voitaisiin varmistaa osapuolten välisten kuljetusten yhteensovitettu kehitys ja asteittainen vapauttaminen niiden molempien kaupallisten tarpeiden mukaisesti, osapuolet neuvottelevat tämän sopimuksen tultua voimaan erityisen sopimuksen, joissa sovitaan vastavuoroista markkinoil-lepääsyä koskevista edellytyksistä lentoliikenteen alalla.
5. Ennen 4 kohdassa tarkoitetun sopimuksen tekemistä osapuolet eivät toteuta mitään toimenpiteitä eivätkä ryhdy mihinkään toimiin, jotka ovat rajoittavampia tai syrjivämpiä kuin ennen tämän sopimuksen voimaantuloa käytössä olleet toimenpiteet tai toimet.
6. Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia mukauttaa siirtymäkauden aikana lainsäädäntönsä, mukaan lukien hallinnolliset, tekniset ja muut säännöt, yhteisössä sovellettavaa lento- ja sisämaaliikennettä koskevaan lainsäädäntöön siinä määrin kuin se on tarpeen edistettäessä kuljetusten vapauttamista ja osapuolten vastavuoroista pääsyä markkinoille ja helpotettaessa matkustajien ja tavaroiden liikkuvuutta.

Vakautus- ja assosiaationeuvosto tarkastelee tämän luvun tavoitteiden toteuttamisessa saavutetun yleisen edistymisen huomioon ottaen keinoja, joilla voidaan luoda tarvittavat edellytykset palvelujen vapaan tarjonnan parantamiseksi lento- ja sisämaaliikenteessä.

IV LUKU

JUOKSEVAT MAKSUT JA PÄÄOMANLIIKKEET

58 artikla

Osapuolet sitoutuvat Kansainvälisen valuuttarahaston perustamissopimuksen VIII artiklan mukaisesti hyväksymään kaikki vapaasti vaihdettavassa valuutassa suoritettavat vaihtotaseeseen liittyvät maksut ja siirrot yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välillä.

59 artikla

1. Osapuolet varmistavat tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen maksutaseen pääoma- ja rahoitustasetta koskevien suoritusten osalta pääomien vapaan liikkuvuuden sellaisiin yhtiöihin kohdistuvissa suorissa sijoituksissa, jotka on perustettu vastaanottajamaan lainsäädännön mukaisesti, ja sijoituksissa, jotka on tehty V osaston II luvun määräysten mukaisesti, sekä näiden sijoitusten ja niistä saatujen voittojen rahaksi muuttamisen ja kotiuttamisen.

2. Osapuolet varmistavat tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen maksutaseen pääoma- ja rahoitustasetta koskevien suoritusten osalta pääomien vapaan liikkuvuuden, kun kyse on luotoista, jotka liittyvät liiketoimiin tai palveluihin, joissa

jommankumman osapuolen alueella asuva on osallisena, sekä rahoituslainoista ja -luotoista, joiden kesto on pidempi kuin yksi vuosi.

Lisäksi osapuolet varmistavat siirtymäkauden toisen vaiheen alusta pääomien vapaan liikkuvuuden portfoliosijoitusten sekä kestoltaan vuotta lyhyempien rahoituslainojen ja -luottojen yhteydessä.

3. Osapuolet eivät ota käyttöön yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian asukkaiden väliin pääomanliikkeisiin ja juokseviin maksuihin liittyviä uusi rajoituksia, eivätkä tiukenna olemassa olevia määräyksiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

4. Jos yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian väliset pääomanliikkeet poikkeuksellisissa olosuhteissa aiheuttavat tai uhkaavat aiheuttaa vakavia vaikeuksia valuuttakurssi- tai rahapolitiikan toteuttamiselle yhteisössä tai entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa, yhteisö ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia voivat toteuttaa suojatoimenpiteitä yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisten pääomanliikkeiden osalta enintään kuuden kuukauden ajan, jos nämä toimenpiteet ovat ehdottomasti tarpeen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 58 artiklan ja tämän artiklan määräysten soveltamista.

5. Osapuolet neuvottelevat keskenään helpottaakseen yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisiä pääomanliikkeitä tämän sopimuksen tavoitteiden edistämiseksi.

60 artikla

1. Osapuolet toteuttavat ensimmäisen vaiheen aikana toimenpiteitä, joilla luodaan tarvittavat edellytykset pääomien vapaata liikkuvuutta koskevien yhteisön sääntöjen asteittaisen käyttöönoton jatkamiselle.

2. Vakautus- ja assosiaationeuvosto tarkastelee ensimmäisen vaiheen loppuun mennessä keinoja, jotka mahdollistaisivat pääomanliikkeitä koskevien yhteisön sääntöjen täyden soveltamisen.

V LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET

61 artikla

1. Tämän osaston määräyksiä sovelletaan, jollei yleisen järjestyksen, yleisen turvallisuuden tai kansanterveyden perusteella käyttöön otetuista rajoituksista muuta johdu.

2. Niitä ei sovelleta toimintaan, joka jommankumman osapuolen alueella liittyy edes tilapäisesti julkisen vallan käyttöön.

62 artikla

Tämän osaston määräyksiä sovellettaessa mitkään tämän sopimuksen määräykset eivät estä osapuolia soveltamasta luonnollisten henkilöiden maahantuloa ja oleskelua, työskentelyä, työehtoja ja sijoittautumista sekä palvelujen tarjoamista koskevia lakejaan ja asetuksiaan, jos niitä ei sovelleta tavalla, joka mitätöisi osapuolelle tämän sopimuksen tietyn määräyksen perusteella kuuluvat edut tai heikentäisi niitä. Tämä määräys ei rajoita 61 artiklan määräysten soveltamista.

63 artikla

Tämän osaston määräyksiä sovelletaan myös entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöiden tai kansalaisten ja yhteisön yhtiöiden tai kansalaisten yhteiseen määräysvaltaan kuuluviin ja niiden yhdessä kokonaan omistamiin yhtiöihin.

64 artikla

1. Tämän osaston määräysten mukaisesti myönnettyä suosi-
tuimmuuskohtelua ei sovelleta veroetuuksiin, joita osapuolet antavat tai aikovat antaa tulevaisuudessa kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevien sopimusten tai muiden verojärjestelyjen perusteella.

2. Tämän osaston määräyksiä ei saa tulkita siten, että niillä estettäisiin osapuolia hyväksymästä tai panemasta täytäntöön toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää verojen kiertäminen tai veropetokset kaksinkertaisen verotuksen välttämistä tehtyjen sopimusten ja muiden verojärjestelyjen määräysten tai kansallisen verolainsäädännön säännösten mukaisesti.

3. Tämän osaston määräyksiä ei saa tulkita siten, että niillä estettäisiin jäsenvaltioita tai entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa erottelemasta verolainsäädäntönsä asiaa koskevia määräyksiä soveltaessaan toisistaan verovelvollisia, jotka ovat keskenään eri tilanteessa erityisesti asuinpaikkansa suhteen.

65 artikla

1. Osapuolet pyrkivät mahdollisuuksien mukaan välttämään rajoittavien toimenpiteiden, myös tuontia rajoittavien toimenpiteiden, käyttöönottoa maksutasesyistä. Osapuolen, joka ottaa käyttöön tällaisia toimenpiteitä, on mahdollisimman pian esitettävä toiselle osapuolelle aikataulu niiden poistamiseksi.

2. Jos yhdellä tai useammalla jäsenvaltiolla tai entisellä Jugoslavian tasavallalla Makedonialla on maksutaseeseen liittyviä vakavia vaikeuksia tai tällaiset vaikeudet uhkaavat niitä välittömästi, yhteisö tai entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, tapauksen mukaan, voi ottaa WTO-sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti käyttöön määräaikaista rajoit-

tavia toimenpiteitä, mukaan lukien tuontia rajoittavat toimenpiteet, jotka eivät saa olla laajempia kuin on ehdottomasti tarpeen maksutasetilanteen korjaamiseksi. Tällöin yhteisön tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on ilmoitettava asiasta viipymättä toiselle osapuolelle.

3. Rajoittavia toimenpiteitä ei saa soveltaa sijoituksiin liittyviin siirtoihin eikä etenäkään sijoitettujen tai uudelleen sijoitettujen varojen eikä niistä saatujen tulojen kotiuttamiseen.

66 artikla

Tämän osaston määräyksiä mukautetaan asteittain ottaen erityisesti huomioon palvelukaupan yleissopimuksen (GATS-sopimuksen) V artiklan vaatimukset.

67 artikla

Tämän sopimuksen määräykset eivät estä kumpaakaan osapuolta soveltamasta toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen estettäessä sellaisten toimenpiteiden kiertäminen tämän sopimuksen määräyksillä, jotka koskevat kolmannen maan pääsyä kyseisen osapuolen markkinoille.

VI OSASTO

LAINSÄÄDÄNNÖN LÄHENTÄMINEN JA LAINVALVONTA

68 artikla

1. Osapuolet tunnustavat, että on tärkeää lähentää entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian voimassa olevaa ja tulevaa lainsäädäntöä yhteisön lainsäädäntöön. Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia pyrkii kaikin tavoin varmistamaan, että sen lainsäädäntö muutetaan asteittain yhdenmukaiseksi yhteisön lainsäädännön kanssa.

2. Lainsäädännön asteittainen lähentäminen tapahtuu kahdessa vaiheessa.

3. Lainsäädännön lähentäminen koskee sopimuksen allekirjoituspäivästä alkavan ja 5 artiklassa tarkoitetun ajan jatkuvan vaiheen aikana tiettyjä yhteisön sisämarkkinasäännösten perusosia sekä muita kauppiaan liittyviä aloja yhdessä Euroopan yhteisöjen komission kanssa laadittavan ohjelman mukaisesti. Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia määrittelee lisäksi yhteistyössä Euroopan yhteisöjen komission kanssa yksityiskohtaiset säännöt lainsäädännön lähentämisen ja toteutettavien lainvalvontatoimien seurantaa varten, oikeuslaitoksen uudistaminen mukaan lukien.

Kilpailua, teollis- ja tekijänoikeuksia, standardointia ja varmentamista sekä julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön lähentämiselle asetetaan määräajat. Muun sisämarkkinoiden alaan kuuluvan lainsäädännön lähentäminen on saatettava päätökseen siirtymäkauden loppuun mennessä.

4. Edellä 5 artiklassa vahvistetun siirtymäkauden toisen vaiheen aikana lainsäädännön lähentäminen ulotetaan koskemaan edellisessä kohdassa mainitsemattomia yhteisön säännösten osia.

69 artikla

Kilpailusäännöt ja muut taloutta koskevat määräykset

1. Seuraavat käytännöt ovat yhteensopimattomia tämän sopimuksen moitteettoman toiminnan kanssa siltä osin kuin ne voivat vaikuttaa yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian väliseen kauppaan:

- i) yritysten väliset sopimukset, yritysten yhteenliittymien päätökset sekä yritysten väliset yhdenmukaistetut menettelytavat, joiden tarkoituksena tai seurauksena on kilpailun estäminen, rajoittaminen tai vääristäminen;
- ii) yhden tai useamman yrityksen harjoittama määräävän markkina-aseman väärinkäyttö yhteisön tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueella tai sen merkittävällä osalla;
- iii) valtiontuet, jotka vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua suosimalla tiettyjä yrityksiä tai tiettyjä tuotteita.

2. Tämän artiklan vastaisia käytäntöjä arvioidaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 81, 82 ja 87 artiklan sääntöjen soveltamisesta johtuvien arviointiperusteiden mukaisesti.

3. a) Sovellettaessa 1 kohdan iii alakohdan määräyksiä osapuolet sopivat, että tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavien neljän vuoden aikana entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian myöntämien valtiontukien arvioinnissa otetaan huomioon, että entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa pidetään samanlaisena alueena kuin Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen yhteisön alueet.

b) Kumpikin osapuoli varmistaa valtiontukikäytäntöjen avoimuuden muun muassa ilmoittamalla vuosittain toiselle osapuolelle myönnetyn tuen kokonaismäärän ja jakautumisen sekä antamalla pyynnöstä tiedot tukijärjestelmistä. Osapuoli antaa toisen osapuolen pyynnöstä tietoja yksittäisistä valtiontukitapauksista.

Kumpikin osapuoli varmistaa, että tämän artiklan määräyksiä sovelletaan viiden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta.

4. Kun kyse on edellä IV osaston II luvussa tarkoitetuista tuotteista:

— 1 kohdan iii alakohdan määräyksiä ei sovelleta,

— 1 kohdan i alakohdan vastaisia käytäntöjä arvioidaan yhteisön Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 36 ja 37 artiklan ja niiden perusteella annettujen yhteisön erityissäästöjen nojalla vahvistamien arviointiperusteiden mukaisesti.

5. Jos yhteisö tai entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia katsoo, että tietty käytäntö on yhteensopimaton 1 kohdan kanssa, ja:

— jos kyseinen käytäntö aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa vakavaa haittaa toisen osapuolen eduille tai merkittävää vahinkoa sen elinkeinotalle, palvelualat mukaan lukien, se voi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet neuvoteltuaan asiasta vakautus- ja assosiaationeuvostossa tai 30 työpäivän kuluessa siitä, kun se on pyytänyt näitä neuvotteluja.

Kun kyse on käytännöistä, jotka ovat yhteensopimattomia 1 kohdan iii alakohdan kanssa ja kuuluvat WTO-sopimuksen soveltamisalaan, nämä toimenpiteet voidaan toteuttaa ainoastaan mainitussa sopimuksessa tai asiaa koskevassa yhteisön lainsäädännössä vahvistettujen menettelyjen ja edellytysten mukaisesti.

6. Osapuolet vaihtavat tietoja ammatillisen salassapitovelvollisuuden ja liikesalaisuuden sallimissa rajoissa.

70 artikla

Kun kyse on julkisista yrityksistä ja yrityksistä, joille on myönnetty erityis- tai yksinoikeuksia, kumpikin osapuoli varmistaa, että Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 86 artiklan periaatteita noudatetaan kolmannesta tämän sopimuksen voimaantulopäivästä seuraavasta vuodesta alkaen.

71 artikla

Teollis- ja tekijänoikeudet sekä kaupalliset oikeudet

1. Osapuolet vahvistavat tämän artiklan ja liitteen VII määräysten mukaisesti pitävänsä tärkeänä teollis- ja tekijänoikeuksien sekä kaupallisten oikeuksien riittävää ja tehokasta suojaa sekä niiden noudattamisen varmistamista.

2. Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia toteuttaa tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta sen teollis- ja tekijänoikeuksien sekä kaupallisten oikeuksien suoja on yhteisössä vallitsevaa tasoa vastaavalla tasolla ja sillä on käytössään tehokkaat keinot näiden oikeuksien noudattamisen varmistamiseksi.

3. Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia sitoutuu liittymään edellä mainitussa määräajassa liitteessä VII lueteltuihin teollis- ja tekijänoikeuksia sekä kaupallisia oikeuksia koskeviin monenvälisiin sopimuksiin.

Jos teollis- ja tekijänoikeuksien sekä kaupallisten oikeuksien alalla ilmenee kaupankäynnin edellytyksiin vaikuttavia ongelmia, ne saatetaan kumman tahansa osapuolen pyynnöstä viipymättä vakautus- ja assosiaationeuvoston käsiteltäviksi molempia osapuolia tyydyttävien ratkaisujen löytämiseksi.

72 artikla

Julkiset hankinnat

1. Osapuolet katsovat, että olisi suotavaa mahdollistaa pääsy julkisten hankintojen markkinoille vastavuoroisesti ja ketään syrjimättä, erityisesti WTO:n yhteydessä.

2. Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöt, riippumatta siitä, ovatko ne sijoittautuneet yhteisöön, voivat tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen osallistua julkisiin hankintamenettelyihin yhteisössä yhteisön hankintasäännösten mukaisesti ja yhtä edullisin ehdoin kuin yhteisön yhtiöt.

Edellä olevia määräyksiä sovelletaan myös yleishyödyllisten palvelujen alla tehtäviin hankintasopimuksiin heti, kun entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia on antanut säännökset, joilla otetaan käyttöön yhteisön alaa koskevat säännöt. Yhteisö tutkii määräajoin, onko entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia tosiasiassa ottanut käyttöön tällaiset säännökset.

Yhteisön yhtiöt, jotka eivät ole sijoittautuneet entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan, voivat viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta osallistua julkisiin hankintamenettelyihin entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa julkisia hankintoja koskevan lain mukaisesti ja yhtä edullisin ehdoin kuin entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöt. Yhteisön yhtiöt, jotka ovat sijoittautuneet entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan V osaston II luvun määräysten mukaisesti, voivat tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen osallistua julkisiin hankintamenettelyihin yhtä edullisin ehdoin kuin entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhtiöt.

Vakautus- ja assosiaationeuvosto tutkii määräajoin, voisiko entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia myöntää kaikille yhteisön yhtiöille mahdollisuuden osallistua julkisiin hankintamenettelyihin entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa.

3. Julkisten hankintasopimusten toteuttamiseen liittyvään sijoittautumiseen, toimintaan ja palvelujen tarjoamiseen yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välillä sekä työskentelyyn ja työntekijöiden liikkuvuuteen tässä yhteydessä sovelletaan 44—67 artiklan määräyksiä.

73 artikla

Standardointi, metrologia, akkreditointi ja vaatimustenmukaisuuden arviointi

1. Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia toteuttaa tarvittavat toimenpiteet saattaakseen lainsäädäntönsä asteittain yhdenmukaiseksi yhteisön teknisten määräysten ja standardointia, metrologiaa, akkreditointia ja vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevien eurooppalaisten menettelyjen kanssa.

2. Tätä tarkoitusta varten osapuolet pyrkivät:

- edistämään yhteisön teknisten määräysten ja eurooppalaisten standardien ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen käyttöä,
- tekemään tarvittaessa eurooppalaista vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevia pöytäkirjoja,
- edistämään laadunvarmistuksen infrastruktuurin eli standardoinnin, metrologian, akkreditoinnin ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnin kehittämistä,
- edistämään osallistumista eurooppalaisten erityisjärjestöjen (CEN, CENELEC, ETSI, EA, WELMEC, EUROMED jne.) toimintaan.

VII OSASTO

OIKEUS- JA SISÄASIAT

74 artikla

Instituutioiden ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen

Osapuolet kiinnittävät oikeus- ja sisäasioiden alan yhteistyössä erityistä huomiota instituutioiden vahvistamiseen kaikilla tasoilla sekä hallinnossa yleensä että erityisesti lainvalvonnan ja oikeuslaitoksen piirissä. Tähän kuuluu myös oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen. Oikeusasioiden yhteistyössä keskiytetään erityisesti oikeuslaitoksen riippumattomuuteen, sen tehokkuuden parantamiseen ja lakimiesten koulutukseen.

75 artikla

Viisumi-, rajavalvonta-, turvapaikka- ja maahanmuuttokysymykset

1. Osapuolet tekevät yhteistyötä viisumi-, rajavalvonta-, turvapaikka- ja maahanmuuttokysymyksissä ja luovat kehyksen näiden alojen yhteistyötä varten myös aluetasolla.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja aloja koskeva yhteistyö perustuu osapuolten keskinäisiin neuvotteluihin ja tiiviiseen koordinointiin ja siihen olisi kuuluttava seuraavissa asioissa annettava tekninen ja hallinnollinen apu:
 - lainsäädäntöä ja käytäntöjä koskeva tietojenvaihto,
 - lainsäädäntöehdotusten laatiminen,
 - instituutioiden toiminnan tehostaminen,
 - henkilöstön koulutus,
 - matkustusasiakirjojen luotettavuuden turvaaminen ja väärin asiakirjojen tunnistaminen.
3. Yhteistyössä keskitytään erityisesti seuraaviin:
 - turvapaikkaoikeuden alalla sellaisen kansallisen lainsäädännön kehittämiseen ja täytäntöönpanoon, joka täyttää vuonna 1951 tehdyn Geneven yleissopimuksen vaatimukset ja varmistaa siten palauttamiskieltoa koskevan periaatteen noudattamisen,
 - laillisen maahanmuuton alalla maahanpääsyä koskeviin sääntöihin ja maahanmuuttajien oikeuksiin ja asemaan. Maahanmuuton osalta osapuolet sopivat myöntävänsä oikeudenmukaisen kohtelun alueellaan laillisesti asuville toisten maiden kansalaisille ja harjoittavansa kotouttamispolitiikkaa, jonka tavoitteena on turvata maahanmuuttajille samanveroiset oikeudet ja velvollisuudet kuin niiden omilla kansalaisilla on.

Vakautus- ja assosiaationeuvosto voi antaa suosituksia uusien asiakokonaisuuksien sisällyttämiseksi tämän artiklan mukaiseen yhteistyöhön.

76 artikla

Laittoman maahanmuuton estäminen ja valvonta; takaisinotto

1. Osapuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä laittoman maahanmuuton estämiseksi ja valvomiseksi. Tätä varten:
 - entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia suostuu ottamaan takaisin jäsenvaltioiden alueella laittomasti oleskelevat kansalaisensa jäsenvaltioiden sitä pyytäessä ja ilman lisämuodollisuuksia, kun kyseiset henkilöt on varmuudella todettu laittomiksi maahanmuuttajiksi,
 - kukin Euroopan unionin jäsenvaltio suostuu ottamaan takaisin entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueella laittomasti oleskelevat kansalaisensa entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian sitä pyytäessä ja ilman lisämuodollisuuksia, kun kyseiset henkilöt on varmuudella todettu laittomiksi maahanmuuttajiksi.

Euroopan unionin jäsenvaltiot ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia myöntävät kansalaisilleen asianmukaiset henkilöllisyystodistukset ja tarjoavat heille näihin tarkoituksiin tarvittavat hallinnolliset palvelut.

2. Osapuolet sopivat tekevänsä pyynnöstä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja Euroopan yhteisön välisen sopimuksen, jolla säännellään takaisinottoon liittyviä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityisvelvoitteita, mukaan lukien velvoite ottaa takaisin kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä.
3. Odotettaessa 2 kohdassa tarkoitetun sopimuksen tekemistä yhteisön kanssa entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia on Euroopan unionin jäsenvaltioiden pyynnöstä valmis tekemään yksittäisten jäsenvaltioiden kanssa kahdenvälisiä sopimuksia, joilla säännellään takaisinottoon liittyviä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja asianomaisen jäsenvaltion erityisvelvoitteita, mukaan lukien velvoite ottaa takaisin kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä.

4. Vakautus- ja assosiaationeuvosto selvittää, mitä muita toimenpiteitä osapuolet voivat yhdessä toteuttaa estääkseen ja valvoakseen laitonta maahanmuuttoa, ihmiskauppaa mukaan lukien.

77 artikla

Rahanpesun torjuminen

1. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että niiden on kaikin keinoin ja yhteistyössä toimien pyrittävä estämään rahoitusjärjestelmiensä käyttö rikollisesta toiminnasta yleensä ja erityisesti huumausainerikoksista koituvan rahallisen hyödyn pesuun.
2. Tämän alan yhteistyöhön voi kuulua hallinnollinen ja tekninen apu, jonka tarkoituksena on edistää säännösten täytäntöönpanoa ja varmistaa sellaisten rahanpesun torjuntaa koskevien asianmukaisten normien ja toimintatapojen tehokas soveltaminen, jotka vastaavat yhteisön ja tämän alan kansainvälisten toimielinten hyväksymiä normeja ja toimintatapoja.

78 artikla

Rikosten ja muiden laittomien toimien estäminen

1. Osapuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä muun muassa seuraavien rikollisten ja laittomien toimien torjumiseksi ja estämiseksi, riippumatta siitä, kuuluvatko ne järjestäytyneeseen rikollisuuteen:
 - ihmiskauppa,
 - laiton taloudellinen toiminta, erityisesti korruptio ja laitomat liiketoimet, jotka liittyvät esimerkiksi teollisuusjätteisiin tai radioaktiivisiin aineisiin, ja liiketoimet, jotka liittyvät laittomiin tuotteisiin tai tuoteväarennöksiin,

- huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitton kauppa,
- salakuljetus,
- laitton asekauppa, ja
- terrorismi.

Yhteistyö edellä mainituissa asioissa edellyttää osapuolten välisiä neuvotteluja ja tiivistä koordinoitua.

2. Teknistä ja hallinnollista apua voidaan tällä alalla antaa muun muassa seuraavissa asioissa:

- rikosoikeuden alaa koskevien lainsäädäntöehdotusten laatiminen,
- rikosten torjumisesta ja ehkäisemisestä vastuussa olevien elinten toiminnan tehostaminen,
- henkilöstön kouluttaminen ja tutkintamenetelmien kehittäminen,
- rikoksia ehkäisevien toimien kehittäminen.

79 artikla

Laittomia huumausaineita koskeva yhteistyö

1. Osapuolet tekevät toimivaltansa rajoissa yhteistyötä varmistaakseen, että niiden huumausaineita koskeva lähestymistapa on tasapainoinen ja yhtenäistetty. Alan politiikalla ja toimilla pyritään vähentämään laittomien huumausaineiden tarjontaa, kauppaa ja kysyntää ja varmistamaan huumausaineiden kemiallisten esiasteiden tehokkaampi valvonta.

2. Osapuolet sopivat näiden tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavista yhteistyömenetelmistä. Toteutettavat toimet perustuvat yhdessä sovittuihin, EU:n huumausainestrategiaa noudatteleviin periaatteisiin.

3. Osapuolten väliseen yhteistyöhön kuuluu tekninen ja hallinnollinen apu erityisesti seuraavilla aloilla: kansallisten lainsäädäntöehdotusten ja politiikkojen muotoilu, toimielinten ja tiedotuskeskusten perustaminen, henkilöstön koulutus, huumausaineisiin liittyvä tutkimus ja huumausaineiden laittomassa valmistuksessa käytettyjen kemiallisten esiasteiden väärinkäytön estäminen. Osapuolet voivat sopia sisällyttävänsä yhteistyöhön myös muita aloja.

VIII OSASTO

YHTEISTYÖPOLITIIKAT

80 artikla

1. Yhteisö ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia aloittavat tiiviin yhteistyön, jonka tarkoituksena on edistää entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kehitys- ja kasvumahdollisuuksia. Yhteistyöllä pyritään vahvistamaan olemassa olevia taloussuhteita mahdollisimman laajalla pohjalla molempien osapuolten etujen mukaisesti.

2. Poliitikat ja muut toimenpiteet suunnitellaan siten, että niillä edistetään entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä. Näiden politiikkojen yhteydessä olisi varmistettava, että myös ympäristöasiat otetaan alusta alkaen täysin huomioon ja että ne vastaavat sopuistuksen yhteiskunnallisen kehityksen vaatimuksia.

3. Yhteistyöpolitiikat liitetään osaksi alueellista yhteistyökäytäntöä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä toimenpiteisiin, joilla voidaan kannustaa entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja sen naapurimaiden, myös yhteisön jäsenvaltioiden, välistä yhteistyötä ja siten edistää alueen vakautta. Vakautus- ja assosiaationeuvosto voi määrittellä, mitkä jäljempänä kuvatuista yhteistyöpolitiikoista tai niiden osana toteutettavista toimista ovat ensisijaisia.

81 artikla

Talouspolitiikka

1. Yhteisö ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia helpottavat talouden uudistusta yhteistyöllä, jonka tarkoituksena on lisätä tietämystä niiden talouksien peruseräkkeistä ja talouspolitiikan toteuttamisesta markkinataloudessa.

2. Tätä varten yhteisö ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia tekevät yhteistyötä:

- vaihtaa tietoja talouskehityksestä ja -näkömystä sekä kehittämisstrategioista,
- tarkastellakseen yhdessä molempia osapuolia kiinnostavia talouskysymyksiä, talouspolitiikan ja sen toteuttamiseksi tarvittavien keinojen suunnittelu mukaan lukien.

3. Yhteisö voi entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian viranomaisen pyynnöstä tukea entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian pyrkimyksiä varmistaa denarin täydellinen vapaa vaihdettavuus ja sen pyrkimyksiä lähentää toimintaperiaatteita asteittain Euroopan valuuttajärjestelmän periaatteisiin. Tämän alan yhteistyöhön kuuluu Euroopan valuuttajärjestelmän ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän periaatteita ja toimintaa koskeva epävirallinen tietojenvaihto.

82 artikla

Tilastoalan yhteistyö

1. Tilastoalan yhteistyön tavoitteena on kehittää tehokas ja kestävä tilastointijärjestelmä, jonka avulla voidaan tuottaa oikeaan aikaan luotettavia, objektiivisia ja tarkkoja tilastotietoja, joita tarvitaan entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian siirtymäprosessin ja uudistusten suunnittelussa ja seurannassa. Yhteistyöllä pyritään varmistamaan, että valtion tilastotoimiston koordinoima kansallinen tilastointijärjestelmä ottaa paremmin huomioon sekä julkishallinnon että yksityisen yritystoiminnan piiriin kuuluvien asiakkaitensa tarpeet. Tilastointijärjestelmän on oltava YK:n tilastointia koskevien peruseräkkeiden ja eurooppalaisen tilastointilainsäädännön mukainen, ja sitä on kehitettävä vastaamaan tilastointia koskevan yhteisön säännösten vaatimuksia.

2. Tätä varten osapuolet tekevät yhteistyötä erityisesti:
- edistääkseen tarkoituksenmukaiseen toimielinjärjestelmään perustuvan tehokkaan tilastotoimen kehittämistä entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa,
 - kehittääkseen ja ylläpitääkseen kansallisia valmiuksia kerätä, käsitellä ja jakaa korkealaatuisia tilastotietoja nykyaikaista tekniikkaa mahdollisimman tehokkaasti hyödyntäen,
 - varmistaakseen, että yksityisen ja julkisen sektorin talouden alan toimijat ja tiedeyhteisö saavat tarvitsemansa sosiaalis-taloudelliset tiedot valtiollisten uudistusten seurantaa varten,
 - mahdollistaakseen yhteisön tilastointijärjestelmän periaatteiden ja sääntöjen sisällyttämisen kansalliseen tilastointijärjestelmään,
 - varmistaakseen yksityishenkilöitä koskevien tietojen luottamuksellisuuden.
3. Tämän alan yhteistyöhön kuuluu muun muassa menettelmiä koskevien tietojen toimittaminen, valikoituihin Eurostatin työryhmiin osallistuminen ja tilastotietojen vaihto.

83 artikla

Pankki-, vakuutus- ja muut rahoituspalvelut

1. Osapuolet tekevät yhteistyötä tarkoituksenaan luoda vähitellen asianmukainen perusta pankki-, vakuutus- ja rahoituspalvelujen kehityksen kannustamiselle entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa.

Yhteistyössä keskitytään erityisesti seuraaviin seikkoihin:

- eurooppalaisten standardien mukaisen yhteisen kirjanpitojärjestelmän käyttöönotto,
- pankki- ja vakuutusalan ja muun rahoitusalan vahvistaminen ja rakenneuudistus,
- pankkipalvelujen ja muiden rahoituspalvelujen valvonnan ja sääntelyn parantaminen,
- erityisesti lainsäädäntöehdotuksia koskeva tietojenvaihto,
- käännosten ja termisanastojen laatiminen.

2. Osapuolet tekevät yhteistyötä tavoitteenaan kehittää entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan tehokas tilintarkastusjärjestelmä, joka on yhteisön yhdenmukaistettujen menetelmien ja menettelyjen mukainen.

Yhteistyössä keskitytään erityisesti seuraaviin seikkoihin:

- tekninen apu entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian tilintarkastusvirastolle,
- sisäisen tarkastuksen yksiköiden perustaminen julkisiin laitoksiin,
- tilintarkastusjärjestelmiä koskeva tietojenvaihto,

- tilintarkastusasiakirjojen yhdenmukaistaminen,
- koulutus ja neuvonta.

84 artikla

Sijoitusten edistäminen ja suoja

1. Osapuolten yhteistyön tavoitteena on luoda suotuisat edellytykset sekä kotimaisille että ulkomaisille yksityisille sijoituksille.
2. Yhteistyön erityistavoitteet ovat seuraavat:
- entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian osalta sellaisen oikeudellisen kehyksen kehittäminen, joka suosii ja suojaa sijoituksia,
 - sijoitusten edistämistä ja suojaa koskevien kahdenvälisen sopimusten tekeminen tarvittaessa jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välillä,
 - tarkoituksenmukaisten pääoman siirtoa koskevien järjestelyjen täytäntöönpano,
 - sijoitusten suojan parantaminen.

85 artikla

Yhteistyö teollisuuden alalla

1. Yhteistyön tarkoituksena on edistää entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian teollisuuden ja yksittäisten tuotannon-alojen nykyaikaistamista ja rakenneuudistusta sekä molempien osapuolten talouden alan toimijoiden välistä teollisuusyhteistyötä pitäen tässä yhteydessä erityisenä tavoitteena yksityisen sektorin vahvistamista siten, että samalla varmistetaan ympäristön suojelu.

2. Teollisuusyhteistyötä koskevilla aloitteilla otetaan huomioon molempien osapuolten määrittämät painopiste-alueet. Niissä huomioidaan teollisuuden kehitykseen liittyvät alueelliset näkökohdat ja edistetään tarvittaessa rajat ylittäviä kumppanuussuhteita. Aloitteilla olisi erityisesti pyrittävä luomaan yrityksille sopiva toimintakehys, lisäämään liikkeenjohdollista osaamista sekä kehittämään markkinoita, niiden avoimuutta ja yritysten toimintaolosuhteita.

86 artikla

Pienet ja keskisuuret yritykset

Osapuolet pyrkivät kehittämään ja vahvistamaan yksityisen sektorin pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yrityksiä), uusien yritysten perustamista kasvumahdollisuuksia tarjoavilla aloilla sekä yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian pk-yritysten välistä yhteistyötä.

87 artikla

Matkailu

Osapuolten matkailualan yhteistyön tavoitteena on helpottaa ja kannustaa matkailua ja matkailuelinkeinoa taitotiedon siirrolla, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian osallistumisella Euroopan keskeisten matkailujärjestöjen toimintaan ja selvittämällä mahdollisuudet yhteiseen toimintaan erityisesti alueellisten matkailuhankkeiden yhteydessä.

88 artikla

Tulli

1. Yhteistyön tarkoituksena on taata kaikkien kauppaa koskevien määräysten noudattaminen ja saattaa entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian tullijärjestelmä yhdenmukaiseksi yhteisön tullijärjestelmän kanssa, mikä helpottaa tähän sopimukseen perustuvien vapauttamistoimien toteuttamista.

2. Yhteistyö sisältää erityisesti seuraavat alat:

- tietojenvaihto, myös tutkimusmenetelmien osalta,
- rajat ylittävän infrastruktuurin kehittäminen osapuolten välillä,
- yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian passitusjärjestelmien mahdollinen yhteenliittäminen ja yhteisen hallinnollisen asiakirjan käyttöönotto,
- tavaroiden kuljetuksiin liittyvien tarkastusten ja muodollisuuksien yksinkertaistaminen,
- nykyaikaisen tullitietojärjestelmän käyttöönoton tukeminen.

3. Osapuolten hallintoviranomaisten keskinäinen avunanto tulliasioissa tapahtuu pöytäkirjassa nro 5 annettujen määräysten mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tässä sopimuksessa ja erityisesti sen 76—78 artiklassa tarkoitettua muuta yhteistyötä.

89 artikla

Verotus

Osapuolet aloittavat veroalan yhteistyön ja toteuttavat sen yhteydessä muun muassa toimenpiteitä, joiden tavoitteena on verojärjestelmän uudistaminen, verohallinnon nykyaikaistaminen veronkannon tehostamiseksi ja veropetosten torjunta.

90 artikla

Sosiaalialan yhteistyö

1. Työllisyyskysymyksissä osapuolten välisessä yhteistyössä keskitytään erityisesti parantamaan työnvälitys- ja ammatinvalintapalveluja, tarjoamaan tukitoimenpiteitä ja kannustamaan paikallista kehitystä elinkeinojen ja työmarkkinoiden rakenneuudistuksen edistämiseksi. Yhteistyöhön sisältyvät myös esimerkiksi selvitykset, asiantuntijoiden siirto sekä tiedotus- ja koulutustoiminta.

2. Sosiaaliturvan osalta osapuolten välisellä yhteistyöllä pyritään sopeuttamaan entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian sosiaaliturvajärjestelmä uusiin taloudellisiin ja yhteiskunnallisiin vaatimuksiin erityisesti antamalla asiantuntija-apua ja järjestämällä tiedotus- ja koulutustoimintaa.

3. Osapuolten väliseen yhteistyöhön kuuluu entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön mukauttaminen työolojen sekä naisten ja miesten yhtäläisten mahdollisuuksien osalta.

4. Osapuolet kehittävät yhteistyötään parantaakseen työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelun tasoa lähtökohtanaan yhteisössä vallitseva suojelutaso.

91 artikla

Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus

1. Osapuolet tekevät yhteistyötä tavoitteenaan yleisen koulutustason ja ammattipätevyyden tason parantaminen entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa maan omat painopistealueet huomioon ottaen.

2. Tempus-ohjelma tukee osaltaan osapuolten välistä yhteistyötä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen alalla samalla, kun se edistää demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja talousuudistusten toteutumista.

3. Myös Euroopan koulutussäätiö osallistuu koulutusrakenneiden ja -toimien kehittämiseen entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa.

92 artikla

Kulttuurialan yhteistyö

Osapuolet sitoutuvat edistämään kulttuurialan yhteistyötä. Yhteistyön tarkoituksena on muun muassa lisätä yksilöiden, yhteisöjen ja kansojen keskinäistä ymmärtämystä ja arvostusta.

93 artikla

Tiedottaminen ja viestintä

Yhteisö ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia toteuttavat keskinäisen tietojenvaihdon edistämisen edellyttämät toimenpiteet. Etusijalla ovat ohjelmat, joiden tarkoituksena on tarjota entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian suurelle yleisölle perustietoja ja eri ammattiryhmille kohdennetumpaa tietoa yhteisöstä.

94 artikla

Audiovisuaalialan yhteistyö

Osapuolet tekevät yhteistyötä Euroopan audiovisuaaliteollisuuden edistämiseksi ja yhteistuotannon lisäämiseksi elokuva- ja televisioalalla.

Osapuolet yhteensovittavat ja tarvittaessa yhdenmukaistavat valtioiden rajat ylittävän lähetystoiminnan sisältöä säätelevät politiikkansa ja kiinnittävät erityistä huomiota satelliittiteitse tai kaapelin kautta lähetettävien yleisradio- ja muiden ohjelmien tekijänoikeuskysymyksiin.

95 artikla

Sähköisen viestinnän perusrakenteet ja niihin liittyvät palvelut

Osapuolet vahvistavat yhteistyötään sähköisen viestinnän perusrakenteiden alalla, perinteiset televiestintäverkot ja sähköiset audiovisuaaliset tiedonsiirtoverkot mukaan lukien, sekä niihin liittyvissä palveluissa tavoitteenaan saattaa entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alaa koskevat säännökset yhdenmukaisiksi yhteisön säännösten kanssa vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta.

Tässä yhteistyössä keskitytään seuraaviin ensisijaisiin aloihin:

- politiikan muotoilu,
- oikeudelliset ja sääntelyä koskevat näkökohdat,
- vapautetun toimintaympäristön edellyttämien instituutioiden kehittäminen,
- entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian sähköisen viestinnän perusrakenteiden nykyaikaistaminen ja niiden yhdentäminen eurooppalaisiin ja maailmanlaajuisiin verkoihin painottaen aluetasolla tehtäviä parannuksia,
- kansainvälinen yhteistyö,
- yhteistyö eurooppalaisissa järjestöissä ja muissa toimielimissä etenkin standardoinnin alalla,
- kannanottojen yhteensovittaminen kansainvälisissä järjestöissä ja kansainvälisillä foorumeilla.

96 artikla

Tietoyhteiskunta

Osapuolet sopivat vahvistavansa yhteistyötään tavoitteenaan tietoyhteiskunnan edelleen kehittäminen entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa. Yleisenä tavoitteena on valmistella yhteiskuntaa kokonaisuudessaan digitaaliaikaan, houkutellessa sijoituksia ja varmistaa verkkojen ja palvelujen yhteentoimivuus.

Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian viranomaiset tarkastelevat yhteisön avustuksella huolellisesti kaikkia Euroopan unionissa tehtyjä poliittisia sitoumuksia tavoitteenaan mukauttaa oma politiikkansa unionissa sovellettavaan politiikkaan.

Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian viranomaiset laativat suunnitelman tietoyhteiskuntaa koskevan yhteisön lainsäädännön käyttöönottoa varten.

97 artikla

Kuluttajansuoja

Osapuolet tekevät yhteistyötä saattaakseen entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kuluttajansuojan yhteisön vaatimuksia vastaavaksi. Tehokas kuluttajansuoja, jota tarvitaan markkinatalouden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi, edellyttää tarvittavien hallinnollisten perusrakenteiden kehittämistä markkinoiden valvontaa ja alan lainsäädännön noudattamisen valvontaa varten.

Tässä tarkoituksessa ja yhteiset etunsa huomioon ottaen osapuolet ottavat tehtäväkseen seuraavien seikkojen edistämisen ja varmistamisen:

- lainsäädännön yhdenmukaistaminen ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kuluttajansuojan saattaminen vastamaan yhteisössä voimassa olevaa kuluttajansuojaa,
- aktiivinen kuluttajansuojapolitiikka, johon kuuluu tiedotuksen lisääminen ja riippumattomien järjestöjen kehittäminen,
- kuluttajien tehokas oikeusturva kulutushyödykkeiden laadun parantamiseksi ja asianmukaisten turvallisuusstandardien ylläpitämiseksi.

98 artikla

Liikenne

1. Sen lisäksi, mitä Euroopan yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisessä kuljetusalan sopimuksessa määrätään, osapuolet kehittävät ja lujittavat yhteistyötään, jotta entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia voisi:

- toteuttaa liikennealan ja siihen liittyvän infrastruktuurin rakenteellisen uudistuksen ja nykyaikaistamisen,
- kehittää matkustaja- ja tavaraliikennettä ja parantaa pääsyä kuljetusmarkkinoille poistamalla hallinnollisia, teknisiä ja muita esteitä,

- ottaa käyttöön yhteisön sääntöjä vastaavat toimintanormit,
- kehittää liikennejärjestelmän, joka on yhteensopiva ja yhdenmukainen yhteisön järjestelmän kanssa,
- parantaa ympäristönsuojelunäkökohtien huomioon ottamista liikennealalla ja vähentää liikenteestä johtuvia haitallisia vaikutuksia ja saastumista.

2. Tärkeimmät yhteistyöalat ovat seuraavat:

- maantie-, rautatie-, lentokenttä- ja satamainfrastruktuurien ja muiden yhteisen edun mukaisten tärkeiden reittien sekä Euroopan laajuisten ja yleiseurooppalaisten yhteyksien kehittäminen,
- rautateiden ja lentokenttien hallinto, kansallisten viranomaisten asianmukainen yhteistyö mukaan lukien,
- maantieliikenne, mukaan lukien verotus sekä yhteiskunnalliset ja ympäristöön liittyvät näkökohdat,
- yhdistetyt rautatie-maantiekuljetukset,
- kansainvälisten liikennetilastojen yhdenmukaistaminen,
- teknisen kuljetusvälineistön nykyaikaistaminen yhteisön vaatimusten mukaisesti ja avustaminen tähän tarvittavan rahoituksen hankinnassa, erityisesti maantie-rautatiekuljetusten, multimodaalikuljetusten ja uudelleenlastausten osalta,
- yhteisten teknologia- ja tutkimusohjelmien edistäminen,
- yhteisön politiikan kanssa yhteensopivan, yhteensovitetun liikennepolitiikan vahvistaminen.

99 artikla

Energia

1. Yhteistyössä otetaan huomioon markkinatalouden ja Euroopan energiaperuskirjan periaatteet, ja sitä kehitetään pitäen tavoitteena Euroopan energiamarkkinoiden asteittaista yhdyntymistä.
2. Yhteistyö sisältää erityisesti seuraavat alat:
 - energiapolitiikan muotoilu ja suunnittelu, mikä sisältää infrastruktuurin nykyaikaistamisen, tarjonnan parantamisen ja monipuolistamisen sekä energiamarkkinoille pääsyn parantamisen, kauttakuljetusten helpottaminen mukaan lukien,
 - energia-alan hallinto ja koulutus sekä teknologian ja taitotiedon siirto,
 - energiansäätön, energiatehokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen sekä energian tuotannon ja kulutuksen ympäristövaikutusten selvittäminen,

- energialaitosten rakennuudistuksen ja alan yritysten yhteistyön perusedellytysten muotoilu.

100 artikla

Maatalous ja maatalouden raaka-aineita jalostava teollisuus

Alan yhteistyön tavoitteena on maatalouden ja maatalouden raaka-aineita jalostavan teollisuuden nykyaikaistaminen ja rakennuudistus, vesitalouden kehittäminen, maaseudun kehittäminen, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelualan lainsäädännön asteittainen yhdenmukaistaminen yhteisön sääntöjen kanssa sekä kala- ja metsätalouden kehittäminen entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa.

101 artikla

Alueellinen ja paikallinen kehitys

Osapuolet vahvistavat alueellista kehitystä koskevaa yhteistyötään tavoitteenaan talouskehityksen edistäminen ja alueellisen epätasapainon vähentäminen.

Erityistä huomiota kiinnitetään raja-alueyhteistyöhön sekä valtioiden ja alueiden väliseen yhteistyöhön. Tätä varten voidaan harjoittaa tietojen ja asiantuntijoiden vaihtoa.

102 artikla

Yhteistyö tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen alalla

1. Osapuolet edistävät kahdenvälistä yhteistyötään siviilitarcoituksiin suunnatun tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen (TTK) alalla yhteisen edun mukaisesti ja varmistaen käytettävissä olevat voimavarat huomioon ottaen riittävän mahdollisuuden osallistua toistensa ohjelmiin, jollei teollis- ja tekijänoikeuksien sekä kaupallisten oikeuksien asianmukaisesta suojamisesta muuta johdu.

2. Tiede- ja teknologiayhteistyö koskee seuraavia aloja:

- tieteellisen ja teknisen tiedon vaihto,
- yhteisten tieteellisten tapaamisten järjestäminen,
- yhteiset TTK-toimet,
- molempien osapuolten TTK-toimintaan osallistuville tiedemiehille, tutkijoille ja teknisille asiantuntijoille tarkoitettut koulutustoimet ja vaihto-ohjelmat.

3. Tämän yhteistyön toteuttamisesta määrätään osapuolten vahvistamien menettelyjen mukaisesti neuvoteltavissa ja tehtävissä erityissopimuksissa, joissa vahvistetaan muun muassa asianmukaiset säännöt teollis- ja tekijänoikeuksien sekä kaupallisten oikeuksien suojaa varten.

103 artikla

Ympäristö ja ydinturvallisuus

1. Osapuolet kehittävät ja vahvistavat yhteistyötään elintärkeissä ympäristön pilaantumisen estämiseen liittyvissä kysymyksissä tavoitteenaan tukea ympäristön kestävyyttä.

2. Yhteistyössä keskitytään seuraaviin ensisijaisiin tavoitteisiin:

- paikallisen, alueellisen ja rajat ylittävän saastumisen torjunta (ilman ja veden laadun osalta, mukaan lukien jätevedenpuhdistus ja juomaveden saastumisen estäminen) ja tehokkaan valvonnan varmistaminen,
- strategioiden kehittäminen maailmanlaajuisten ja ilmastoon liittyvien kysymysten osalta,
- tehokas, kestävä ja puhdas energian tuotanto ja kulutus sekä teollisuuslaitosten turvallisuus,
- kemikaalien luokittelu ja turvallinen käsittely,
- jätteiden vähentäminen, kierrätys ja käsittely sekä vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskevan Baselin yleissopimuksen (Basel, 1989) täytäntöönpano,
- maatalouden ympäristövaikutukset; maataloudessa käytettävien kemikaalien aiheuttama maaperän eroosio ja saastuminen,
- metsien, kasviston ja eläimistön suojelu, biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen,
- aluesuunnittelu, rakentamis- ja yhdyskuntasuunnittelu mukaan lukien,
- ympäristövaikutusten arviointi ja strateginen ympäristövaikutusten arviointi,
- lainsäädännön jatkuva lähentäminen yhteisön sääntöihin,
- sellaiset ympäristöalan kansainväliset sopimukset, joissa yhteisö on osapuolena,
- alueellinen yhteistyö ja yhteistyö Euroopan ympäristökeskuksen puitteissa,
- ympäristöasioita koskeva koulutus ja tiedotus.

3. Luonnonkatastrofeilta suojautumisen alalla yhteistyön tavoitteena on varmistaa ihmisten, eläinten, omaisuuden ja ympäristön suojelu ihmisen aiheuttamilta katastrofeilta. Yhteistyö voi tätä varten sisältää seuraavat alat:

- tieteen ja tutkimuksen kehityshankkeiden tuloksia koskeva tietojenvaihto,
- keskinäiset valvontaa, pikaista ilmoittamista ja ennakkovaroitusta koskevat järjestelmät vaarojen, katastrofien ja niiden seurausten varalta,

— pelastus- ja hätäpuharjoitukset ja avustusjärjestelmät katastrofien varalta,

— katastrofien jälkeen tapahtuvaan kunnostukseen ja jälleenrakentamiseen liittyvien kokemusten vaihto.

4. Ydinturvallisuuden alalla toteutettava yhteistyö voi sisältää seuraavat alat:

- entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ydinturvallisuutta koskevien lakien ja asetusten saattaminen ajan vaatimuksia vastaaviksi ja valvontaviranomaisten vahvistaminen ja niiden voimavarojen lisääminen,
- säteilysuojaus, ympäristösäteilyn valvonta mukaan lukien,
- radioaktiivisen jätteen käsittely: entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia sitoutuu ilmoittamaan vakautus- ja assosiaationeuvostolle, jos sillä on aikomus tuoda maahan tai varastoida radioaktiivista jätettä,
- ydinonnettomuuksien pikaista ilmoittamista ja yleensä ydinturvallisuutta koskevien EU:n jäsenvaltioiden tai Euratomin ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisten sopimusten tekemisen kannustaminen tarvittaessa,
- radioaktiiviselle saastumiselle alttiiden materiaalien kuljetuksia koskevan valvonnan tehostaminen.

IX OSASTO

RAHOITUSYHTEISTYÖ

104 artikla

Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia voi tämän sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi saada yhteisöltä rahoitustukea avustuksina ja lainoina, Euroopan investointipankin lainat mukaan lukien, sopimuksen 3, 108 ja 109 artiklan mukaisesti.

105 artikla

Avustuksina annettava rahoitustuki toteutetaan asiaa koskevassa neuvoston asetuksessa säädetyillä toimenpiteillä yhteisön entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen vahvistaman monivuotisen viiteohjelman mukaisesti.

Tämän instituutioiden kehittämiseen ja investointeihin käytettävän tuen yleisenä tavoitteena on edistää entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian demokratiakehitystä sekä taloudellisia ja institutionaalisia uudistuksia vakautus- ja assosiaatioprosessin mukaisesti. Rahoitustuki voi kattaa kaikki lainsäädännön yhdenmukaistamiseen ja tämän sopimuksen mukaiseen yhteistyöpolitiikkaan kuuluvat alat, oikeus- ja sisäasiat mukaan lukien.

Huomiota olisi kiinnitettävä kuljetusalan sopimuksessa yksilöityjen yhteisen edun mukaisten infrastruktuurihankkeiden täysimääräiseen toteuttamiseen.

106 artikla

Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian pyynnöstä ja erityisen tarpeen ilmetessä yhteisö voi tarkastella yhdessä kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa mahdollisuutta myöntää poikkeuksellisesti makrotaloudellista rahoitusapua tietyin edellytyksin ja ottaen huomioon kaikki käytettävissä olevat rahoitusvarat.

107 artikla

Käytettävissä olevien voimavarojen mahdollisimman tehokkaan käytön varmistamiseksi osapuolet huolehtivat siitä, että yhteisön tuki yhteensovitetään tarkoin muista lähteistä kuten jäsenvaltioista, muista maista ja kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta tulevan tuen kanssa.

Tätä varten osapuolet vaihtavat säännöllisesti tietoja kaikista tuen lähteistä.

X OSASTO

INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET, YLEISET MÄÄRÄYKSET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

108 artikla

Perustetaan vakautus- ja assosiaationeuvosto, joka valvoo tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ja soveltamista. Se kokoontuu tarkoituksenmukaisessa kokoonpanossa säännöllisin väliajoin ja olosuhteiden niin vaatiessa. Vakautus- ja assosiaationeuvostossa tarkastellaan tämän sopimuksen yhteydessä esille tulevia tärkeitä kysymyksiä sekä muita molempia osapuolia kiinnostavia kahdenvälisiä tai kansainvälisiä kysymyksiä.

109 artikla

1. Vakautus- ja assosiaationeuvosto koostuu Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan yhteisöjen komission jäsenistä sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian hallituksen jäsenistä.

2. Vakautus- ja assosiaationeuvosto vahvistaa työjärjestyksensä.

3. Vakautus- ja assosiaationeuvoston jäsenet voivat käyttää edustajaa sen työjärjestyksessä vahvistettavin edellytyksin.

4. Vakautus- ja assosiaationeuvoston puheenjohtajana toimii sen työjärjestyksen määräysten mukaisesti vuorotellen Euroopan yhteisön edustaja ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian edustaja.

5. Euroopan investointipankki osallistuu sitä koskevissa asioissa tarkkailijana vakautus- ja assosiaationeuvoston työhön.

110 artikla

Vakautus- ja assosiaationeuvosto käyttää päätösvaltaa tämän sopimuksen soveltamisalalla ja siinä määrätyissä tapauksissa sopimuksessa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tehdyt päätökset sitovat osapuolia, joiden on toteutettava päätösten täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet. Päätätessään 5 artiklan mukaisesti siirtymäkauden toiseen vaiheeseen siirtymisestä vakautus- ja assosiaationeuvosto voi päättää myös toista vaihetta koskevien määräysten sisältöön mahdollisesti tehtävistä muutoksista.

Vakautus- ja assosiaationeuvosto määrää työjärjestyksessään vakautus- ja assosiaatiokomitean tehtävät, joihin kuuluu vakautus- ja assosiaationeuvoston kokousten valmistelu, ja päättää kyseisen komitean toimintatavoista.

Vakautus- ja assosiaationeuvosto voi siirtää toimivaltaansa vakautus- ja assosiaatiokomitealle. Tällöin vakautus- ja assosiaatiokomitea tekee päätöksensä tässä artiklassa määrätyin edellytyksin.

Vakautus- ja assosiaationeuvosto voi tarvittaessa myös antaa suosituksia.

Vakautus- ja assosiaationeuvosto tekee päätöksensä ja antaa suosituksensa osapuolten yhteisellä sopimuksella.

111 artikla

Kumpikin osapuoli voi saattaa vakautus- ja assosiaationeuvoston käsiteltäväksi kaikki tämän sopimuksen soveltamista tai tulkintaa koskevat erimielisyydet. Vakautus- ja assosiaationeuvosto voi ratkaista riidan sitovalla päätöksellä.

112 artikla

Vakautus- ja assosiaationeuvostoa avustaa sen tehtävissä vakautus- ja assosiaatiokomitea, joka koostuu Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan yhteisöjen komission edustajista sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian edustajista.

113 artikla

Vakautus- ja assosiaatiokomitea voi perustaa alakomiteita. Kuljetusalan sopimuksen mukaisesti perustettu liikennekomitea avustaa vakautus- ja assosiaatiokomiteaa.

114 artikla

Perustetaan parlamentaarinen vakautus- ja assosiaatiovaliokunta. Siinä kokoontuvat mielipiteiden vaihtoa varten entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian parlamentin ja Euroopan parlamentin jäsenet. Se kokoontuu itse määääminsä väliajoin.

Parlamentaarinen vakautus- ja assosiaatiovaliokunta koostuu Euroopan parlamentin ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian parlamentin jäsenistä.

Parlamentaarinen vakautus- ja assosiaatiovaliokunta vahvistaa työjärjestyksensä.

Parlamentaarisen vakautus- ja assosiaatiovaliokunnan puheenjohtajana toimii sen työjärjestyksen määräysten mukaisesti vuorotellen Euroopan parlamentin ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian parlamentin edustaja.

115 artikla

Kumpikin osapuoli sitoutuu varmistamaan tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, että toisen osapuolen luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt voivat, ilman syrjintää sen omiin kansalaisiin verrattuna, esittää asiansa osapuolten toimivaltaisille tuomioistuimille ja hallintoelimille puolustaessaan yksilönoikeuksiaan ja omistusoikeuksiaan.

116 artikla

Tämän sopimuksen määräykset eivät estä osapuolta toteuttamasta toimenpiteitä:

- a) joita se pitää tarpeellisina keskeisten turvallisuusetujensa vastaisten tietojen luovutuksen estämiseksi;
- b) jotka liittyvät aseiden, ammusten tai sotatarvikkeiden tuotantoon tai kauppaan taikka puolustustarkoitusten kannalta välttämättönsä tutkimukseen, kehitystyöhön tai tuotantoon, jos nämä toimenpiteet eivät heikennä sellaisten tuotteiden kilpailuedellytyksiä, joita ei ole tarkoitettu nimenomaan sotilaalliseen käyttöön;
- c) jotka se arvioi tärkeiksi oman turvallisuutensa kannalta yleisen järjestyksen ylläpitämiseen vaikuttavissa vakavissa sisäisissä levottomuuksissa, sodan aikana tai sodan uhkaa merkitsevässä vakavassa kansainvälisessä jännitystilassa taikka täyttääkseen velvoitteet, joihin se on sitoutunut rauhan ja kansainvälisen turvallisuuden ylläpitämiseksi.

117 artikla

1. Tämän sopimuksen soveltamisaloilla ja rajoittamatta siihen sisältyviä erityismääräyksiä:

- entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhteisöön soveltat mat järjestelyt eivät saa johtaa syrjintään jäsenvaltioiden, niiden kansalaisten tai niiden yhtiöiden välillä,
- yhteisön entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan soveltat mat järjestelyt eivät saa johtaa syrjintään entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisten tai sen yhtiöiden välillä,

2. Edellä 1 kohdassa annetut määräykset eivät rajoita osapuolten oikeutta soveltaa verolainsäädännön asianmukaisia määräyksiä verovelvollisiin, jotka ovat keskenään erilaisessa tilanteessa asuinpaikkansa suhteen.

118 artikla

1. Osapuolet toteuttavat kaikki tarvittavat yleiset tai erityiset toimenpiteet varmistaakseen tästä sopimuksesta johtuvien velvoitteidensa täyttämisen. Ne huolehtivat siitä, että tässä sopimuksessa asetetut tavoitteet saavutetaan.

2. Jos osapuoli katsoo, että toinen osapuoli on jättänyt täyttämättä tämän sopimuksen mukaisen veloitteensa, se voi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet. Ennen näiden toimenpiteiden toteuttamista, lukuun ottamatta erityisen kiireellisiä tapauksia, sen on annettava vakautus- ja assosiaationeuvostolle kaikki tarvittavat tiedot tilanteen perusteellista tarkastelua varten molempia osapuolia tyydyttävän ratkaisun löytämiseksi.

Toimenpiteitä valittaessa on etusijalle asetettava ne, joista on vähiten haittaa tämän sopimuksen toiminnalle. Näistä toimenpiteistä on ilmoitettava viipymättä vakautus- ja assosiaationeuvostolle, jossa niistä neuvotellaan toisen osapuolen sitä pyytäessä.

119 artikla

Osapuolet sopivat aloittavansa kumman tahansa osapuolen pyynnöstä viipymättä neuvottelut sopivia kanavia käyttäen keskustellakseen tämän sopimuksen tulkintaa tai täytäntönpänoa koskevista tai muista osapuolten suhteiden kannalta merkittävistä kysymyksistä.

Tämän artiklan määräykset eivät vaikuta millään tavoin 30, 37, 38 ja 42 artiklaan eivätkä rajoita niiden soveltamista.

120 artikla

Tämä sopimus ei vaikuta niihin oikeuksiin, jotka yksilöille ja talouden alan toimijoille varmistetaan voimassa olevissa yhtä tai useampaa jäsenvaltiota ja entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa sitovissa sopimuksissa, ennen kuin samanarvoiset yksilöitä ja talouden alan toimijoita koskevat oikeudet on saavutettu tämän sopimuksen nojalla.

121 artikla

Pöytäkirjat nro 1, 2, 3, 4 ja 5 sekä liitteet I—VII ovat erottamaton osa sopimusta.

122 artikla

Tämä sopimus tehdään rajoittamattomaksi ajaksi.

Kumpikin osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta toiselle osapuolelle. Sopimuksen soveltaminen päättyy kuuden kuukauden kuluttua kyseisestä ilmoituksesta.

123 artikla

Tätä sopimusta sovellettaessa 'osapuolilla' tarkoitetaan yhteisöä tai sen jäsenvaltioita taikka yhteisöä ja sen jäsenvaltioita, kutakin toimivaltansa mukaisesti, sekä entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa.

124 artikla

Tätä sopimusta sovelletaan alueisiin, joihin sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimusta, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimusta ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimusta, näissä sopimuksissa määrättyjen edellytysten mukaisesti sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueeseen.

125 artikla

Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri on tämän sopimuksen tallettaja.

126 artikla

Tämä sopimus laaditaan kahtena kappaleena osapuolten kaikilla virallisilla kielillä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

127 artikla

Osapuolet hyväksyvät tämän sopimuksen omien menettelyjensä mukaisesti.

Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen menettelyjen päätökseen saattamisesta.

Tämä sopimus korvaa voimaan tullessaan 29 päivänä huhtikuuta 1997 kirjeenvaihtona allekirjoitetun Euroopan yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian yhteistyösopimuksen.

128 artikla**Väliaikainen sopimus**

Jos ennen tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämien menettelyjen päätökseen saattamista tämän sopimuksen joidenkin osien määräykset, erityisesti tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen liittyvät määräykset, saatetaan voimaan yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisellä väliaikaisella sopimuksella, osapuolet sopivat, että näissä olosuhteissa tämän sopimuksen IV osaston ja 69, 70 ja 71 artiklan sekä pöytäkirjojen nro 1—5 soveltamiseksi ja niihin sisältyvien velvoitteiden osalta ilmaisulla 'sopimuksen voimaantulopäivä' tarkoitetaan väliaikaisen sopimuksen voimaantulopäivää.

LIITELUETTELO

Liite I	(18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu) Yhteisöstä peräisin olevien vähemmän arkojen teollisuustavaroitten tuonti entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan
Liite II	(18 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu) Yhteisöstä peräisin olevien arkojen teollisuustavaroitten tuonti entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan
Liite III	(27 artiklassa tarkoitettu) "Baby beef" -naudanlihan määritelmä Euroopan yhteisössä
Liite IV a	(27 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettu) Yhteisöstä peräisin olevien maataloustuotteiden tuonti entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan (nollatulli)
Liite IV b	(27 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettu) Yhteisöstä peräisin olevien maataloustuotteiden tuonti entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan (nollatulli tariffikiintiötä sovellettaessa)
Liite IV c	(27 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettu) Yhteisöstä peräisin olevien maataloustuotteiden tuonti entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan (myönnytykset tariffikiintiötä sovellettaessa)
Liite V a	(28 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu) Entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta peräisin olevien kalojen ja kalastustuotteiden tuonti yhteisöön
Liite V b	(28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu) Yhteisöstä peräisin olevien kalojen ja kalastustuotteiden tuonti entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan
Liite VI	(V osaston II luvun 47 ja 49 artiklassa tarkoitettu) Sijoittautuminen: Rahoituspalvelut
Liite VII	(71 artiklassa tarkoitettut) Teollis- ja tekijänoikeudet sekä kaupalliset oikeudet

Tariffikoodi	Kuvaus
2517	Pikkukivi, sora, murskattu tai rouhittu kivi, jollaisia tavallisesti käytetään betonin täyteksenä, maantien kiveämiseen, rautatien rakentamiseen tai muuten täyteksenä, mukulakivi ja piikivi, myös lämpökäsitelty; kuonasta tai sen kaltaisesta teollisuusjätteestä valmistettu sepeli, myös jos siinä on nimikkeen ensimmäisessä osassa tarkoitettuja aineita; tervasepeli; -nimikkeen 2515 tai 2516 kivilajeista saadut rouheet, sirut ja jauheet, myös lämpökäsitellyt: – nimikkeen 2515 tai 2516 kivilajeista saadut rouheet, sirut ja jauheet, myös lämpökäsitellyt:
41 00 00	– – marmorista saadut
49 00 00	– – muista kivilajeista saadut
2518	Dolomiitti, myös kalsinoitu; karkeasti lohkokettu tai ainoastaan sahaamalla tai muulla tavalla suora-kaiteen tai neliön muotoisiksi kappaleiksi tai laatoiksi leikattu dolomiitti; dolomiittisullomassa (myös tervadolomiitti)
2520	Kipsikivi; anhydriitti; kipsi (kipsikiveä tai kalsiumsulfaattia), värjäämätön tai värjätty, myös vähäisiä kiihdytin- tai hidastinmääriä sisältävä:
2523	Portlandsementti, aluminaattisementti ja kuonasementti sekä niiden kaltainen hydraulinen sementti, myös värjätty tai klinkkereinä:
10 00 00	– sementtiklinkkerit
29 00 00	– – muut
3105	Kivennäis- tai kemialliset lannoitteet, joissa on kahta tai kolmea seuraavista lannoittavista aineista: typpeä, fosforia tai kaliumia; muut lannoitteet; tämän ryhmän lannoitteet tabletteina tai niiden kaltaisessa muodossa tai bruttopainoltaan enintään 10 kg:n pakkauksissa
3214	Ikkunakitti, oksastusvaha, hartsisementit sekä muut täyte- ja tiivistystahnat; silotteet; muut kuin tulenkestävät julkisivujen, sisäseinien, lattioiden, sisäkattojen pintojen peittämiseen tarkoitettut valmisteet
3303	Hajuvedet ja toaletivedet
3304	Kauneudenhoito- ja meikkivalmisteet sekä ihonhoitovalmisteet (muut kuin lääkkeet), myös aurinkosuoja- ja rusketusvalmisteet; manikyyni- ja pedikyyri- ja pedikyyri- ja pedikyyri- ja pedikyyri-
3305	Hiuksiin käytettävät valmisteet
3306	Suun- ja hampaidenhoitovalmisteet, myös hammasproteesi kiinnitystahnat ja -jauheet; hammasvälien puhdistukseen käytettävä lanka (hammaslanka), yksittäisissä vähittäismyyntipakkauksissa
3307	Parranajovalmisteet, myös ns. pre-shave- ja after-shave-valmisteet, henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettut deodorantit, kylpyvalmisteet, karvanpoistoaineet ja muut muualle kuulumattomat hajuste-, kosmeettiset ja toaletti- ja toaletti- ja toaletti-
3405	Kiillotusaineet ja voiteet jalkineita, huonekaluja, lattioita, vaununkoreja, lasia tai metallia varten, hankauspastat ja -jauheet sekä niiden kaltaiset valmisteet (myös paperi, vanu, huopa, kuitukangas, huokoinen muovi ja huokoinen kumi, jotka on kyllästetty, päällystetty tai peitetty tällaisella valmisteella), ei kuitenkaan nimikkeen 3404 vahat
3506	Valmistetut liimat ja liisterit, muualle kuulumattomat; liimana tai liisterinä käytettäväksi soveltuvat tuotteet, liimana tai liisterinä myytävät, nettopainoltaan enintään 1 kg:n vähittäismyyntipakkauksissa
3701	Valokuvauslevyt ja -laakafilmit, säteilyherkät, valottamattomat, muuta ainetta kuin paperia, kartonkia, pahvia tai tekstiiliä; pikakuvaafilmit, laa'at, säteilyherkät, valottamattomat, myös pakka-filmeinä
3702	Valokuvausfilmit rullissa, säteilyherkät valottamattomat, muuta ainetta, kuin paperia, kartonkia, pahvia tai tekstiiliä; pikakuvaafilmit rullissa, säteilyherkät, valottamattomat

Tariffikoodi	Kuvaus
3808	Hyönteisten torjunta-aineet, rotanmyrkyt, sienitautien ja rikkakasvien torjunta-itämistä estävät aineet, kasvien kasvua säättävät aineet, desinfioimisaineet ja niiden tuotteet, vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa valmisteina tai tavaroina sydämet ja kynttilät sekä karpäspaperi)
3918	Muoviset lattianpäällysteet, myös itsekiinnittyvät, rullina tai laattoina; tämän seinän- ja katonpäällysteet
3919	Itsekiinnittyvät laatat, levyt, kalvot, teippi, kaistaleet ja muut litteät tuotteet, myös rullina
3921	Muut laatat, levyt, kalvot ja kaistaleet, muovia
3923	Tavaroiden kuljettamiseen tai pakkaamiseen käytettävät muovitavarat; muoviset kannet, kapselit, korkit ja muut sulkimet
3924	Pöytä- ja keittiöesineet, muut talous- ja toalettiesineet, muovia
3925	Muoviset rakennustarvikkeet, muualle kuulumattomat
3926	Muut muovitavarat ja muista nimikkeiden 3901—3914 aineista valmistetut tavarat
4008	Laatat, levyt, kaistaleet, tangot ja profiilit, vulkanoitua kumia, ei kuitenkaan kovakumia: – huokoista kumia:
11 00 00	– – laatat, levyt ja kaistaleet
19 00 00	– – muut – muuta kuin huokoista kumia:
	– – laatat, levyt ja kaistaleet:
21 10 00	– – – lattianpäällysteet ja matot
21 90 00	– – – muut – – muut
29 90 00	– – – muut
4015	Vaatteet ja vaatetustarvikkeet (myös käsineet), kaikkiin tarkoituksiin, vulkanoitua kumia, ei kuitenkaan kovakumia: – käsineet:
	– – muut:
19 10 00	– – – talouskäsineet
19 90 00	– – – muut
90 00 00	– muut
4016	Muut tavarat, vulkanoitua kumia, ei kuitenkaan kovakumia: – muut:
91 00 00	– – lattianpäällysteet ja matot
4302	Parkitut tai muokatut turkisnahat (myös päät, hännät, koivet ja muut osat tai leikkeet), irralliset tai (muuta aineita lisäämättä) yhdistetyt, muut kuin nimikkeeseen 4303 kuuluvat
4303	Vaatteet, vaatetustarvikkeet ja muut turkisnahasta valmistetut tavarat
4409	Puu (myös yhdistämättömät laatat ja rimat parkettilattioita varten), yhdeltä tai useammalta syrjältä tai pinnalta koko pituudelta muotoiltu (pontattu, puolipontattu, pontattu viistotuun syriin, helmipontattu, tehty muotolistoiksi tai -laudoiksi, pyörästetty tai vastaavilla tavoilla työstetty), myös höylätty, hiottu tai sormijatkettu
4415	Puiset pakkauslaatikot, -rasiat, -häkit, -pytyt ja niiden kaltaiset päällykset; puiset kaapeli- ja johdinkelat; kuormalavat, laatikkokuormalavat ja muut puiset lastauslavat; puiset kuormauslaivojen lavakaulukset

Tariffikoodi	Kuvaus
4802	Päällystämätön paperi, kartonki ja pahvi, jollaisia käytetään kirjoitus-, painatus-tai muuhun graafiseen tarkoitukseen, sekä reikäkorttipaperi ja -kartonki ja reikänauhapaperi, rullina tai arkkeina, muu kuin nimikkeeseen 4801 tai 4803 paperi; paperi, kartonki ja pahvi: – muu paperi, kartonki ja pahvi, jossa ei ole mekaanisella menetelmällä saatuja kuituja tai jossa niitä on enintään 10 painoprosenttia kokonaiskuitusisällöstä: – – paino pienempi kuin 40 g/m ² : 51 10 00 – – – paperi, paino enintään 15 g/m ² , vahaksen valmistamiseen tarkoitettu 51 90 00 – – – muu 52 20 00 – – – rullina 52 80 00 – – – arkkeina – – paino suurempi kuin 150 g/m ² : 53 20 00 – – – rullina 53 80 00 – – – arkkeina
4805	Muu päällystämätön paperi, kartonki ja pahvi, rullina tai arkkeina, ei enempää valmistettu tai käsitelty kuin mitä tämän ryhmän 2 huomautuksessa määrätään: – muu paperi, kartonki ja pahvi, paino vähintään 225 g/m ² : – – jät-paperista tehty: 80 11 00 – – – testlaineri 80 19 00 – – – muu 80 90 00 – – muu
4811	Paperi, kartonki ja pahvi, selluloosavanu ja selluloosakuituharso, päällystetty, kyllästetty, peitetty, pintavärjätty, pintakoristeltu tai painettu, rullina tai arkkeina, muut kuin nimikkeessä 4803, 4809 tai 4810 kuvattujen kaltaiset tavarat: – paperi, kartonki ja pahvi, päällystetty, kyllästetty tai peitetty muovilla (ei kuitenkaan liimalla): 31 00 00 – – valkaistu, paino suurempi kuin 150 g/m ² 39 00 00 – – muut 40 00 00 – paperi, kartonki ja pahvi, päällystetty, kyllästetty tai peitetty vahalla, parafiinilla, steariinilla, öljyllä tai glyserolilla
4814	Paperitapetit ja niiden kaltaiset seinänpäällysteet; ikkunakuultopaperi
4815	Paperi-, kartonki- tai pahvipohjaiset lattianpäällysteet, myös määräkokoan leikatut
4816	Hiilipaperi, itsejäljentävä paperi ja muut jäljentävät tai siirtopaperit (muut kuin nimikkeeseen 4809 kuuluvat), paperiset vahakset ja offsetlevyt, myös rasioissa
4817	Kirjekuoret, kirjekortit, kuvattomat postikortit ja kirjeenvaihtokortit, paperia, kartonkia tai pahvia; paperiset, kartonkiset tai pahviset rasiat, kotelot, kansiot, salkut yms., joissa on lajitelma kirjepaperia, kirjekuoria jne.
4820	Konttorikirjat, tilikirjat, muistikirjat, tilauskirjat, kuittilomakekirjat, kirjepaperilehtiöt, muisti-lehtiöt, päiväkirjat ja niiden kaltaiset tavarat, harjoitusvihot, kirjoituslaskut, keräilykannet (sekä irtolehtiä varten että muut), pahvikannet, asiakirjakannet, lomake- ja niiden kaltaiset sarjat, myös hiilipaperivälilehdin, ja muut koulu-, toimisto- ym. tarvikkeet, paperia, kartonkia tai pahvia; näyte- ja keräilykansiot sekä kirjankannet ja -päällykset, paperia, kartonkia tai pahvia
4821	Kaikenlaiset paperiset, kartonkiset tai pahviset nimi- ja osoitelaput, myös painetut
4909	Painetut postikortit ja kuvapostikortit; painetut kortit, joissa on henkilökohtainen tervehdys, onnittelu, viesti tai tiedonanto, myös kuvalliset, myös kirjekuorineen tai koristeineen
4910	Kaikenlaiset painetut kalenterit, myös irtolehtikalenterit

Tariffikoodi	Kuvaus
6601	Sateenvarjat ja päivänvarjat (myös kävelykeppisateenvarjat, puutarhavarjat ja niiden kaltaiset päivänvarjat)
6802	Työstetty muistomerkki- ja rakennuskivi (ei kuitenkaan liuskekivi) ja siitä tehdyt tavarat, muut kuin nimikkeeseen 6801 kuuluvat; mosaiikki- ja niiden kaltaiset kivet, luonnonkiveä (myös liuskekiveä), myös alustalle kiinnitetyt; keinotekoisesti värjätyt rouheet, sirut ja jauheet, luonnonkiveä (myös liuskekiveä)
6805	Luonnon tai keinotekoinen hioma-ainejauhe tai -rouhe tekstiiliaine-, paperi-, kartonki-, pahvi- tai muulla alustalla, myös määrämuotoiseksi leikattuna tai ommeltuna tai muulla tavalla sovitettuna
6807	Asfaltista tai sen kaltaisesta aineesta (esim. Maaöljybitumista tai kivihiilitervapiestä) valmistetut tavarat
6809	Kipsistä tai kipsiin perustuvista aineista valmistetut tavarat
6810	Sementistä, betonista tai tekokivestä valmistetut tavarat, myös vahvistetut
6811	Asbestisementistä, selluloosakuitusementistä tai niiden kaltaisesta aineesta valmistetut tavarat
6813	Kitkamateriaali ja siitä valmistetut tavarat (esim. levyt, rullat, kaistaleet, segmentit, kiekot, renkaat), asentamattomat, jarruja, kytkimiä tai niiden kaltaisia tavaroita varten, asbestiin, muihin kivennäisaineisiin tai selluloosaan perustuvat, myös jos ne on yhdistetty tekstiili- tai muuhun aineeseen
6815	Kivestä tai muista kivennäisaineista tehdyt tavarat (myös hiilikuidut ja hiilikuiduista tai turpeesta tehdyt tavarat), muualle kuulumattomat
6902	Tulenkestävät tiilet, laatat ja niiden kaltaiset tulenkestävät keraamiset rakennustarvikkeet, muut kuin piipitoisista fossiilijauheista tai niiden kaltaisista piipitoisista maalajeista valmistetut tavarat
6904	Keraamiset rakennustiilet, lattiapalkit, tuki- tai täytetiilet ja niiden kaltaiset tuotteet
6905	Kattotiilet, savupiipun jatkokset, savuhatut, savupiipun sisävuoraukset, arkkitehtoniset koristeet ja muut keraamiset rakennustarvikkeet
6907	Lasittamattomat keraamiset katulaatat, lattialaatat ja seinälaatat; lasittamattomat keraamiset mosaiikkikuutiot ja niiden kaltaiset tavarat, myös alustalla
6908	Lasitetut keraamiset katulaatat, lattialaatat ja seinälaatat; lasitetut keraamiset mosaiikkikuutiot ja niiden kaltaiset tuotteet, myös alustalla
6910	Keraamiset huuhtelualtaat, pesualtaat, pesualtaan jalustat, kylpyammeet, pesuistuimet, wc-altaat, huuhtelusäiliöt, urinaalit ja niiden kaltaiset kiinteät saniteettikalusteet
6911	Posliiniset pöytä-, keittiö- ja muut talouksineet sekä toalettiesineet
6912	Keraamiset pöytä-, keittiö- ja muut talouksineet sekä toalettiesineet, muut kuin posliiniset
6914	Muut keraamiset tavarat
7007	Karkaistu tai laminoitu varmuuslasi: – karkaistu varmuuslasi: – – kooltaan ja muodoltaan sopiva asennettavaksi ajoneuvoihin, ilma-aluksiin, avaruusaluksiin tai aluksiin 11 10 00 – – – Kooltaan ja muodoltaan sopiva asennettavaksi moottoriajoneuvoihin 11 90 00 – – – muu – – muut: 19 10 00 – – – emaloitu 19 20 00 – – – massana kauttaaltaan värjätty, samennettu, verholasiksi tehty tai jossa on heijastava tai absorboiva kerros

Tariffikoodi	Kuvaus
19 80 00	— — — muu — laminoitu varmuuslasi: — — kooltaan ja muodoltaan sopiva asennettavaksi ajoneuvoihin, ilma-aluksiin, avaruusaluksiin tai aluksiin: — — — muu:
21 91 00	— — — — kooltaan ja muodoltaan sopiva asennettavaksi moottoriajoneuvoihin
21 99 00	— — — — muu
29 00 00	— — muu
7009	Lasipeilit, kehystetyt tai kehystämättömät, myös taustapeilit
7013	Lasiesineet, jollaisia käytetään pöytä-, keittiö-, toaletti- tai toimistoesineinä, sisäkoristeluun tai sen kaltaiseen tarkoitukseen (muut kuin nimikkeeseen 7010 tai 7018 kuuluvat)
7019	Lasikuidut (myös lasivilla) ja niistä valmistetut tavarat (esim. lanka, kudotut kankaat): — raakalanka (slivers), jatkuvakuituinen kiertämätön lanka (rovings), lanka ja silvotut säikeet:
11 00 00	— — silvotut säikeet, pituus enintään 50 mm
12 00 00	— — jatkuvakuituinen, kiertämätön lanka (rovings)
19 00 00	— — muut
7106	Hopea (myös kullattu tai platinoitu hopea), muokkaamattomana, puolivalmisteena tai jauheena
7108	Kulta (myös platinoitu kulta), muokkaamattomana puolivalmisteena tai jauheena,
7113	Korut ja niiden osat, jalometallia tai jalometallilla pleteroitua metallia
7114	Kulta- ja hopeasepänteokset ja niiden osat, jalometallia tai jalometallilla pleteroitua metallia
7115	Muut tavarat jalometallia tai jalometallilla pleteroitua metallia
7116	Tavarat, jotka on valmistettu luonnonhelmistä tai viljellyistä helmistä tai luonnon-, synteettisistä tai rekonstruoiduista jalo- tai puolijalokivistä
7117	Epäaidot korut
7217	Lanka, rautaa tai seostamatonta terästä: — muulla epäjalolla metallilla pinnoitettu (ei pleteroitu): — — jossa on vähemmän kuin 0,25 painoprosenttia hiiltä: — — — poikkileikkauksen suurin läpimitta pienempi kuin 0,8 mm
30 11 00	— — — — kuparilla pinnoitettu (ei pleteroitu)
30 19 00	— — — — muu — — — poikkileikkauksen suurin läpimitta vähintään 0,8 mm:
30 31 00	— — — — kuparilla pinnoitettu (ei pleteroitu)
30 39 00	— — — — muu
30 50 00	— — jossa on vähintään 0,25 painoprosenttia, mutta vähemmän kuin 0,6 painoprosenttia hiiltä
30 90 00	— — jossa on vähintään 0,6 painoprosenttia hiiltä — muu — — jossa on vähemmän kuin 0,25 painoprosenttia hiiltä:
90 10 00	— — — poikkileikkauksen suurin läpimitta pienempi kuin 0,8 mm
90 30 00	— — — poikkileikkauksen suurin läpimitta vähintään 0,8 mm
90 50 00	— — jossa on vähintään 0,25 painoprosenttia, mutta vähemmän kuin 0,6 % painoprosenttia hiiltä
90 90 00	— — jossa on vähintään 0,6 painoprosenttia hiiltä

Tariffikoodi	Kuvaus
7307	Putkien liitos- ja muut osat (esim. liitoskappaleet, kulmakappaleet ja muhvit), rautaa tai terästä: – valetut osat: – – muokattavaksi soveltumatonta valurautaa; 11 10 00 – – – jollaisia käytetään painejärjestelmissä 11 90 00 – – – muut – – muut: 19 10 00 – – – muokattavaksi soveltuvaa valurautaa 19 90 00 – – – muut – muut: 91 00 00 – – laipat – – kierteitetty kulmakappaleet, taieet ja muhvit: 92 10 00 – – – muhvit 92 90 00 – – – kulmakappaleet ja taieet – – putkenosat tyssähitsausta varten: – – – suurin ulkoläpimitta enintään 609,6 mm: 93 11 00 – – – kulmakappaleet ja taieet 93 19 00 – – – muut – – – suurin ulkoläpimitta suurempi kuin 609,6 mm: 93 91 00 – – – kulmakappaleet ja taieet 93 99 00 – – – muut – – muut: 99 10 00 – – – kierteitetty 99 30 00 – – – hitsausta varten 99 90 00 – – – muut
7311	Säiliöt tiivistettyjä tai nesteytettyjä kaasuja varten, rautaa tai terästä
7313	Piikkilanka rautaa tai terästä; kierretty vanne tai kierretty yksinkertainen lattalanka, myös piikein, sekä löyhästi kierretty kaksisäikeinen lanka, jollaisia käytetään aitauslankana, rautaa tai terästä
7403	Puhdistettu kupari ja kupariseokset, muokkaamattomat: – puhdistettu kupari: 11 00 00 – – katodit ja katodilohkot
7418	Pöytä-, keittiö- ja muut talousesineet sekä niiden osat, kuparia; padanpuhdistimet sekä puhdistus- ja kiillotussienet ja -käsineet ja niiden kaltaiset tavarat, kuparia; saniteettitavarat ja niiden osat, kuparia.
7614	Säikeislanka, kaapeli, punottu nauha ja niiden kaltaiset tavarat, alumiinia, ilman sähköeristystä
7616	Muut alumiinitavarat
7801	Muokkaamaton lyijy
7802	Lyijyjätteet ja -romu
7803	Lyijytangot, -profiilit ja -lanka
7804	Lyijylevyt, -nauhat ja -folio; lyijyjauheet ja -suomut
7805	Putket sekä putkien liitos- ja muut osat (esim. liitoskappaleet, kulmakappaleet ja muhvit), lyijyä
7806	Muut lyijytavarat
7901	Muokkaamaton sinkki: – seostamaton sinkki: 11 00 00 – – jossa on vähintään 99,99 painoprosenttia sinkkiä

Tariffikoodi	Kuvaus
	— — jossa on vähemmän kuin 99,99 painoprosenttia sinkkiä:
12 10 00	— — — jossa on vähintään 99,95 painoprosenttia, mutta vähemmän kuin 99,99 painoprosenttia sinkkiä
12 30 00	— — — jossa on vähintään 98,95 painoprosenttia, mutta vähemmän kuin 99,95 painoprosenttia sinkkiä
12 90 00	— — — jossa on vähintään 97,95 painoprosenttia, mutta vähemmän kuin 98,95 painoprosenttia sinkkiä
7902	Sinkkijätteet ja -romu
7903	Sinkkipöly, -jauheet ja -suomut
7904	Sinkkitangot, -profiilit ja -lanka
7905	Sinkkilevyt, -nauhat ja -folio
7906	Putket sekä putkien liitos- ja muut osat (esim. liitoskappaleet, kulmakappaleet ja muhvit), sinkkiä
7907	Muut sinkkitavarat
8211	Veitset, leikkaavin, myös hammastetuin terin myös puutarhaveitset), (nimikkeeseen 8208 kuulumattomat, ja niiden terät: — muut: — — kiinteäteräiset pöytäveitset:
91 30 00	— — — joiden varret ja terät ovat ruostumatonta terästä
91 80 00	— — — muut
92 00 00	— — muut kiinteäteräiset veitset
93 00 00	— — muut kuin kiinteäteräiset veitset
94 00 00	— — terät
8215	Lusikat, haarukat, liemikauhat, reikäkauhat, kakkulapiot, kalaveitset, voiveitset, sokeripihdit ja niiden kaltaiset keittiö- ja ruokailuvälineet: — — muut:
10 30 00	— — — ruostumatonta terästä — erilaisten tavaroiden sarjat:
20 10 00	— — ruostumatonta terästä
20 90 00	— — muut — — muut:
99 10 00	— — — ruostumatonta terästä
99 90 00	— — — muut
8301	Riippulukot ja muut lukot (avaimella, yhdistelmällä tai sähköllä toimivat), epäjaloa metallia; näppäinsalvat ja näppäinsalvoin varustetut kehykset, lukolliset, epäjaloa metallia; edellä mainittujen tavaroiden avaimet, epäjaloa metallia:
20 00 00	— lukot, jollaisia käytetään moottoriajoneuvoissa
8302	Helat, varusteet ja niiden kaltaiset tavarat, jotka soveltuvat huonekaluihin, oviin, portaisiin, ikkunoihin, kaihtimiin, vaununkoreihin, valjasteoksiin, matka-arkkuihin, kirstuihin, lippaisiin ja niiden kaltaisiin tavaroihin, epäjaloa metallia; vaatenaulakot ja -naulat, konsolit sekä niiden kaltaiset kiinteät kalusteet, epäjaloa metallia; kääntöpyörät ja niiden kaltaiset pyörät ja rullat (castors), joiden kiinnitysrunko on epäjaloa metallia; itsetoimivat ovensulkimet, epäjaloa metallia
8304	Asiakirjakaapit, kortistokaapit, lomakelaatikot, käsikirjoitustuet, kynäkaualot, leimasintelineet ja niiden kaltaiset toimistotarvikkeet, epäjaloa metallia, muut kuin nimikkeen 9403 toimistohuonekalut

Tariffikoodi	Kuvaus
8309	Tulpat, korkit ja kannet (myös kruunukorkit, kierrekorkit ja -kannet ja kaatotulpat), pullonkapselit, kierretulpat, tulpansuojukset, sinetit ja muut pakkaustarvikkeet, epäjaloa metallia
10 00 00	– kruunukorkit
8419	Koneet ja laitteet, myös sähköllä kuumennettavat, aineiden käsittelyä varten lämpötilan muutoksen käsittävällä menetetyllä, kuten kuumentamalla, keittämällä, paahtamalla, tislaamalla, rektifioimalla, sterilioimalla, pastöroimalla, höyryttämällä, kuivaamalla, haihduttamalla, höyryttämällä, tiivistämällä tai jäähdyttämällä, muut kuin koneet ja laitteet, jollaisia käytetään taloustarkoituksiin; vedenkuumennuslaitteet ja kuumavedenvaraajat, muut kuin sähköllä toimivat:
	– kuivauskoneet ja -laitteet:
31 00 00	– – maataloustuotteita varten
32 00 00	– – puuta, paperimassaa, paperia, kartonkia tai pahvia varten
39 00 00	– – muut
	– – muut:
89 10 00	– – – jäähdytystornit ja vastaavat laitokset vesikierron avulla tapahtuvaa suoraa (ilman erottavaa väliseinää) jäähdytystä varten
8423	Punnituslaitteet (ei kuitenkaan vaa'at, joiden herkkyys on vähintään 0,05 g), myös painon perusteella toimivat lasku- tai tarkkailulaitteet; punnituslaitteiden kaikenlaiset punnukset:
	– – kuormitusraja suurempi kuin 30 kg, mutta enintään 5 000 kg:
82 10 00	– – – tarkistusvaa'at ja esiasetetun painoon vertaamalla toimivat automaattiset ohjauskoneistot
82 90 00	– – – muut:
	– – muut
89 10 00	– – – siltavaa'at
89 90 00	– – – muut
8460	Työstökoneet metallin tai kermettien purseenpoistoon, teroitukseen, hiontaan, laahintaan, hiertämiseen, kiillotukseen tai muuhun viimeistelyyn hiomakivien tai muiden hioma- tai kiillotusainesten avulla, muut kuin nimikkeen 8461 hammaspyörien leikkuu-, hioma- tai viimeistelykoneet
8461	Työstökoneet höyläykseen, poikittaishöyläykseen, pistoon, avennukseen, sahaukseen tai katkaisuun sekä muut lastuavat työstökoneet, myös hammaspyörien leikkuu-, hioma- tai viimeistelykoneet, metallia tai kermettejä varten, muualle kuulumattomat
8462	Koneet (myös puristimet) metallin työstämiseen takomalla; koneet (myös puristimet) metallin työstämiseen taivuttamalla, särmäämällä, oikaisemalla, leikkaamalla, meistäämällä tai loveamalla; edellä mainitsemattomat metallin tai metallikarbidiin työstöpuristimet
8463	Muut lastuamattomat metallin tai kermettien työstökoneet
8464	Koneet kiven, keraamisten tuotteiden, betonin, asbestisementin tai niiden kaltaisten kivennäisainesten työstöön tai lasin kylmätyöstöön:
	– hiomakoneet ja kiillotuskoneet:
	– – lasin työstöön:
20 19 00	– – – muut
20 80 00	– – muut
90 00 00	– muut

Tariffikoodi	Kuvaus
8474	Koneet ja laitteet maalajien, kiven, malmien tai muun jähmeän (myös jauhe- tai tahnamaisen) kivennäisaineen lajittelua, seulomista, erottamista, pesemistä, murskaamista, jauhamista, sekoittamista tai vaivaamista varten; koneet ja laitteet jähmeiden kivennäispolttoaineiden, keraamisten massojen, kovettumattoman sementin, kipsin tai muun jauhe- tai tahnamaisen kivennäistuotteen yhteenpuristamista, muotoilua tai valua varten; koneet hiekkavalumuottien valmistamista varten
8477	Koneet ja laitteet kumin tai muovin työstöä varten tai kumi- tai muovitavaroiden valmistusta varten, muualle tähän ryhmään kuulumattomat
8478	Koneet ja laitteet tupakan käsittelyä tai valmistusta varten, muualle tähän ryhmään kuulumattomat
8480	Kaavauskehykset metallinvalua varten; mallipohjat; valumallit; muotit metallia (muut kuin valukokillit), metallikarbideja, lasia, kivennäisaineita, kumia tai muovia varten
8483	Voimansiirtoakselit (myös nokka-akselit ja kampiakselit); laakeripesät ja liukulaakerit; hammas- tai kitkapyörästöt; kuula- tai rullaruuvit; vaihdelaatikot ja muut vaihteistot, myös momentinmuuntimet; vauhtipyörät sekä hihna-, köysi- tai väkipyörät; akselikytkimet (myös ristinivelet): – hammas- tai kitkapyörästöt, ei kuitenkaan erikseen tullille esitettävät hammaspyörät, ketjupyörät ja muut voimansiirtoelimet; kuula- tai rullaruuvit; vaihdelaatikot ja muut vaihteistot, myös momentinmuuntimet: – – muut: 40 91 00 – – – hammaspyörästöt (lukuun ottamatta kitkapyörästöjä) 40 92 00 – – – kuula- tai rullaruuvit 40 93 00 – – – vaihdelaatikot ja muut vaihteistot 40 98 00 – – – muut
8501	Sähkömoottorit ja -generaattorit (ei kuitenkaan sähkögeneraattoriyhdistelmät): – moottorit, joiden antoteho on enintään 37,5 W: 10 10 00 – – synkronimoottorit, joiden antoteho on enintään 18 W – – muut: 10 91 00 – – – yleisvirtamoottorit 10 93 00 – – – vaihtovirtamoottorit 10 99 00 – – – tasavirtamoottorit – muut vaihtovirtamoottorit, yksivaiheiset: – – muut: 40 91 00 – – – antoteho enintään 750 W
8508	Sähkömekaaniset käsityövälineet yhteenrakennetuina sähkömoottorein
8509	Sähkömekaaniset talouskoneet ja -laitteet yhteenrakennetuina sähkömoottorein
8512	Sähköllä toimivat valaistus- tai merkinantolaitteet (muut kuin nimikkeen 8539 tavarat), sähköllä toimivat tuulilasin pyyhkimet sekä sähköllä toimivat jään- tai huurunpoistolaitteet, jollaisia käytetään polkupyörissä tai moottoriajoneuvoissa: 10 00 00 – valaistus- tai visuaaliset merkinantolaitteet, jollaisia käytetään polkupyörissä
8515	Juotto- tai hitsauskoneet ja -laitteet, jotka toimivat sähköllä (myös sähköllä kuumennettavalla kaasulla), laserilla tai muulla valo- tai fotonisäteellä, ultraäänellä, elektronisuihkulla, magneettisykkeellä tai plasmakaarella, myös leikkaavat; sähkökoneet ja -laitteet metallien tai kermettien kuumaruiskutusta varten: – juottokoneet ja -laitteet: 11 00 00 – – juottokolvit ja -pistoolit

Tariffikoodi	Kuvaus
19 00 00	– – muut – koneet ja laitteet metallin vastushitsausta varten:
21 00 00	– – täys- tai puoliautomaattiset
29 00 00	– – muut – koneet ja laitteet metallin kaari- (myös plasmakaari-) hitsausta varten:
31 00 00	– – täys- tai puoliautomaattiset – – muut:
39 10 00	– – – käsikäyttöiset koneet puikkohitsausta varten, joissa on hitsaus- ja leikkauslaitteet sekä:
39 90 00	– – – muut – muut koneet ja laitteet: – – metallien käsittelyä varten:
80 11 00	– – – hitsausta varten
80 19 00	– – – muut: – – muut
80 91 00	– – – muovin vastushitsausta varten
80 99 00	– – – muut
8517	Sähkölaitteet langallista puhelua tai langallista sähkötystä varten, myös langalliset puhelimet, joissa on langaton luuripuhelin, ja kantoaaltojärjestelmissä tai digitaali-järjestelmissä käytettävät teleliikennelaitteet; kuvapuhelimet
8518	Mikrofonit ja niiden jalustat; kaiuttimet, myös koteloidut; kuulokkeet, myös kuuloke-mikrofoniyhdistelmät; sähköllä toimivat äänitaajuusvahvistimet; sähköllä toimivat äänenvahvistinyhdistelmät
8519	Levysoittimet (joko sähkövahvistimella varustettuina tai ilman), kasettisoittimet ja muut äänen toistolaitteet, joissa ei ole äänen tallennuslaitetta
8520	Magneettinauhurit ja muut äänen tallennuslaitteet, myös jos niissä on äänen toistolaite
8521	Videosignaalien tallennus- tai toistolaitteet, myös samaan ulkokuoreen yhdistetyin videovirttimin
8524	Levyt, nauhat ja muu materiaali, jotka sisältävät äänitallenteita tai muita vastaavalla tavalla tallennettuja ilmiöitä, myös matriisit ja isiot äänilevyjen valmistusta varten, ei kuitenkaan 37 ryhmän tuotteet
8527	Radiopuhelin-, radiolennätin- tai yleisradiovastaanottimet, myös samaan ulkokuoreen yhdistetyin äänen tallennus- tai toistolaittein tai kelloin
8528	Televisiovastaanottimet, myös samaan ulkokuoreen yhdistetyin yleisradiovastaanottimin tai äänen tai videosignaalin tallennus- tai toistolaittein; videomonitorit ja videoprojektorit
8716	Perävaunut ja puoliperävaunut; muut kuljetusvälineet, ilman mekaanista kuljetuskoneistoa; niiden osat: – matkailuperävaunut ja -puoliperävaunut asumista tai retkeilyä varten:
10 10 00	– – kokoonlaitettavat
10 90 00	– – muut – maataloudessa käytettävät itselastaavat tai itsepurkavat perävaunut ja puoliperävaunut
20 10 00	– – lannanlevittimet

Tariffikoodi	Kuvaus
20 90 00	-- muut: --- muut: ---- uudet:
39 30 00	----- puoliperävaunut ----- muut:
39 51 00	----- yksiakseliset
39 59 00	----- muut
39 80 00	---- käytetyt
40 00 00	- muut perävaunut ja puoliperävaunut
80 00 00	- muut kuljetusvälineet - osat:
90 10 00	-- alustat
90 30 00	-- korit
90 90 00	-- muut osat
9402	Lääkintä-, myös hammas- tai eläinlääkintä- tai kirurgiset huonekalut (esim. leikkauspöydät, tutkimuspöydät, sairaalavuoteet mekaanisin varustein ja hammaslääkärintuolit); parturintuolit ja niiden kaltaiset tuolit, joissa on sekä pyöritys- että kallistus- ja nostomekanismit; edellä mainittujen tavaroiden osat
90 00 00	Muut
9404	Vuoteiden joustinpohjat; vuodevarusteet ja niiden kaltaiset sisustustavarat (esim. patjat, täytetyt vuodepeitteet, tyynyt ja pielukset), jousitetut tai millä aineella tahansa täytetyt tai pehmustetut tai huokoisesta kumista tai huokoisesta muovista tehdyt, myös verhoamattomat:
10 00 00	- vuoteiden joustinpohjat: -- muuta ainetta:
29 10 00	--- jousitetut
29 90 00	--- muut - makuupussit:
30 10 00	-- höyhenillä tai untuvilla täytetyt
30 90 00	-- muut - muut
90 10 00	-- höyhenillä tai untuvilla täytetyt
90 90 00	-- muut:

LIITE II

Yhteisöstä peräisin olevien arkojen teollisuustavaroiden tuonti entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan

(18 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu)

Tässä liitteessä lueteltujen yhteisöstä peräisin olevien tavaroiden tuonnissa entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan sovellettavia tulleja alennetaan asteittain seuraavan aikataulun mukaisesti:

- sopimuksen voimaantuloa seuraavan kolmannen vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 80 prosenttiin perustullista,
- sopimuksen voimaantuloa seuraavan viidennen vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 70 prosenttiin perustullista,
- sopimuksen voimaantuloa seuraavan kuudennen vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 60 prosenttiin perustullista,
- sopimuksen voimaantuloa seuraavan seitsemännen vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 50 prosenttiin perustullista,
- sopimuksen voimaantuloa seuraavan kahdeksannen vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 40 prosenttiin perustullista,
- sopimuksen voimaantuloa seuraavan yhdeksännen vuoden tammikuun 1 päivänä kukin tulli alennetaan 20 prosenttiin perustullista,
- sopimuksen voimaantuloa seuraavan kymmenennen vuoden tammikuun 1 päivänä jäljellä olevat tullit poistetaan.

Tariffikoodi	Kuvaus
2515	Marmori, travertiini, Belgian marmori (eli Belgian graniitti) ja muu muistomerkki- ja rakennuskalkkikivi, jonka näennäinen ominaispaino on vähintään 2,5, sekä alabasteri, myös karkeasti lohkottu tai ainoastaan sahaamalla tai muulla tavalla leikattu suorakaiteen tai neliön muotoisiksi kappaleiksi tai laatoiksi
2516	Graniitti, porfyry, basalti, hiekkakivi ja muu muistomerkki- ja rakennuskivi, myös karkeasti lohkottu tai ainoastaan sahaamalla tai muulla tavalla leikattu suorakaiteen tai neliön muotoisiksi kappaleiksi tai laatoiksi
2710	Maaöljyt ja bitumisista kivennäisistä saadut öljyt, muut kuin raa'at; muualle kuulumattomat valmisteet, joissa on perusaineosana maaöljyä tai bitumisista kivennäisistä saatua öljyä vähintään 70 painoprosenttia
2711	Maaöljykaasut ja muut kaasumaiset hiilivedyt
3004	Lääkkeet (ei kuitenkaan nimikkeen 3002, 3005 tai 3006 tuotteet), joissa on sekoitettuja tai sekoittamattomia tuotteita terapeuttista tai ennalta ehkäisevää käyttöä varten, annostettuina tai vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa olevat: – joissa on muita antibiootteja:
20 10 00	– – vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa
	– joissa on hormoneja tai muita nimikkeen 2937 tuotteita, mutta ei antibiootteja:
	– – joissa on insuliinia:
31 10 00	– – – vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa
	– – joissa on lisämunuaisen kuorihormoneja:
32 10 00	– – – vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa
	– – muut:
39 10 00	– – – vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa
	– joissa on alkaloideja tai niiden johdannaisia, mutta ei hormoneja tai muita nimikkeen 2937 tuotteita eikä antibiootteja:
40 10 00	– – vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa
	– muut lääkkeet, joissa on vitamiineja tai nimikkeen 2936 muita tuotteita:
50 10 00	– – vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa
	– muut:
	– – vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa:
90 11 00	– – – joissa on jodia tai jodiyhdisteitä

Tariffikoodi	Kuvaus
90 19 00	--- muut
	-- muut:
90 91 00	--- joissa on jodia tai jodiyhdisteitä
90 99 00	--- muut
3005	Vanu, sideharso, kääreet ja niiden kaltaiset tavarat (esim. valmiit haavasiteet, kiinnelaastarit ja hauteet), kyllästetyt tai päällystetyt farmaseuttisilla aineilla tai ja hammaslääkintäkäyttöön tarkoitetuissa vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa
3205	Substraattipigmentit; tämän ryhmän 3 huomautuksessa tarkoitettujen substraattipigmentteihin perustuvat valmisteet
3208	Maalit ja lakat, jotka perustuvat muuhun kuin vettä sisältävään väliaineeseen dispergoituihin tai liuotettuihin synteettisiin polymeereihin tai kemiallisesti muunnettuihin luonnonpolymeereihin; tämän ryhmän 4 huomautuksessa määritellyt liuokset
3209	Maalit ja lakat, jotka perustuvat vettä sisältävään väliaineeseen dispergoituihin tai liuotettuihin synteettisiin polymeereihin tai kemiallisesti muunnettuihin luonnonpolymeereihin
3210	Muut maalit ja lakat; valmistetut vesipigmenttivärit, jollaisia käytetään nahan viimeistelyyn
3401	Saippua ja suopa; saippuana käytettävät orgaaniset pinta-aktiiviset tuotteet ja valmisteet tankoina, paloina tai valettuina kappaleina, myös jos niissä on saippuaa; saippualla tai puhdistusaineella kyllästetty, päällystetty tai peitetty paperi, vanu, huopa tai kuitukangas
3402	Orgaaniset pinta-aktiiviset aineet (muut kuin saippua ja suopa); pinta-aktiiviset valmisteet, pesuvalmisteet (myös pesuapuvaimisteet) ja puhdistusvalmisteet, myös jos niissä on saippuaa tai suopaa, muut kuin nimikkeen 3401 valmisteet:
	– vähittäismyyntipakkauksissa olevat valmisteet:
20 10 00	-- pinta-aktiiviset valmisteet
20 90 00	-- pesu- ja puhdistusvalmisteet
	-- muut:
90 10 00	-- pinta-aktiiviset valmisteet
90 90 00	-- pesu- ja puhdistusvalmisteet
3904	Vinyylidikloridi- ja muut halogeeniolefiinipolymeerit, alkumuodossa:
10 00 00	– polyvinyylidikloridi, jota ei ole sekoitettu muiden aineiden kanssa
	– muu polyvinyylidikloridi:
21 00 00	-- pehmittämätön
22 00 00	-- pehmitetty
40 00 00	– muut vinyylidikloridikopolymeerit
50 00 00	– vinyylidikloridikopolymeerit
	– fluoripolymeerit:
61 00 00	-- polytetrafluorieteeni
69 00 00	-- muut
90 00 00	– muut
3917	Putket ja letkut sekä niiden liitos- ja muut osat (esim. liitoskappaleet, kulmakappaleet ja laipat), muovia.
3920	Muut laatat, levyt, kalvot, kaistaleet ja nauhat, muovia, ei kuitenkaan huokoista muovia eikä muihin aineisiin vahvistamalla, kerrostamalla, tukemalla tai vastaavalla tavalla yhdistetyt

Tariffikoodi	Kuvaus
3922	Muoviset kylpyammeet, suihkualtaat, pesualtaat, pesuistuimet, wc-altaat, -istuinrenkaat ja -kan- net, huuhtelusäiliöt ja niiden kaltaiset saniteettitavarat
4012	Uudelleen pinnoitetut tai käytetyt pneumaattiset ulkorenkaat, kumia; umpikumirenkaat, jousto- renkaat, vaihdettavat ulkorenkaiden kulutuspinnat sekä vannenauhat, kumia:
	– uudelleen pinnoitetut ulkorenkaat:
10 90 00	– – muut
	– käytetyt ilmarenkaat:
20 90 00	– – muut
90 00 00	– muut
4202	Matka-arkut, matkalaukut, toalettilaukut (vanity-cases), kiikarikotelot, kameralaukut, soittimien kotelot ja laukut, asekoteloit ja niiden kaltaiset säilytysesineet; matkakassit ja -pussit, meikki- laukut ja -pussit (toilet bags), selkäreput, käsilaukut, ostoslaukut ja -kassit, lompakot, rahakuk- karot, karttakotelot, savukekoteloit, tupakkapussit, työkalulaukut ja -salkut, urheiluvälinelaukut, pullokoteloit, korulippaat ja -rasiat, puuterirasiat, koteloit ruokailuvälineitä varten ja niiden kaltaiset säilytysesineet, jotka on valmistettu nahasta, tekonahasta, muovilevystä, tekstiiliaineesta, vulkaanikuidusta, kartongista tai pahvista tai kokonaan tai suurimmaksi osaksi päällystetty näillä aineilla tai paperilla
4203	Vaatteet ja vaatetustarvikkeet nahasta tai tekonahasta
4205	Muut nahasta tai tekonahasta valmistetut tavarat
4304	Tekoturkikset ja niistä valmistetut tavarat
4418	Rakennuspuusepän ja kirvesmiehen tuotteet, myös puiset solulevyt, yhdistetyt parkettilaatat, kattopäreet ja -paanut
4808	Paperi, kartonki ja pahvi, aallotettu (myös liimatuin tasaisin pintalevyin), krepattu, poimutettu, kohokuvioitu tai rei'itetty, rullina tai arkkeina, muu kuin nimikkeessä 4803 kuvaillun kaltainen paperi:
10 00 00	– aaltopaperi, -kartonki ja -pahvi, myös rei'itetty
30 00 00	– muu voimapaperi, krepattu tai poimutettu, myös kohokuvioitu tai rei'itetty
90 00 00	– muut
4810	Paperi, kartonki ja pahvi, jotka on yhdeltä tai molemmilta puolilta sideainetta käyttäen tai ilman sitä päällystetty kaoliinilla tai muulla, epäorgaanisella aineella, ilman mitään muuta päällystystä, myös pintavärjätty, pintakoristeltu tai painettu, rullina tai arkkeina:
	– paperi, kartonki ja pahvi, jollaisia käytetään kirjoitus-, painatus- tai muuhun graafiseen tarkoi- tukseen, mekaanisella menetelmällä saatuja kuituja sisältämätön tai tällaisia kuituja enintään 10 painoprosenttia kokonaiskuitusisällöstä sisältävä:
	– muu paperi, kartonki ja pahvi:
	– – monikerroksinen:
91 10 00	– – – kaikki kerrokset valkaistu
91 30 00	– – – ainoastaan yksi uloimmista kerroksista valkaistu
91 90 00	– – – muu
4818	Toalettipaperi ja sen kaltainen paperi, selluloosaväli ja selluloosakuituharso, jollaisia käytetään kotitalous- tai hygieniatarkoituksiin, rullina, joiden leveys on enintään 36 cm tai määräkokoan tai -muotoon leikatut; nenäliinat, kasvo-, käsi- ja muut pyyhkeet, pöytäliinat, lautasliinat, vauvan- vaipat, tamponit, lakanat ja niiden kaltaiset talous-, hygienia- ja sairaalatavarat, vaatteet ja vaate- tustarvikkeet, paperimassaa, paperia, selluloosaväliä tai selluloosakuituharsoa

Tariffikoodi	Kuvaus
4819	Kotelot, rasiat, laatikot, pussit ja muut pakkauspäällykset, paperia, kartonkia, pahvia, selluloosavanua tai selluloosakuituharsoa; lokerolaatikot, kirjekaukalot ja niiden kaltaiset paperi-, kartonki- tai pahvitavarat, jollaisia käytetään esim. toimistoissa tai myymälöissä:
10 00 00	– kotelot, rasiat ja laatikot, aaltopaperia, kartonkia tai -pahvia
30 00 00	– pussit ja säkit, joiden pohjan leveys vähintään 40 cm on
40 00 00	– muut pussit ja säkit, myös tötteröt
50 00 00	– muut pakkauspäällykset, myös äänilevynsuojukset
60 00 00	– lokerolaatikot, kirjekaukalot, säilytyslaatikot ja niiden kaltaiset tavarat, jollaisia käytetään esim. toimistoissa tai myymälöissä
4823	Muu paperi, kartonki, pahvi, selluloosavanu ja selluloosakuituharso, määräkokoon tai -muotoon leikattu; muut tavarat, paperimassaa, paperia, kartonkia, pahvia, selluloosavanua tai selluloosakuituharsoa:
	– tarjottimet, kulhot, vadit, lautaset, kupit ja niiden kaltaiset tavarat, paperia, kartonkia tai pahvia:
60 10 00	– – tarjottimet, kulhot ja lautaset
60 90 00	– – muut
	– muotoonpuristetut tavarat, paperimassaa:
70 10 00	– – kananmunien pakkauskennot
70 90 00	– – muut
6402	Muut jalkineet, joiden ulkopohjat ja päälliset ovat kumia tai muovia
6403	Jalkineet, joiden ulkopohjat ovat kumia, muovia, nahkaa tai tekonahkaa ja päälliset nahkaa
6404	Jalkineet, joiden ulkopohjat ovat kumia, muovia, nahkaa tai tekonahkaa ja päälliset tekstiilainetta
6405	Muut jalkineet
6406	Jalkineiden osat (mukaan lukien päälliset, myös jos ne on kiinnitetty muihin pohjiin kuin ulkopohjiin); irtopohjat, kantapäätyynyt ja niiden kaltaiset tavarat; nilkkaimet, säärystimet ja niiden kaltaiset tavarat sekä niiden osat
7303	Putket ja profiiliputket, valurautaa
7304	Putket ja profiiliputket, saumattomat, rautaa (muuta kuin valurautaa) tai terästä
7305	Muut putket (esim. hitsaamalla, niittaamalla tai vastaavalla tavalla saumatut), joiden poikkileikkaus on ympyrän muotoinen ja ulkoläpimitta suurempi kuin 406,4 mm, rautaa tai terästä
7306	Muut putket ja profiiliputket (esim. avosaumaisesti tai hitsaamalla, niittaamalla tai vastaavalla tavalla saumatut), rautaa tai terästä
7308	Rakenteet (ei kuitenkaan nimikkeen 9406 tehdasvalmisteiset rakennukset) ja rakenteiden osat (esim. sillat ja siltaelementit, sulkuportit, tornit, ristikkomastot, katot, kattorakenteet, ovet, ikkunat, ovenkarmit, ikkunankehukset ja -karmit, kynnykset, ikkunaluukut, portit, kaiteet ja pylvää), rautaa tai terästä; levyt, tangot, profiilit, putket ja niiden kaltaiset tavarat, rakenteissa käytettäväksi valmistetut, rautaa tai terästä
7309	Säiliöt, altaat, sammiot ja niiden kaltaiset astiat, kaikkia aineita (ei kuitenkaan tiivistettyjä tai nesteytettyjä kaasuja) varten, rautaa tai terästä, enemmän kuin 300 litraa vetävät, myös vuoratut tai lämpöeristetyt, mutta ilman mekaanisia tai lämmitys- tai jäähdytysvarusteita

Tariffikoodi	Kuvaus
7310	Altaat, astiat, tynnyrit, tölkit, laatikot, rasiat ja niiden kaltaiset säilytyspäälykset, kaikkia aineita (ei kuitenkaan tiivistettyjä tai nesteytettyjä kaasuja) varten, rautaa tai terästä, enintään 300 litraa vetävät, myös vuoratut tai lämpöeristetyt, mutta ilman mekaanisia tai lämmitys- tai jäähdytys-varusteita
10 00 00	– vähintään 50 litraa vetävät
	– vähemmän kuin 50 litraa vetävät
	--- muut, seinämän paksuus:
21 91 00	---- pienempi kuin 0,5 mm
21 99 00	---- vähintään 0,5 mm
	-- muut:
29 10 00	--- seinämän paksuus pienempi kuin 0,5 mm
29 90 00	--- seinämän paksuus vähintään 0,5 mm
7317	Naulat, piirustus- ja muut nastat, aaltonaulat, sinkilät (ei kuitenkaan nimikkeen 8305 nitomaniitit) ja niiden kaltaiset tavarat, rautaa tai terästä, myös jos niiden kanta on muuta ainetta, ei kuitenkaan kuparia
7318	Pultit, mutterit, ruuvit, myös kansiruuvit ja koukkuruuvit, niitit, sokat ja sokkanaulat, aluslaatat (myös jousilaatat) ja niiden kaltaiset tavarat, rautaa tai terästä
7320	Jouset ja jousenlehdet, rautaa tai terästä
7321	Uunit, kamiinat, liedet (myös jos niissä on lisäkattila keskuslämmitystä varten), grillit, hiilipannut, kaasukeittimet, lämpölevyt ja niiden kaltaiset talouslaitteet, muut kuin sähköllä toimivat, sekä niiden osat, rautaa tai terästä
7323	Pöytä-, keittiö- ja muut talousesineet sekä niiden osat, rautaa tai terästä; rauta- ja teräsvilla; padanpuhdistimet sekä puhdistus- ja kiillotussienet ja -käsineet ja niiden kaltaiset tavarat, rautaa tai terästä:
	-- ruostumatonta terästä:
93 10 00	--- pöytäesineet
93 90 00	--- muut
	-- rautaa (muuta kuin valurautaa) tai terästä, emaloidut:
94 10 00	--- pöytäesineet
94 90 00	--- muut
	-- muut:
99 10 00	--- pöytäesineet
	--- muut:
99 91 00	---- maalatut tai lakatut
99 99 00	---- muut
7325	Muut valetut tavarat, rautaa tai terästä:
10 00 00	– muokattavaksi soveltumatonta valurautaa:
	-- muut:
	--- muut
99 10 00	--- muokattavaksi soveltuvaa valurautaa:
99 99 00	---- muut
7604	Alumiinitangot ja -profiilit
7608	Alumiiniputket
7610	Alumiiniset rakenteet (ei kuitenkaan nimikkeen 9406 tehdasvalmisteiset rakennukset) ja rakenteiden osat (esim. sillat ja siltaelementit, tornit, ristikkomastot, katot, ja pylväät); alumiinilevyt, -tangot, -profiilit, -putket ja niiden kaltaiset tavarat, rakenteissa käytettäväksi valmistetut:

Tariffikoodi	Kuvaus
7611	Alumiiniset säiliöt, altaat, sammiot ja niiden kaltaiset astiat, kaikkia aineita (ei kuitenkaan tiivistettyjä tai nesteytettyjä kaasuja) varten, enemmän kuin 300 litraa vetävät, myös vuoratut tai lämpöeristetyt, mutta ilman mekaanisia tai lämmitys- tai jäähdytysvarusteita
7612	Alumiiniset altaat, astiat, tynnyrit, tölkit, laatikot, rasiat ja niiden kaltaiset säilytyspäälykset (myös pursot ja muut putkilot), kaikkia aineita (ei kuitenkaan tiivistettyjä tai nesteytettyjä kaasuja) varten, enintään 300 litraa vetävät, myös vuoratut tai lämpöeristetyt, mutta ilman mekaanisia tai lämmitys- tai jäähdytysvarusteita:
8303	Panssaroidut tai vahvistetut kassa- ja turvakaapit, kassaholvien ovet ja tallelokerot, kassa- ja asiakirjalippaat sekä niiden kaltaiset tavarat, epäjaloa metallia
8402	Höyrykattilat ja muut höyrykehittimet (muut kuin keskuslämmityskattilat, joilla voidaan kehittää myös matalapaineista höyryä); kuumavesikattilat
8403	Keskuslämmityskattilat, muut kuin nimikkeeseen 8402 kuuluvat
8404	Nimikkeiden 8402 ja 8403 höyrykehittimien ja kattiloiden apulaitteet (esim. esilämmittimet, tulistimet, noenpoistolaitteet ja savukaasun palautuslaitteet); höyrykoneiden lauhduttimet
8413	Nestepumput, myös mittauslaitteet; neste-elevaattorit
8414	Ilma- tai tyhjiöpumput, ilma- ja muut kaasukompressorit sekä tuulettimet; tuuletus- tai ilman-kiertokuvut sisäänrakennettuina tuulettimin, myös jos niissä on suodattimet
8418	Jääkaapit, pakastimet ja muut jäähdytys- tai jäädytyslaitteet ja -laitteistot, sähköllä toimivat ja muut; lämpöpumput, muut kuin nimikkeen 8415 ilmastointilaitteet: – jääkaappi-pakastinyhdistelmät, joissa on erilliset ulko-ovet: – – muut – – – vetoisuus suurempi kuin 340 l: 10 91 10 – – – – uudet 10 91 90 – – – – käytetyt – – – muut: 10 99 10 – – – – uudet 10 99 90 – – – – käytetyt – taloustyyppiset jääkaapit: – – kompressorijääkaapit: – – – vetoisuus suurempi kuin 340 l 21 10 10 – – – – uudet 21 10 90 – – – – käytetyt – – – muut: – – – – pöytämallit: 21 51 10 – – – – – uudet 21 51 90 – – – – – käytetyt – – – – upotettavat tyytit: 21 59 10 – – – – – uudet 21 59 90 – – – – – käytetyt – – – – muut, vetoisuus: – – – – – enintään 250 l: 21 91 10 – – – – – uudet

Tariffikoodi	Kuvaus
21 91 90	----- käytetyt ----- suurempi kuin 250 l, mutta enintään 340 litraa:
21 99 10	----- uudet
21 99 90	----- käytetyt -- absorptiojääkaapit, sähköllä toimivat:
22 00 10	--- uudet
22 00 90	--- käytetyt -- muut:
29 00 10	--- uudet
29 00 90	--- käytetyt - säiliöpakastimet, vetoisuus enintään 800 l: -- muut: --- vetoisuus enintään 400 l:
30 91 10	---- uudet
30 91 90	---- käytetyt --- vetoisuus suurempi kuin 400 l, mutta enintään 800 l:
30 99 10	---- uudet
30 99 90	---- käytetyt - kaappipakastimet, vetoisuus enintään 900 l: -- muut: --- vetoisuus enintään 250 l:
40 91 10	---- uudet
40 91 90	---- käytetyt --- vetoisuus suurempi kuin 250 l, mutta enintään 900 l:
40 99 10	---- uudet
40 99 90	---- käytetyt - muut jäähdytys- tai jäädytys säiliöt, -kaapit, -tiskit, -altaat, -lasikot ja niiden kaltaiset jäähdytys- tai jäädytys huonekalut: -- jäähdytys lasikot ja -tiskit (jotka sisältävät jäähdytysyksikön tai höyrytimen): --- jäädytettävien ruokien säilytykseen:
50 11 10	---- uudet
50 11 90	---- käytetyt --- muut:
50 19 10	---- uudet
50 19 90	---- käytetyt -- muut jäähdytyskalusteet:
50 90 10	---- uudet
50 90 90	---- käytetyt - osat:
91 00 00	-- huonekalut, jotka ovat tarkoitettuja jäähdytys- tai jäädytyslaitteita varten
8457	Työstökeskukset, yksikkörakenteiset koneet (yksiasemaiset työstöyksiköt) ja moniasemaiset transferkoneet, metallin työstöön:
8458	Lastuavat sorvit (myös sorvauskeskukset) metallin työstöön:
8459	Lastuavat työstökoneet [myös koneet, joissa karapää liikkuu johteilla (way-type unit head machines)] metallin poraukseen, avarrukseen, jyrsintään tai kierteitykseen, muut kuin nimikkeen 8458 sorvit (myös sorvauskeskukset):

Tariffikoodi	Kuvaus
8504	Sähkömuuntajat, staattiset sähkömuuttajat (esim. tasasuuntaajat) ja induktorit:
8507	Sähköakut sekä niihin kuuluvat erottimet, myös suorakaiteen tai neliön muotoiset:
	– lyijyakut, jollaisia käytetään mäntämoottoreiden käynnistämiseen:
	– – muut:
	– – – paino suurempi kuin 5 kg:
10 81 00	– – – – nestemäisellä elektrolyytillä toimivat
10 89 00	– – – – muut
8516	Vedenkuumennuslaitteet ja kuumanvedenvaraajat sekä uppokuumentimet, sähköllä toimivat; huoneiden tai vastaavien tilojen sähkölämmityslaitteet sekä maan sähkölämmityslaitteet; sähkölämpölaitteet hiusten käsittelyä varten (esim. hiustenkuivaajat, kihartimet ja kiharruspihtien kuumentimet) tai käsien kuivaamista varten; sähkösilitysraudat; muut sähkölämpölaitteet, jollaisia käytetään taloudessa; sähkökuumennusvastukset, muut kuin nimikkeeseen 8545 kuuluvat:
8529	Osat, jotka soveltuvat käytettäväksi yksinomaan tai pääasiallisesti nimikkeiden 8525—8528 laitteissa:
8534	Painetut piirit:
8535	Sähkölaitteet sähkövirtapiiriin kytkemistä, katkaisemista tai suojaamista varten tai siihen liittämistä varten (esim. kytkimet, varokkeet, ylijännitesuojat, jännitteen rajoittimet, syöksyaaltosuojat, pistotulpat ja liitäntärasiat), suurempaa kuin 1 000 voltin nimellisjännitettä varten:
8536	Sähkölaitteet sähkövirtapiiriin kytkemistä, katkaisemista tai suojaamista varten tai siihen liittämistä varten (esim. kytkimet, releet, varokkeet, syöksyaaltosuojat, pistotulpat, pistorasiat, lampunpitiimet ja liitäntärasiat), enintään 1 000 voltin nimellisjännitettä varten:
	– varokkeet
10 10 00	– – enintään 10 A:n virtaa varten
10 50 00	– – suurempaa kuin 10 A:n, mutta enintään 63 A:n virtaa varten
10 90 00	– – suurempaa kuin 63 A:n virtaa varten
	– automaattiset virrankatkaisimet:
20 10 00	– – automaattiset virrankatkaisimet:
20 90 00	– – suurempaa kuin 63 A:n virtaa varten
	– muut laitteet sähkövirtapiirien suojaamista varten:
30 10 00	– – enintään 16 A:n virtaa varten
30 30 00	– – suurempaa kuin 16 A:n, mutta enintään 125 A:n virtaa varten
30 90 00	– – suurempaa kuin 125 A:n virtaa varten
	– releet:
	– – enintään 60 V:n jännitettä varten:
41 10 00	– – – enintään 2 A:n virtaa varten
41 90 00	– – – suurempaa kuin 2 A:n virtaa varten
49 00 00	– – muut
	– muut kytkimet:
	– – enintään 60 voltin nimellisjännitettä varten:
50 11 00	– – – painokytkimet
50 15 00	– – – pyörivät kytkimet

Tariffikoodi	Kuvaus
50 19 00	--- muut -- muut:
50 90 10	--- loistelamppujen sytyttimet
50 90 90	--- muut: - lampunpitimet, pistotulpat sekä pistorasiat: -- muut
69 10 00	--- koaksiaalikaapeleita varten
69 30 00	--- painettuja piirejä varten
69 90 00	--- muut - muut laitteet:
90 01 00	-- asennusvalmiit elementit sähkövirtapiirejä varten
90 10 00	-- liitännät ja kosketinelementit lankoja ja kaapeleita varten
90 85 00	-- muut
8537	Taulut, paneelit, konsolit, pöydät, kaapit ja muut alustat, joissa on vähintään kaksi nimikkeen 8535 tai 8536 laitetta, sähköistä ohjausta tai sähkönjakelua varten, myös sellaiset, joissa on 90 ryhmän kojeita tai laitteita, sekä numeeriset ohjauslaitteet, muut kuin nimikkeen 8517 kytkentälaitteet:
8538	Osat, jotka soveltuvat käytettäväksi yksinomaan tai pääasiallisesti nimikkeen 8535, 8536 tai 8537 laitteissa:
8539	Sähköhehkulamput tai sähköpurkauslamput ja -putket, myös umpiovalonheittimet (sealed-beam lamp units) sekä ultravioletti- tai infrapunalamput; kaarilamput: - muut hehkulamput, ei kuitenkaan ultravioletti- tai infrapunalamput: -- volframihalogeenilamput:
21 30 00	--- jollaisia käytetään moottoripyörissä tai muissa moottoriajoneuvoissa --- muut, jännite:
21 92 00	---- suurempi kuin 100 V
21 98 00	---- enintään 100 V -- muut, teho enintään 200 W ja suurempaa kuin 100 V:n nimellisjännitettä varten:
22 10 00	--- heijastinvalaisimet
22 90 00	--- muut
29 30 00	-- muut --- jollaisia käytetään moottoripyörissä tai muissa moottoriajoneuvoissa --- muut, jännite:
29 92 00	---- suurempi kuin 100 V
29 98 00	---- enintään 100 V - purkauslamput, muut kuin ultraviolettilamput: - elohopea- tai natriumhöyrylamput; metallihalidilamput:
32 10 00	--- elohopeahöyrylamput
8544	Eristetty (myös emaloitu tai anodisoitu) lanka ja kaapeli (myös koaksiaalikaapeli) sekä muut eristetyt sähköjohtimet, myös jos niissä on liittimiä; optiset kuitukaapelit, joissa kullakin kuidulla on oma kuorensa, myös jos niihin on yhdistetty sähköjohtimia tai jos niissä on liittimiä:

Tariffikoodi	Kuvaus
8607	Rautatien tai raitiotien veturien tai muun liikkuvan kaluston osat: – jarrut ja niiden osat: – – ilmajarrut ja niiden osat: 21 10 00 – – – valurautaa tai valuterästä 21 90 00 – – – muut – – muut: 29 10 00 – – – valurautaa tai valuterästä 29 90 00 – – – muut
8702	Moottoriajoneuvot vähintään 10 henkilön (kuljettaja mukaan lukien) kuljettamiseen:
8703	Autot ja muut moottoriajoneuvot, pääasiallisesti henkilökuljetukseen suunnitellut (muut kuin nimikkeeseen 8702 kuuluvat), myös farmariautot ja kilpa-autot:
8704	Tavarankuljetukseen tarkoitettut moottoriajoneuvot:
8706	Alustat, moottorein varustetut, nimikkeiden 8701—8705 moottoriajoneuvoja varten:
8707	Korit (myös ohjaamot), nimikkeiden 8701—8705 moottoriajoneuvoja varten:
8708	Nimikkeiden 8701—8705 moottoriajoneuvojen osat ja tarvikkeet: – puskurit ja niiden osat: 10 00 90 – – muut – korien (myös ohjaamoiden) muut osat ja tarvikkeet: – – turvavyöt: 21 00 90 – – – muut – – muut: 29 00 90 – – – muut – jarrut ja servojarrut sekä niiden osat: – – asennetut jarruhihnat: 31 00 90 – – – muut – – muut: 39 00 90 – – – muut – iskunvaimentimet: 80 00 90 – – muut – – kytkimet ja niiden osat: 93 00 90 – – – muut – – muut: 99 00 90 – – – muut
8711	Moottoripyörät (myös mopot) ja apumoottorilla varustetut polkupyörät, myös sivuvaunuineen; sivuvaunut:
8712	Polkupyörät (myös kolmipyöräiset tavarankuljetuspolkupyörät), moottorittomat:
9401	Istuimet (muut kuin nimikkeeseen 9402 kuuluvat), myös vuoteiksi muutettavat, sekä niiden osat: – istuimet, jollaisia käytetään ilma-aluksissa: 10 90 00 – – muut 20 00 00 – istuimet, jollaisia käytetään moottoriajoneuvoissa – pyörivät istuimet, joiden korkeutta voidaan säätää:

Tariffikoodi	Kuvaus
30 10 00	-- pehmustetut istuimet, joissa on selkänöja sekä pyörät tai liukujalat
30 90 00	-- muut
40 00 00	-- vuoteiksi muutettavat istuimet, muut kuin puutarhatuolit ja retkeilyvarusteet
50 00 00	-- istuimet, rottingista, koripajusta, bambusta tai niiden kaltaisista aineista valmistetut -- muut istuimet, puurunkoiset:
61 00 00	-- pehmustetut
69 00 00	-- muut -- muut istuimet, metallirunkoiset:
71 00 00	-- pehmustetut
79 00 00	-- muut
80 00 00	-- muut istuimet: -- osat: -- muut:
90 30 00	--- puuta
90 80 00	--- muut
9403	Muut huonekalut ja niiden osat: -- metallihuonekalut, jollaisia käytetään toimistoissa:
10 10 00	-- piirustuspöydät (muut kuin nimikkeeseen 9017 kuuluvat) -- muut --- korkeus enintään 80 cm:
10 51 00	---- kirjoituspöydät
10 59 00	---- muut --- korkeus suurempi kuin 80 cm:
10 91 00	---- kaapit, joissa on ovet, myös rulla- ja sen kaltaiset ovet
10 93 00	---- asiakirja-, kortisto- ja niiden kaltaiset vetolaatikolliset kaapit
10 99 00	---- muut -- muut metallihuonekalut: -- muut
20 91 00	--- vuoteet
20 99 00	--- muut -- puuhuonekalut, jollaisia käytetään toimistoissa: -- korkeus enintään 80 cm:
30 11 00	--- kirjoituspöydät
30 19 00	--- muut -- korkeus suurempi kuin 80 cm:
30 91 00	--- kaapit, joissa on ovet, myös rulla- ja sen kaltaiset ovet; asiakirja-, kortisto- ja niiden kaltaiset vetolaatikolliset kaapit
30 99 00	--- muut -- puuhuonekalut, jollaisia käytetään keittiöissä:
40 10 00	-- kiinteät keittiökalusteet
40 90 00	-- muut
50 00 00	-- puuhuonekalut, jollaisia käytetään makuuhuoneissa -- muut puuhuonekalut:
60 10 00	-- puuhuonekalut, jollaisia käytetään ruokailuhuoneissa ja olohuoneissa

Tariffikoodi	Kuvaus
60 30 00	– – puuhuonekalut, jollaisia käytetään kaupoissa
60 90 00	– – muut puuhuonekalut – muovihuonekalut:
70 90 00	– – muut
80 00 00	– huonekalut, muista aineista, myös rottingista, koripajusta, bambusta tai niiden kaltaisista aineista valmistetut – osat:
90 10 00	– – metallia
90 30 00	– – puuta
90 90 00	– – muuta ainetta
9405	Valaisimet ja valaistusvarusteet, myös hakuvalot ja valonheittimet, sekä niiden osat, muualle kuulumattomat; valokilvet, kuten valaistut merkit ja valaistut nimikilvet, joissa on pysyvästi asennettu valonlähde, sekä niiden osat, muualle kuulumattomat:
9406	Tehdasvalmisteiset rakennukset

LIITE III

"Baby beef" -naudanlihan määritelmä Euroopan yhteisössä

(27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu)

Sen estämättä, mitä yhdistetyn nimikkeistön tulkintasäännöissä määrätään, tuotteen kuvausta pidetään ainoastaan ohjeellisena, joten etuuskohtelu määritetään tässä liitteessä CN-koodien perusteella. Kun CN-koodin edessä on "ex", etuuskohtelu määritetään soveltamalla sekä CN-koodia että vastaavaa tuotteen kuvausta.

CN-koodi	Taric-alanimike	Tavaran kuvaus
ex 0102 90 51	10	Elävät nautaeläimet:
		– muut
		– – kotieläinlajit:
		– – – paino suurempi kuin 300 kg:
ex 0102 90 59	10	– – – hiehot (naaraspuoliset nautaeläimet, jotka eivät ole koskaan poikineet):
		– – – – teuraseläimet:
		– eläimet, joilla ei ole vielä yhtään pysyvää hammasta ja joiden paino on vähintään 320 kg, mutta enintään 470 kg ⁽¹⁾
		– – – – muut:
ex 0102 90 71	10	– eläimet, joilla ei ole vielä yhtään pysyvää hammasta ja joiden paino on vähintään 320 kg, mutta enintään 470 kg ⁽¹⁾
		– – – – muut:
		– – – – teuraseläimet:
		– sonnit ja nuoret härät, joilla ei ole vielä yhtään pysyvää hammasta ja joiden paino on vähintään 350 kg, mutta enintään 500 kg ⁽¹⁾
ex 0102 90 79	10	– – – – muut:
		– sonnit ja nuoret härät, joilla ei ole vielä yhtään pysyvää hammasta ja joiden paino on vähintään 350 kg, mutta enintään 500 kg ⁽¹⁾
		– – – – muut:
		– sonnit ja nuoret härät, joilla ei ole vielä yhtään pysyvää hammasta ja joiden paino on vähintään 350 kg, mutta enintään 500 kg ⁽¹⁾
ex 0201 10 00	91	Naudanliha, tuore tai jäähdytetty
		– ruhot ja puoliruhot:
		– ruhot, joiden paino on vähintään 180 kg, mutta enintään 300 kg, sekä puoliruhot, joiden paino on vähintään 90 kg, mutta enintään 150 kg, ja joissa rustojen luutumisaste on vähäinen (nimenomaisesti häpyluun ja selkänikamien haarakkeiden), liha on väriltään vaalean ruusunpunaista ja rasva on rakenteeltaan erittäin hienojakoista ja sen väri vaihtelee valkoisesta vaaleankeltaiseen ⁽¹⁾
		– muut palat, luulliset:
ex 0201 20 20	91	– – saman ruhon neljännekset:
		– saman ruhon neljännekset, joiden paino on vähintään 90 kg, mutta enintään 150 kg, ja joissa rustojen luutumisaste on vähäinen (nimenomaisesti häpyluun ja selkänikamien haarakkeiden), liha on väriltään vaalean ruusunpunaista ja rasva on rakenteeltaan erittäin hienojakoista ja sen väri vaihtelee valkoisesta vaaleankeltaiseen ⁽¹⁾
		– – erottamattomat tai erotetut etuneljännekset:
		– erotettujen etuneljännesten paino on vähintään 45 kg, mutta enintään 75 kg, ja joissa rustojen luutumisaste on vähäinen (nimenomaisesti häpyluun ja selkänikamien haarakkeiden), liha on väriltään vaalean ruusunpunaista ja rasva on rakenteeltaan erittäin hienojakoista ja sen väri vaihtelee valkoisesta vaaleankeltaiseen ⁽¹⁾
ex 0201 20 30	91	– – erottamattomat tai erotetut takaneljännekset:
		– erotettujen takaneljännesten paino vähintään 45 kg, mutta enintään 75 kg, (mutta vähintään 38 kg ja enintään 68 kg, kun ne on leikattu "Pistola" -leikkuulla), ja joissa rustojen luutumisaste on vähäinen (nimenomaisesti selkänikamien haarakkeiden), liha on väriltään vaalean ruusunpunaista ja rasva on rakenteeltaan erittäin hienojakoista ja sen väri vaihtelee valkoisesta vaaleankeltaiseen ⁽¹⁾
		– – erottamattomat tai erotetut etuneljännekset:
		– erotettujen etuneljännesten paino vähintään 45 kg, mutta enintään 75 kg, (mutta vähintään 38 kg ja enintään 68 kg, kun ne on leikattu "Pistola" -leikkuulla), ja joissa rustojen luutumisaste on vähäinen (nimenomaisesti selkänikamien haarakkeiden), liha on väriltään vaalean ruusunpunaista ja rasva on rakenteeltaan erittäin hienojakoista ja sen väri vaihtelee valkoisesta vaaleankeltaiseen ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Tähän alanimikkeeseen luokiteltaessa on noudatettava asiaa koskeissa yhteisön säännöksissä vahvistettuja edellytyksiä.

LIITE IV a

Yhteisöstä peräisin olevien maataloustuotteiden tuonti entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan (nollatulli)

(27 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettu)

CN-koodi ⁽¹⁾	Kuvaus
0101	Elävät hevoset, aasit, muulit ja muuliaasit:
	– hevoset:
0101 11 00 00	– – puhdasrotuiset siitoseläimet
0101 19	– – muut
0101 19 90 00	– – – muut
0101 20	– aasit, muulit ja muuliaasit:
0101 20 10 00	– – aasit
0101 20 90 00	– – muulit ja muuliaasit
0102	Elävät nautaeläimet:
0102 10	– puhdasrotuiset siitoseläimet:
0102 10 10 00	– – hiehot (naaraspuoliset nautaeläimet, jotka eivät ole koskaan poikineet)
0102 10 30 00	– – lehmät
0102 10 90 00	– – muut
0102 90	– muut:
	– – kotieläinlajit:
0102 90 05 00	– – – paino enintään 80 kg
	– – – paino suurempi kuin 80 kg, mutta enintään 160 kg:
0103	Elävät siat:
0103 10 00 00	– puhdasrotuiset siitoseläimet
	– muut:
0103 91	– – paino pienempi kuin 50 kg:
0103 91 10 00	– – – kotieläinlajit
0103 91 90 00	– – – muut
0104	Elävät lampaat ja vuohet:
0104 10	– lampaat:
0104 10 10 00	– – puhdasrotuiset siitoseläimet
	– – muut
0104 20	– vuohet:
0104 20 10 00	– – puhdasrotuiset siitoseläimet
0105	Elävä siipikarja eli kanat, ankat, hanhet, kalkkunat ja helmikanat:
	– paino enintään 185 g:
0105 11	– – kanat:
	– – – naaraspuoliset kananpojat kantavanhemmiksi tai vanhemmiksi:
0105 11 11 00	– – – – munijarotuiset
0105 19	– – muut
	– – – hanhet:
0105 19 00 10	– – – – munijarotuiset
	– muut:
0105 92	– – kanat, paino enintään 2 000 g:
0105 92 00 10	– – – munijarotuiset, paino suurempi 2 000 g

CN-koodi ⁽¹⁾	Kuvaus
0105 99	– – muut: – – – ankat:
0105 99 10 10	– – – – munijarotuiset
0106 00	Muut elävät eläimet:
0106 00 00 10	– kesyt kanit
0106 00 00 20	– kyyhkyt
0106 00 00 30	– sammakot
0106 00 00 40	– koirat ja kissat
0106 00 00 50	– mehiläiset
0106 00 00 60	– luonnonvaraiset eläimet
0106 00 90 00	– muut
0205 00 00 00	hevosen-, aasin-, muulin- ja muuliaasinliha, tuore, jäähdytetty tai jäädytetty
0206	Naudan, sian, lampaan, vuohen, hevosen, aasin, muulin ja muuliaasin muut syötävät osat, tuoreet, jäähdytetyt tai jäädytetyt:
0206 10 00 00	– nautaa, tuoreet tai jäähdytetyt – nautaa, jäädytetyt:
0206 21 00 00	– – kieli
0206 22 00 00	– – maksa
0206 30 00 00	– sianliha, tuore tai jäähdytetty – sianliha, jäädytetty:
0206 41 00 00	– – maksa
0206 49 00 00	– – muut
0206 80 00 00	– muut, tuoreet tai jäähdytetyt
0206 90 00 00	– muut, jäädytetyt
0208	Muu liha ja muut syötävät eläimenosat, tuoreet, jäähdytetyt tai jäädytetyt:
0208 10 00 00	– kania tai jänistä
0208 20 00 00	– sammakonreidet
0208 90 00 00	– muut
0210 90 00 00	– muut, myös lihasta tai muista eläimenosista valmistettu syötävä jauho ja jauhe
0404	Hera, myös tiivistetty tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä; muualle kuulumattomat maidon luonnollisista aineosista koostuvat tuotteet, myös sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät:
0404 10 00 00	– hera ja modifioitu hera, myös tiivistetty tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä
0404 90 00 00	– muut
0408	Kuorettomat linnunmunat ja munankeltuainen, tuoreet, kuivatut, höyryssä tai vedessä keitetyt, muotoillut, jäädytetyt tai muulla tavalla säilötyt, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät: – munankeltuainen:
0408 11	– – kuivattu:
0408 11 20 00	– – – ihmisravinnoksi soveltumaton
0408 11 80 00	– – – muu
0408 19	– – muu:
0408 19 20 00	– – – ihmisravinnoksi soveltumaton – – – muu:
0408 19 81 00	– – – – nestemäinen
0408 19 89 00	– – – – muu, myös jäädytetty – muu:

CN-koodi ⁽¹⁾	Kuvaus
0408 91	– – kuivattu:
0408 91 20 00	– – – ihmisravinnoksi soveltumattomat
0408 91 80 00	– – – muut
0408 99	– – muut
0408 99 20 00	– – – ihmisravinnoksi soveltumattomat
0408 99 80 00	– – – muut
0410 00 00 00	Eläinperäiset syötävät tuotteet, muualle kuulumattomat
0504 00 00 00	Eläinten (muiden kuin kalan) suolet, rakot ja vatsat, kokonaisina tai paloina, tuoreet, jäädytetyt, jäädytetyt, suolatut, suolavedessä, kuivatut tai savustetut
0601	Sipulit, juuri ja varsimukulat sekä juurakot, lepotilassa olevat, kasvavat tai kukkivat; sikurit elävinä kasveina tai juurina, ei kuitenkaan nimikkeeseen 1212 juuret:
0601 10 00 00	– sipulit, juuri ja varsimukulat sekä juurakot, lepotilassa
0601 20 00 00	– sipulit, juuri ja varsimukulat sekä juurakot, kasvavat tai kukkivat; sikurit elävinä kasveina tai juurina
0602	Muut elävät kasvit (myös niiden juuret), pistokkaat ja varttamisoksat; sienirihmasto:
0602 10	– juurruttamattomat pistokkaat ja varttamisoksat:
0602 10 10 00	– – viiniköynnös
0602 10 90 00	– – muut
0602 20	– puut ja pensaat, myös vartetut, joiden hedelmät tai pähkinät ovat syötäviä:
0602 20 10 00	– – viiniköynnökset, vartetut tai juurrutetut
0602 20 90 00	– – muut
0602 30 00 00	– rhododendronit ja atsaleat, myös oksastetut
0602 40 00 00	– ruusut, myös vartetut
0602 90	– muut:
0602 90 10 00	– – sienirihmasto
0701	Tuoreet tai jäädytetyt perunat:
0701 10 00 00	– siemenperunat
0703	Tuoreet tai jäädytetyt kepa-, salotti-, valko- ja purjosipulit sekä muut <i>Allium</i> -sukuiset kasvikset:
0703 10	– kepasipuli ja salottisipuli:
0703 10 00 10	– – kylvämiseen tarkoitettut
0713	Kuivattu, silvitty palkovilja, myös kalvoton tai halkaistu:
0713 10	– herneet (<i>Pisum sativum</i>):
0713 10 10 00	– – kylvämiseen tarkoitettut
0713 20	
0713 20 10 00	– – kylvämiseen tarkoitettut
0713 31	– <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper tai <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek -lajin pavut:
0713 31 10 00	– – – kylvämiseen tarkoitettut
0713 32	– – adsukipavut (<i>Phaseolus</i> tai <i>Vigna angularis</i>):
0713 32 10 00	– – – kylvämiseen tarkoitettut
0713 33	– – tarhapavut (<i>Phaseolus vulgaris</i>):
0713 33 10 00	– – – kylvämiseen tarkoitettut
0713 39	– – muut:
0713 39 10 00	– – – kylvämiseen tarkoitettut
0713 40	– linssit eli kylvövirvilät:
0713 40 10 00	– – – kylvämiseen tarkoitettut

CN-koodi ⁽¹⁾	Kuvaus
0713 50	– härkäpavut (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i> , <i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> ja <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>):
0713 50 10 00	– – – kylvämiseen tarkoitetut
0713 90	– muut:
0713 90 10 00	– – kylvämiseen tarkoitetut
0714	Maniokki- (kassava-), arrow- ja salepjuuret, maa-artisokat, bataatit ja niiden kaltaiset runsaasti tärkkelystä tai inuliinia sisältävät juuret ja mukulat, tuoreet, jäädytetyt, jäädytetyt tai kuivatut, myös paloitetut tai pelleiteiksi valmistetut; saagoydin:
0714 10 00 00	– maniokkijuuret (kassava)
0714 20 00 00	– bataatit
0714 90 00 00	– muut
0801	Tuoreet tai kuivatut kookos-, para- ja cashewpähkinät, myös kuorettomat:
	– kookospähkinät:
0801 11 00 00	– – kuivatut kookospähkinänsydämet
0801 19 00 00	– – muut
	– parapähkinät:
0801 21 00 00	– – kuorelliset
0801 22 00 00	– – kuorettomat
	– cashewpähkinät:
0801 31 00 00	– – kuorelliset
0801 32 00 00	– – kuorettomat
0814 00 00 00	Sitruhedelmien ja melonin (myös vesimelonin) kuoret, tuoreet, jäädytetyt, kuivatut tai väliaikaisesti suolavedessä, rikkihapoke- tai muussa säilöntäliuoksessa säilöttyinä
0904	Piper-sukuinen pippuri; kuivatut, murskatut tai jauhetut <i>Capsicum</i> - tai <i>Pimenta</i> -sukuiset hedelmät:
	– Piper-sukuinen pippuri:
0904 11 00 00	– murskaamaton ja jauhamaton
0904 12 00 00	– murskattu tai jauhettu
0905 00 00 00	Vanilja
0906	Kaneli ja kanelinnuput:
0906 10 00 00	– murskaamattomat ja jauhamattomat
0906 20 00 00	– murskatut tai jauhetut
0907 00 00 00	Mausteneilikka (hedelmät, kukannuput ja kukkavarret)
0908	Muskottipähkinä, muskottikukka ja kardemumma:
0908 10 00 00	– muskottipähkinä
0908 20 00 00	– muskottikukka
0908 30 00 00	– kardemumma
0909	Aniksen, tähtianiksen, fenkolin (saksankuminan), korianterin, roomankuminan tai kuminan hedelmät ja siemenet; katajanmarjat:
0909 10 00 00	– anis ja tähtianis
0909 20 00 00	– korianteri
0909 30 00 00	– roomankumina (<i>Cuminum cyminum</i>)
0909 40 00 00	– kumina (<i>Carum carvi</i>)
0909 50 00 00	– fenkoli (saksankumina); katajanmarjat
0910	Inkivääri, sahrami, kurkuma, timjami, laakerinlehdet, curry ja muut mausteet:
0910 10 00 00	– inkivääri
0910 20 00 00	– sahrami

CN-koodi ⁽¹⁾	Kuvaus
0910 30 00 00	– kurkuma
0910 40 00 00	– timjami; laakerinlehdet
0910 50 00 00	– curry
	– muut mausteet:
0910 91 00 00	– – tämän ryhmän 1 huomautuksen b alakohdassa tarkoitettut sekoitukset
0910 99 00 00	– – muut
1002 00	Ruis:
1002 00 00 10	– siemenvilja
1002 00 00 90	– muut
1003 00	Ohra:
1003 00 00 10	– siemenvilja
1004 00	Kaura:
1004 00 00 10	– siemenvilja
1005	Maissi:
1005 10	– siemenvilja:
1005 10 10 00	– – hybridimaissi
1005 10 90 00	– – muut
1006	Riisi:
1006 10	– kuorimaton riisi (paddy- eli raakariisi):
1006 10 00 10	– – siemenvilja
1007 00 00 00	Durra
1008	Tattari, hirssi ja kanariansiemenet; muu vilja:
1008 10 00 00	– tattari
1008 20 00 00	– hirssi
1008 30 00 00	– kanariansiemenet
1008 90 00 00	– muu vilja
1103 13	– – maissia:
1103 13 00 10	– – – ihmisravinnoksi soveltumattomat
1105	Perunasta valmistetut hienot ja karkeat jauhot ja jauhe sekä hiutaleet, jyväset ja pelletit:
1105 10 00 00	– jauhot ja jauhe
1105 20 00 00	– hiutaleet, jyväset ja pelletit
1106	Nimikkeen 0713 kuivatusta palkoviljasta, nimikkeen 0714 saagosta, juurista tai mukuloista valmistetut hienot ja karkeat jauhot sekä jauhe; 8 ryhmän tuotteista valmistetut hienot ja karkeat jauhot sekä jauhe:
1106 20 00 00	– nimikkeen 0714 saagosta, juurista tai mukuloista valmistetut
1106 30	– 8 ryhmän tuotteista valmistetut:
1106 30 00 10	– – kookospähkinää
1108	Tärkkelys; inuliini:
	– tärkkelys:
1108 11 00 00	– – vehnätärkkelys
1108 12	– – maissitärkkelys:
1108 12 00 10	– – – vähittäismyyntiin kelpaamaton
1108 12 00 90	– – – muu
1108 13 00 00	– – perunatarkkelys
1108 14 00 00	– – maniokkitärkkelys (kassavatarkkelys)
1108 19 00 00	– – muu tärkkelys
1108 20 00 00	– inuliini

CN-koodi ⁽¹⁾	Kuvaus
1201 00	Soijapavut, myös murskatut:
1201 00 10 00	– kylvämiseen tarkoitettut
1201 00 90 00	– muut
1202	Paahtamattomat tai muulla tavoin kypsentämättömät maapähkinät, myös kuoritut tai murskatut:
1202 10	– kuorelliset:
1202 10 10 00	– – kylvämiseen tarkoitettut
1202 10 90 00	– – muut
1202 20 00 00	– kuoritut, myös murskatut
1203 00 00 00	Kopra
1204 00 00 00	Pellavansiemenet, myös murskatut
1207	Muut öljysiemenet ja -hedelmät, myös murskatut:
1207 10 00 00	– palmunpähkinät ja -ytimet
1207 20 00 00	– puuvillansiemenet
1207 30 00 00	– risiinsiemenet
1207 40 00 00	– seesaminsiemenet
1207 50 00 00	– sinapinsiemenet
1207 60 00 00	– saflorinsiemenet
	– muut:
1207 92 00 00	– – sheapähkinät (karitepähkinät)
1207 99 00 00	– – muut
1208	Öljysiemen- ja öljyhedelmäjauhot, ei kuitenkaan sinappijauho:
1208 10 00 00	– soijapavuista valmistettut
1208 90 00 00	– muut
1209	Siemenet, hedelmät ja itiöt, jollaisia käytetään kylvämiseen
	– juurikkaansiemenet:
1209 11 00 00	– – sokerijuurikkaansiemenet
1209 19 00 00	– – muut
1209 22 00 00	– – apilan (<i>Trifolium</i> spp.) siemenet
1209 23 00 00	– – nadansiemenet
1209 24 00 00	– – niittynurmikan (<i>Poa pratensis</i> L.) siemenet
1209 25 00 00	– – raiheinän (<i>Lolium multiflorum</i> Lam., <i>Lolium perenne</i> L.) siemenet
1209 26 00 00	– – timoteinsiemenet
1209 29 00 00	– – muut
1209 30 00 00	– pääasiallisesti kukkiensa vuoksi viljeltyjen ruohomaisten kasvien siemenet
	– muut:
1209 91 00 00	– – kasvien siemenet
1209 99 00 00	– – muut
1211	Kasvit ja kasvinosat (myös siemenet ja hedelmät), jollaisia käytetään pääasiallisesti hajusteisiin, farmaseuttisiin tuotteisiin, hyönteisten ja sienitautien torjunta-aineisiin tai niiden kaltaisiin tuotteisiin, tuoreet tai kuivatut, myös paloittelut, murskatut tai jauhetut:
1211 10 00 00	– lakritsijuuri
1211 20 00 00	– ginsengjuuri
1212	Johanneksenleipä, merilevät ja muut levät, sokerijuurikas ja sokeriruoko, tuoreet, jäädytetyt, jäädytetyt tai kuivatut, myös jauhetut; hedelmänkivet ja -sydämet sekä muut kasvituotteet (myös paahtamattomat juurisikurin <i>Cichorium intybus sativum</i> -juuret), jollaisia käytetään pääasiallisesti ihmisravinnoksi, muualle kuulumattomat:

CN-koodi ⁽¹⁾	Kuvaus
1212 10 00 00	– johanneksenleipä, myös johanneksenleivän siemenet
1212 30 00 00	– aprikoosin-, persikan- ja luumunkivet ja -sydämet – muut:
1212 92 00 00	– – sokerijuurikas
1212 99 00 00	– – muut
1213 00 00 00	Valmistamattomat oljet ja akanat, myös silputut, jauhetut, puristetut tai pelleteiksi valmistetut
1214	Lantut, rehujuurikkaat ja muut rehujuuret, heinä, sini- eli rehumailanen (alfalfa), apila, esparsetti, rehukaali, lupiini, virna ja niiden kaltaiset rehuaineet, myös pelleteiksi valmistetut:
1214 10 00 00	– sini- eli rehumailasjauho (alfalfajauho) ja -pelletit
1214 90 00 00	– muut
1301	Kumilakat; luonnonkumit, -hartsit, -kumihartsit ja oleohartsit (esimerkiksi palsamit):
1301 10 00 00	– kumilakat
1301 20 00 00	– arabikumi
1301 90	– muut:
1301 90 00 10	– – kannabishartsit
1301 90 00 90	– – muut
1302	Kasvimehut ja -uutteet; pektiiniaineet, pektinaatit ja pektaatit; agar-agar ja muut kasviaineista saadut kasvilimat ja paksunnosaineet, myös modifioidut – kasvimehut ja -uutteet:
1302 11 00 00	– – oopiumi
1502 00	Nautaeläinten, lampaan tai vuohen rasva, muut kuin nimikkeeseen 1503 kuuluvat:
1502 00 10 00	– muuhun teolliseen käyttöön kuin elintarvikkeiden valmistukseen tarkoitettu
1502 00 90 00	– muut
1504	Kala- ja merinisäkäsrasvat ja -öljyt sekä niiden jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat:
1504 10 00 00	– kalanmaksaöljyt ja niiden jakeet
1504 20	– kalarasvat ja -öljyt (muut kuin kalanmaksaöljyt) sekä niiden jakeet:
1504 20 00 10	– – kalaöljyt
1504 20 00 90	– – muut
1504 30	– merinisäkäsrasvat ja -öljyt sekä niiden jakeet: – – jähmeät jakeet:
1504 30 11 00	– – – valaanrasva ja valaanpääöljy
1504 30 19 00	– – – muut
1504 30 90 00	– – muut
1508	Maapähkinäöljy ja sen jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat:
1508 10 00 00	– raaka öljy
1508 90 00 00	– muut
1511	Palmuöljy ja sen jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat:
1511 10 00 00	– raaka öljy
1511 90 00 00	– muut
1512	Auringonkukka-, saflori- ja puuvillansiemenöljy sekä niiden jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat: – auringonkukka- ja safloriöljy sekä niiden jakeet – puuvillansiemenöljy ja sen jakeet:
1512 21 00 00	– – raaka öljy, myös sellainen, josta gossypoli on poistettu
1512 29 00 00	– – muut

CN-koodi (1)	Kuvaus
1513	Kookos- (kopra-), palmunydin- ja babassuöljy sekä niiden jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat: – kookosöljy (kopraöljy) ja sen jakeet:
1513 11 00 00	– – raaka öljy
1513 19 00 00	– – muut – palmunydin- ja babassuöljy sekä niiden jakeet:
1513 21 00 00	– – raaka öljy
1513 29 00 00	– – muut
1515	Muut kasvirasvat ja rasvaiset kasviöljyt (myös jojobaöljy) sekä niiden jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat: – pellavaöljy ja sen jakeet:
1515 11 00 00	– – raaka öljy
1515 19 00 00	– – muut – maissiöljy ja sen jakeet:
1515 30 00 00	– risiiniöljy ja sen jakeet
1515 40 00 00	– kiinanpuuöljy (tung-öljy) ja sen jakeet
1515 50 00 00	– seesamiöljy ja sen jakeet
1515 90 00 00	– muut
1516	Eläin- ja kasvirasvat ja -öljyt sekä niiden jakeet osittain tai kokonaan hydratut, vaihtoesteröidyt, uudelleen esteröidyt tai elaidinoidut, myös puhdistetut, mutta ei enempää valmistetut:
1516 10	– eläinrasvat ja -öljyt sekä niiden jakeet:
1516 10 00 10	– – kalasta tai valaasta
1516 10 00 90	– – muut
1702	Muut sokerit, myös kemiallisesti puhdas laktoosi, maltoosi, glukoosi ja fruktoosi (levuloosi), jähmeät; lisättyä maku- tai väriainetta sisältämättömät sokerisiirapit; keinotekoinen hunaja, myös luonnonhunajan kanssa sekoitettuna; sokeriväri – laktoosi ja laktoosisiirappi:
1702 11 00 00	– – laktoosipitoisuus vedettömänä laktoosina ilmaistuna vähintään 99 prosenttia kuiva-aineen painosta
1702 19 00 00	– – muut
1702 20 00 00	– vaahterasokeri ja vaahterasiirappi
1702 30	– glukoosi ja glukoosisiirappi, joissa ei ole lainkaan fruktoosia tai joissa sitä on vähemmän kuin 20 prosenttia kuivapainosta:
1702 30 10 00	– – isoglukoosi – – muut: – – – joissa on glukoosia vähintään 99 prosenttia kuivapainosta:
1702 30 51 00	– – – – valkoisena kiteisenä jauheena, myös yhteenpuristettuna
1702 30 59 00	– – – – muut – – – muut:
1702 30 91 00	– – – – valkoisena kiteisenä jauheena, myös yhteenpuristettuna
1702 30 99 00	– – – – muut
1702 40 00 00	– glukoosi ja glukoosisiirappi, joissa on fruktoosia vähintään 20 prosenttia, mutta vähemmän kuin 50 prosenttia kuivapainosta
1702 60 00 00	– muu fruktoosi ja fruktoosisiirappi, joissa on fruktoosia enemmän kuin 50 prosenttia kuivapainosta
1703	Sokerin erottamisessa ja puhdistamisessa syntyvä melassi:
1703 10 00 00	– ruokosokerimelassi
1703 90 00 00	– muut
1805 00 00 00	Kaakaojauhe, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön

CN-koodi ⁽¹⁾	Kuvaus
2005	Muulla tavalla kuin etikan tai etikkahapon avulla valmistetut tai säilötyt muut kasvikset, jäädyttämättömät, muut kuin nimikkeen 2006 tuotteet:
2005 10	– homogenoidut kasvikset
2005 10 00 10	– – lastenruoka enintään 250 gramman pakkauksissa
2104	Keitot ja liemet sekä valmisteet niitä varten; homogenoidut sekoitetut elintarvikevalmisteet:
2104 20	– homogenoidut sekoitetut elintarvikevalmisteet
2104 20 00 10	– – lastenruoka enintään 250 gramman pakkauksissa
2301	Lihasta, muista eläimenosista, kalasta, äyriäisistä, nilviäisistä tai muista vedessä elävistä selkärangattomista valmistetut ihmisravinnoksi soveltumattomat jauhot, jauheet ja pelletit; eläinrasvan sulatusjätteet:
2301 10 00 00	– lihasta tai muista eläimenosista valmistetut jauhot, jauheet ja pelletit; eläinrasvan sulatusjätteet
2303	Tärbekkeidenvalmistuksen jätetuotteet ja niiden kaltaiset jäteaineet, sokerijuurikasjätemassa, sokeriruukojäte ja muut sokerinvalmistuksen jätteet, rankki ja muut panimoja polttimojätteet, myös pelleteiksi valmistetut:
2303 10 00 00	– tärbekkeidenvalmistuksen jätetuotteet ja niiden kaltaiset jäteaineet
2303 20 00 00	– sokerijuurikasjätemassa, sokeriruukojäte ja muut sokerinvalmistuksen jätteet
2303 30 00 00	– rankki ja muut panimoja polttimojätteet
2304 00 00 00	Öljykakut ja muut soijaöljyn erottamisessa syntyneet kiinteät jätetuotteet, myös jauhetut tai pelleteiksi valmistetut
2305 00 00 00	Öljykakut ja muut maapähkinäöljyn erottamisessa syntyneet kiinteät jätetuotteet, myös jauhetut tai pelleteiksi valmistetut
2306	Öljykakut ja muut kasvirasvojen tai -öljyjen erottamisessa syntyneet kiinteät jätetuotteet, myös jauhetut tai pelleteiksi valmistetut, muut kuin nimikkeisiin 2304 ja 2305 kuuluvat, jotka ovat peräisin:
2306 10 00 00	– puuvillansiemenistä
2306 20 00 00	– pellavansiemenistä
2306 30 00 00	– auringonkukansiemenistä
2306 40 00 00	– rapsin- tai rypsinsiemenistä
2306 50 00 00	– kookospähkinöistä tai koprasta
2306 60 00 00	– palmunpähkinöistä tai -ytimistä
2306 70 00 00	– maissinalkioista
2306 90 00 00	– muut
2307 00 00 00	Viinisakka; raaka viinikivi
2308	Muualle kuulumattomat kasviaineet ja kasviperäiset jätteet sekä kasviperäiset jätetuotteet ja sivutuotteet, jollaisia käytetään eläinten ruokintaan, myös pelleteiksi valmistetut:
2308 10 00 00	– tammenterhot ja hevostakanjat
2308 90 00 00	– muut
2309	Valmisteet, jollaisia käytetään eläinten ruokintaan:
	– – täydelliset rehuja erikoistuvisteet eläinten, kalojen tai karjan ruokintaan
2309 90	– muut:
2309 90 00 11	– – – kala- tai merinisäkäsluimavesi
2309 90 00 30	– – esiseokset
2401	Valmistamaton tupakka; tupakanjätteet

⁽¹⁾ Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian 31 päivänä heinäkuuta 1996 annetun tullitariffilain mukaisesti (virallinen lehti nro 38/96).

LIITE IV b

Yhteisöstä peräisin olevien maataloustuotteiden tuonti entiseen jugoslavian tasavaltaan makedoniaan (nollatulli tariffikiintiöitä sovellettaessa)

(27 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettu)

CN-koodi ⁽¹⁾	Tavaran kuvaus	Vuosi 2001		Vuosi 2002		Vuosi 2003 ja seuraavat	
		Tariffikiintiö (tonnia)	Kannettava tulli ylittävälle määrälle (% MFN:stä)	Tariffikiintiö (tonnia)	Kannettava tulli ylittävälle määrälle (% MFN:stä)	Tariffikiintiö (tonnia)	Kannettava tulli ylittävälle määrälle (% MFN:stä)
0206 29 00	– – muut	200	90	300	80	400	70
0207	– Nimikkeen 0105 siipikarjan liha ja muut syötävät osat, tuoreet, jäähdytetyt tai jäädytetyt:	1 500	90	2 000	80	3 000	70
0402	– Maito ja kerma, tiivistetty tai lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä	200	90	300	80	400	70
0405 10	– voi	100	90	200	80	300	70
0406 20	– juustoraaste ja juustojauhe, juustolaadusta riippumatta	50	90	70	80	100	70
0406 30	– sulatejuusto, ei kuitenkaan raaste eikä jauhe						
0805 10	– appelsiinit	5 000	90	7 000	80	8 000	70
0805 20	– – mandariinit						
0805 30	– sitruunat						
0805 40	– greipit ja pomelot						
1005 90	– muut:	20 000	90	20 000	80	20 000	70
1601	– Makkarat ja niiden kaltaiset tuotteet, jotka on valmistettu lihasta, muista eläimenosista tai verestä; näihin tuotteisiin perustuvat elintarvikevalmisteet	300	90	600	80	1 200	70
1602	– Muut valmisteet ja säilykkeet, jotka on valmistettu lihasta, muista eläimenosista tai verestä	200	90	500	80	800	70
2005 70 00	– oliivit	600	90	1 000	80	1 600	70
1507 10 00	– raaka öljy, myös sellainen, josta kasvilima on poistettu	5 000	90	10 000	80	15 000	70
1512 11 00	– – raaka öljy						
1514 10 00	– raaka öljy						
1701	Ruoko- ja juurikassokeri sekä kemiallisesti puhdas sakkaroosi, jähmeät:	5 000	90	10 000	80	15 000	70
	– lisättyä maku- tai väriainetta sisältämätön raakasokeri:						
1701 11 00	– – ruokosokeri						
1701 12 00	– – juurikassokeri						

CN-koodi ⁽¹⁾	Tavaran kuvaus	Vuosi 2001		Vuosi 2002		Vuosi 2003 ja seuraavat	
		Tariffikiintiö (tonnia)	Kannettava tulli ylittävälle määrälle (% MFN:stä)	Tariffikiintiö (tonnia)	Kannettava tulli ylittävälle määrälle (% MFN:stä)	Tariffikiintiö (tonnia)	Kannettava tulli ylittävälle määrälle (% MFN:stä)
2309	Valmisteet, jollaisia käytetään eläinten ruokintaan	7 000	90	10 000	80	12 000	70
	– – täydelliset rehu- ja erikoistiivisteet eläinten, kalojen tai karjan ruokintaan						
2309 90	– muut:						
2309 90 00 19	– – muut						
2309 90 00 20	– – melassilla, hiilihydraateilla, vitamiineilla ja kivennäisillä rikastettu karjanrehu						
2309 90 00 90	– muut						

⁽¹⁾ Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian 31 päivänä heinäkuuta 1996 annetun tullitariffilain mukaisesti (virallinen lehti nro 38/96).

LIITE IV c

Yhteisöstä peräisin olevien maataloustuotteiden tuonti entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan (myönnytykset tariffikiintiöitä sovellettaessa)

(27 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettu)

			Kannettava tulli (% MFN:stä)		
CN-koodi ⁽¹⁾	Tavaran kuvaus	Vuotuinen määrä (tonnia)	1.1.2001 alkaen	1.1.2002 alkaen	1.1.2003 alkaen
0203	Sianliha, tuore, jäädytetty tai jäädytetty	2 000	90 %	80 %	70 %
0406	Juusto ja juustoaine	600	90 %	80 %	70 %

⁽¹⁾ Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian 31 päivänä heinäkuuta 1996 annetun tullitariffilain mukaisesti (virallinen lehti nro 38/96).

LIITE V a

Entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta peräisin olevien kalojen ja kalastustuotteiden tuonti yhteisöön

(28 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu)

Koodi	Tavaran kuvaus	Vuosi 1	Vuosi 2	Vuosi 3
		Tulli %	Tulli %	Tulli %
0301 91 10 0301 91 90 0302 11 10 0302 11 90 0303 21 10 0303 21 90 0304 10 11 ex 0304 10 19 ex 0304 10 91 0304 20 11 ex 0304 20 19 ex 0304 90 10 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 0305 49 45 ex 0305 59 90 ex 0305 69 90	Taimenet (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> ja <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>): elävät; tuoreet tai jäädytetyt; jäädytetyt; kuivatut, suolatut tai suolavedessä olevat savustetut; kalafileet ja muu kalanliha, ihmisravinnoksi sopivat jauhot, jauheet ja pelletit.	(% MFN:stä)	(% MFN:stä)	(% MFN:stä)
0301 93 00 0302 69 11 0303 79 11 ex 0304 10 19 ex 0304 10 91 ex 0304 20 19 ex 0304 90 10 ex 0305 10 00 ex 0305 30 90 ex 0305 49 80 ex 0305 59 90 ex 0305 69 90	Elävä karppi; tuore tai jäädytetty; jäädytetty, kuivattu, suolattu, suolavedessä oleva, savustettu; ihmisravinnoksi sopivat jauhot, jauheet ja pelletit.	(% MFN:stä)	(% MFN:stä)	(% MFN:stä)

LIITE V b

Yhteisöstä peräisin olevien kalojen ja kalastustuotteiden tuonti entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan

(28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu)

Koodi ⁽¹⁾	Tavaran kuvaus	Vuosi 1	Vuosi 2	Vuosi 3
		Tulli %	Tulli %	Tulli %
0301	Elävät kalat:	(% MFN:stä)	(% MFN:stä)	(% MFN:stä)
0301 10 00 00	– akvaariokalat			
	– muut elävät kalat:			
0301 91 00 00	– – taimenet (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> ja <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>):			
0301 92 00 00	– – ankeriaat (<i>Anguilla</i> spp.)			
0301 93 00 00	– – – karppi			
0301 99	– – muut:			
0301 99 00 10	– – – makean veden kalat			
0302 11 00 00	– – taimenet (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> ja <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)			
0302 66 00 00	– – ankeriaat (<i>Anguilla</i> spp.)			
0302 69 00 10	– – – makean veden kalat			
0303 21 00 00	– – taimenet (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> ja <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)			
0303 29 00 10	– – – makean veden kalat			
0303 79 00 10	– – – makean veden kalat			
0304 10 00 10	– – – makean veden kalaa			
0304 20 00 10	– – – makean veden kalaa			
0304 90 00 10	– – – makean veden kalaa			
0305 49 00 00	– – muut			
	– kuivattu kala, myös suolattu, mutta ei savustettu			
0305 59 00 00	– – muut			
	– suolattu, muu kuin kuivattu tai savustettu kala, sekä suolavedessä oleva kala			
0305 69 00 00	– – muut			

(¹) Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian 31 päivänä heinäkuuta 1996 annetun tullitariffilain mukaisesti (virallinen lehti nro 38/196)

LIITE VI

Sijoittautuminen: rahoituspalvelut

(V osaston II luvun 47 ja 49 artiklassa tarkoitettu)

Rahoituspalvelut: Määritelmät

Rahoituspalveluilla tarkoitetaan mitä tahansa osapuolen rahoituspalvelun tarjoajan tarjoamaa rahoitusluonteista palvelua.

Rahoituspalveluihin kuuluvat seuraavat toiminnot:

A. Kaikki vakuutustoiminta ja siihen liittyvät palvelut:

1. ensivakuutus (mukaan luettuna rinnakkaisvakuutus):
 - i) henkivakuutus;
 - ii) vahinkovakuutus;
2. jälleenvakuutus ja edelleenvakuutus;
3. vakuutusten välittäminen kuten vakuutusmeklarien ja -asiamiesten toiminta;
4. vakuutusten liitännäispalvelut, kuten neuvonta-, aktuaari-, riskinarviointi- ja vahingonkäsittelypalvelut.

B. Pankkipalvelut ja muut rahoituspalvelut (lukuun ottamatta vakuutuspalveluja)

1. talletusten ja muiden takaisin maksettavien varojen vastaanotto asiakkailta;
2. kaikenlainen antolainauttoiminta, muun muassa kulutusluotot, kiinnitysluotot, factoring-rahoitus ja liiketoiminnan rahoitus;
3. rahoitusleasing;
4. kaikki maksu- ja rahansiirtopalvelut, mukaan luettuina luotto- ja maksukortit, matkasekit ja pankkivekselit;
5. takaukset ja maksusitoumukset;
6. kauppa asiakkaiden lukuun pörssissä, OTC-markkinoilla tai muulla tavalla, erityisesti seuraavilla välineillä:
 - a) rahamarkkinavälineet (sekit, vekselit, talletustodistukset jne.);
 - b) ulkomaanvaluutta;
 - c) johdannaistuotteet, mukaan luettuina, muttei yksinomaan, futuurit ja optiot;
 - d) valuuttakurssit ja korkovälineet, mukaan luettuina sellaiset tuotteet kuin swap-sopimukset, korkotermiinit jne.;
 - e) siirtokelpoiset arvopaperit;
 - f) muut siirtokelpoiset välineet ja rahoitusomaisuus, mukaan luettuna jalometalliharkot;
7. osallistuminen kaikenlaisten arvopapereiden liikkeeseenlaskuun, mukaan lukien merkintätakuut ja sijoitukset asiamiehenä (julkisesti tai yksityisesti) ja näihin liikkeeseenlaskuihin liittyvien palvelujen tarjoaminen;
8. välitystoiminta rahamarkkinoilla;
9. omaisuuden hoito, erityisesti käteisvarojen tai arvopaperisalkun hoito, yhteissijoitusten hoidon kaikki muodot, eläkerahastojen hoito sekä arvopapereiden talletus- ja notariaattipalvelut;
10. rahoitusomaisuuden kuten arvopapereiden, johdannaismarkkinoitten ja muiden siirtokelpoisten välineiden maksu- ja clearingpalvelut;
11. neuvonta, välitys ja muut edellä 1—10 alakohdassa lueteltuihin erilaisiin toimintoihin liittyvät rahoituspalvelut, mukaan luettuina luottotiedot ja luottoarviot, sijoituksiin ja salkunhoitoon liittyvä tutkimus ja neuvonta sekä yritystietoihin ja yritysten uudelleenjärjestelyihin ja toimintaperiaatteisiin liittyvä neuvonta;
12. rahoitustietojen antaminen ja siirto, rahoitukseen liittyvä tietojenkäsittely ja siihen liittyvien ohjelmistojen toimitaminen muiden rahoituspalvelujen tarjoajien toimesta.

Seuraavat toiminnot eivät kuulu rahoituspalvelujen määritelmään:

- a) keskuspankkien tai muiden julkisten laitosten toteuttamat toimet raha- ja valuuttakurssipolitiikkaa harjoittaessa;
- b) keskuspankkien sekä julkisten toimielinten, viranomaisten tai laitosten harjoittama toiminta valtion lukuun tai valtion takuulla lukuun ottamatta tapauksia, joissa näiden julkisten yhteisöjen kanssa kilpailevat rahoituspalvelujen tarjoajat voivat harjoittaa tätä toimintaa;
- c) lakisääteiseen sosiaaliturva- tai eläkejärjestelmään kuuluva toiminta lukuun ottamatta tapauksia, joissa julkisten yhteisöjen tai yksityisten laitosten kanssa kilpailevat rahoituspalvelujen tarjoajat voivat harjoittaa tätä toimintaa.

LIITE VII

Teollis- ja tekijänoikeudet sekä kaupalliset oikeudet

(71 artiklassa tarkoitettut)

1. Sopimuksen 71 artiklan 3 kohta koskee seuraavia monenvälisiä sopimuksia:

- Budapestin sopimus mikro-organismien tallettamisen kansainvälisestä tunnustamisesta patentinhakumenettelyä varten (1977, muutettu 1980),
- tavaramerkkien kansainvälistä rekisteröintiä koskevaan Madridin sopimukseen liittyvä lisäpöytäkirja (Madrid, 1989),
- uusien kasvilajikkeiden suojaamista koskeva kansainvälinen yleissopimus (UPOV) (Geneven asiakirja, 1991).

Vakautus- ja assosiaationeuvosto voi päättää, että 71 artiklan 3 kohtaa sovelletaan muihin monenvälisiin sopimuksiin.

2. Osapuolet vahvistavat pitävänsä tärkeinä seuraaviin monenvälisiin sopimuksiin perustuvia velvoitteita:

- kansainvälinen yleissopimus esittävien taiteilijoiden, äänitteiden valmistajien sekä radioyhteyksien suojaamisesta (Rooma, 1961),
- teollisoikeuden suojelemisesta tehty Pariisin yleissopimus (Tukholman asiakirja, 1967, muutettu 1979),
- tavaramerkkien kansainvälistä rekisteröintiä koskeva Madridin sopimus (Tukholman asiakirja, 1967, muutettu 1979),
- patenttiyhteistyösopimus (Washington, 1970, muutettu 1979 ja 1984),
- äänitteiden valmistajien suojaamiseksi heidän äänitteidensä luvattomalta jäljentämiseltä tehty yleissopimus (Geneve, 1971)
- Bernin yleissopimus kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta (Pariisin asiakirja 1971),
- tavaroiden ja palvelujen kansainvälistä luokitusta tavaramerkkien rekisteröintiä varten koskeva Nizzan sopimus (Geneve, 1977, muutettu 1979).

3. Tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia myöntää yhteisön yrityksille ja kansalaisille teollis- ja tekijänoikeuksien sekä kaupallisten oikeuksien tunnustamisen ja suojelun suhteen yhtä suotuisan kohtelun kuin minkä se suo mille tahansa kahdenvälisten sopimusten soveltamisalaan kuuluvalla kolmannelle maalle.

PÖYTÄKIRJALUETTELO

- Pöytäkirja nro 1 tekstiili- ja vaatetustuotteista
Pöytäkirja nro 2 terästuotteista
Pöytäkirja nro 3 jalostettujen maataloustuotteiden kaupasta entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja yhteisön välillä
Pöytäkirja nro 4 käsitteen ”alkuperätuotteet” määrittelystä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmistä
Pöytäkirja nro 5 keskinäisestä hallinnollisesta avunannosta tulliasioissa

PÖYTÄKIRJA nro 1**tekstiili- ja vaatetustuotteista***1 artikla*

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan tekstiili- ja vaatetustuotteisiin, jäljempänä ’tekstiilituotteet’, jotka luetellaan yhteisön yhdistetyn nimikkeistön XI jaksossa (50—63 ryhmä).

2 artikla

1. Tekstiilituotteita, jotka kuuluvat yhdistetyn nimikkeistön XI jaksoon (50—63 ryhmä) ja jotka ovat peräisin entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta tämän sopimuksen pöytäkirjan nro 4 sääntöjen mukaisesti, voidaan tuoda yhteisöön tullitta tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen.

2. Yhdistetyn nimikkeistön XI jaksoon (50—63 ryhmä) kuuluvien, yhteisöstä peräisin olevien tämän sopimuksen pöytäkirjan nro 4 sääntöjen mukaisten tuotteiden suoraan tuontiin sovellettavat tullit poistetaan tämän sopimuksen voimaantulopäivänä, lukuun ottamatta tämän pöytäkirjan liitteessä I lueteltuja tuotteita, joihin sovellettavia tullee alennetaan asteittain, kuten liitteessä määrätään.

3. Sopimuksen ja erityisesti sen 19 ja 34 artiklan määräyksiä sovelletaan osapuolten väliseen tekstiilituotteiden kauppaan, jollei tämän pöytäkirjan määräyksistä muuta johdu.

3 artikla

Kaksinkertaisen tarkkailun järjestelmästä ja muista asiaan kuuluvista seikoista, jotka koskevat entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta peräisin olevien tekstiilituotteiden vientiä yhteisöön ja yhteisöstä peräisin olevien tekstiilituotteiden vientiä entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan, määrätään Euroopan yhteisön ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välillä tekstiilituotteiden kaupasta tehdyssä uudistuksessa sopimuksessa, jota on sovellettu 1 päivästä tammikuuta 2000.

4 artikla

Tämän sopimuksen tultua voimaan uusia määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä ei saa ottaa käyttöön, lukuun ottamatta edellä mainitussa sopimuksessa ja sen pöytäkirjoissa määrättyjä toimenpiteitä.